ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ NA RZECZ ROZWOJU GMIN
PÓŁNOCNEGO OBSZARU WIELKICH JEZIOR MAZURSKICH (LGD9)
ul. 3 Maja 15D; 11-600 Węgorzewo
tel. +48 87 427 06 17; www.3.mazurylgd9.pl

Diagnoza problemów w funkcjonowaniu, rozwoju i warunków sukcesu współpracy 3 sektorów życia społeczno – gospodarczego na terenie gmin północnego obszaru WJM, jako czynnika rozwoju społeczeństwa obywatelskiego z zastosowaniem triangulacji źródeł i metod badawczych

Wrocław, maj 2015

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Informacje o dokumencie

Zamawiający	Wykonawca
Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9), ul. 3 Maja 15D; 11-600, Węgorzewo, NIP 845-188-58-90 **www.3.mazurylgd9.pl**	**Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.** **ul. A. Ostrowskiego 30** **53-238 Wrocław** **tel. +48 71 79 49 249** **www.instytut-ipc.pl**

IPC INSTYTUT BADAWCZY

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Spis treści

1. Metodologia badawcza 5
1.1. Cel badania 5
1.2. Zastosowane metody i techniki badawcze 5
1.2.1. Badanie ilościowe (CATI) 6
1.2.2. Badanie jakościowe (FGI) 7
2. Wyniki badania 8
2.1. Wyniki analizy badania ilościowego z przedsiębiorcami 8
2.1.1. Charakterystyka respondentów 8
2.1.2. Charakterystyka przedsiębiorstwa 11
2.1.3. Zatrudnienie i sprawy pracownicze 16
2.1.4. Informacje o obiektach firmy 17
2.1.5. Strefa techniczna 21
2.1.6. Strefa ekonomiczna 23
2.1.7. Strefa społeczna 33
2.1.8. Strefa administracyjno- prawna 36
2.1.9. Wnioski i rekomendacje z badania przedsiębiorców 38
2.2. Wyniki analizy badania ilościowego z organizacjami pozarządowymi 43
2.2.1. Charakterystyka organizacji pozarządowych 43
2.2.2. Działalność lokalnych NGO 47
2.2.3. Otoczenie NGO 54
2.2.4. Zarządzanie organizacją 58
2.2.5. Perspektywy i potrzeby 62
2.2.6. Wnioski i rekomendacje z badania organizacji pozarządowych 65
2.3. Wyniki analizy badania ilościowego z samorządami 68
2.3.1. Wnioski i rekomendacje z badania samorządów lokalnych 84
2.4. Zogniskowany wywiad grupowy 88
Spis wykresów 96
Aneks. Tabele z badania przedsiębiorców 99

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Załączniki – narzędzia badawcze 104

2.5. Kwestionariusz wywiadu telefonicznego CATI z przedsiębiorcami 104

2.5.1. Kwestionariusz wywiadu telefonicznego CATI z przedstawicielami organizacji pozarządowych 112

2.6. Kwestionariusz wywiadu telefonicznego CATI z przedstawicielami samorządów lokalnych 118

2.7. Scenariusz badania fokusowego (FGI) 124

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1. Metodologia badawcza

1.1. Cel badania

Głównym celem badania jest doprowadzenie do określenia następujących zagadnień:

- Funkcjonowanie formalnych organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich, podmiotów gospodarczych i samorządów poprzez:
  - Określenie skali, rodzaju działalności i współpracy z interesariuszami
  - Identyfikację problemów w funkcjonowaniu organizacji i ich przyczyn
  - Wskazanie potencjalnych obszarów aktywizacji społeczności wiejskich
  - Identyfikację wybranych czynników wspierających funkcjonowanie organizacji pozarządowych
  - Określenie roli lokalnych liderów oraz instytucji publicznych we wspieraniu organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych
  - Określenie zakresu współpracy pomiędzy podmiotami sektora gospodarczego, pozarządowego i publicznego.
- Określenie zagrożeń i szans rozwoju obszarów wiejskich
- Opracowanie wskazówek dla kierunków współpracy organizacji pozarządowych, samorządów lokalnych i pozostałych partnerów.

1.2. Zastosowane metody i techniki badawcze

Realizacja procesu diagnozy prowadzona była na podstawie dwóch rodzajów metod badawczych: badania ilościowego, tj. telefonicznego badania CATI z trzema grupami respondentów (przedsiębiorcy, przedstawiciele NGO i przedstawiciele lokalnych samorządów) oraz badania jakościowego – zgodni skowanego wywiadu grupowego FGI, w którym udział wzięli przedstawiciele wszystkich trzech sektorów życia społecznego. Badania telefoniczne zrealizowane zostały w terminie 12-22 maja 2015 roku. Zogniskowany wywiad grupowy odbył się natomiast 27.05.2015.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1.2.1. Badanie ilościowe (CATI)

Technika wywiadów telefonicznych (CATI – Computer Assisted Telephone Interview, czyli wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny) jest ilościową metodą gromadzenia danych, w której badanie realizowane jest przy użyciu kwestionariusza zawierającego proste pytania, niewymagające używania materiałów pomocniczych. W badaniach realizowanych metodą CATI wywiad z respondentem przeprowadzony jest przez telefon; ankieter odczytuje pytania i notuje uzyskiwane odpowiedzi korzystając ze specjalnego skryptu komputerowego. Skrypt taki pozwala na pewne zautomatyzowanie kwestionariusza – np. poprzez zarządzanie filtrowaniem zadawanych pytań. Badanie CATI ponadto pozwala na zapewnienie respondentom anonimowości (respondenci dzięki takiemu zapewnieniu chętniej przekazują informacje drażliwe).

W badaniach ilościowych próbę badawczą stanowiło **150 respondentów** – przedstawicieli trzech sektorów życia społecznego, w tym:

- 9 przedstawicieli gmin wchodzących w skład LGD9
- 76 przedsiębiorców działających na terenie LGD9
- 65 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie LGD9

Wywiady CATI realizowane były przez zespół doświadczonych i przeszkolonych ankieterów, potrafiących zachęcić respondentów do udzielenia wyczerpujących odpowiedzi na pytania. W razie wątpliwości dotyczących odpowiedzi udzielonych w pytaniach otwartych i półotwartych ankieterzy prosili respondentów o dodatkowe wyjaśnienia, aby uniknąć analizowania przez Zespół Badawczy skrótów myślowych, które mogłyby zostać błędnie zinterpretowane. Dodatkowo dla zróżnicowania grupy Wykonawca przeprowadził ankietyzację w dwóch przedziałach czasowych: do godziny 15 i po godzinie 15.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1.2.2. Badanie jakościowe (FGI)

W ramach jakościowego komponentu badań przeprowadzono jeden zogniskowany wywiad grupowy.

Zogniskowany wywiad grupowy (FGI – z ang. Focus Group Interview) to ustrukturyzowana i moderowana dyskusja zogniskowana na wybranym zagadnieniu, prowadzona według scenariusza wywiadu, określającego konkretny cel rozmowy i wytyczne dla moderatora. W trakcie wywiadu grupowego podejmowane są pytania badawcze o charakterze eksploracyjnym próby wyjaśniania / zrozumienia zjawisk, motywacji, postaw, zachowań bez intencji wyrażania badanej rzeczywistości w sposób liczbowy i czysto opisowy. Uczestnicy dyskusji stymulują się wzajemnie, inspirują, prowokują do wyrażania opinii i konstruowania pomysłów. Zogniskowany wywiad grupowy prowadzony był przez doświadczonego badacza i moderatora, który nadzorował przebieg dyskusji, ukierunkowywał rozmowę zgodnie z zaplanowanym scenariuszem i pomagał w dochodzeniu do konkluzji.

Przebieg dyskusji grupowej rejestrowany był na dyktafonie, a nagranie audio stanowi załącznik do niniejszego dokumentu.

Obszary tematyczne poruszane w trakcie wywiadu objęły:

- Funkcjonowanie organizacji pozarządowych
- Przedsiębiorczość
- Współpraca pomiędzy trzema sektorami
- Aktywizacja społeczności wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2. Wyniki badania

2.1. Wyniki analizy badania ilościowego z przedsiębiorcami

2.1.1. Charakterystyka respondentów

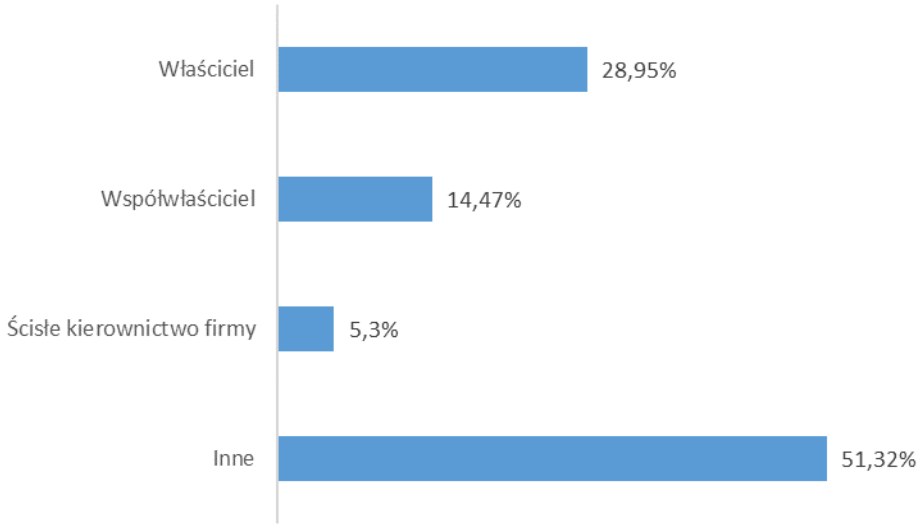

Wykres nr 1. Pozycja zajmowana w firmie

W przeprowadzonym badaniu wzięło udział 28,95% osób będących właścicielami badanych firm. Co 7 ankietowany był współwłaścicielem (14,47%). Ze ścisłego kierownictwa pochodziło 5,3% ankietowanych. Pozostali określili swoją pozycję w firmie jako „inną" (51,32%). Najczęściej byli to pracownicy administracyjni, czy biurowi.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

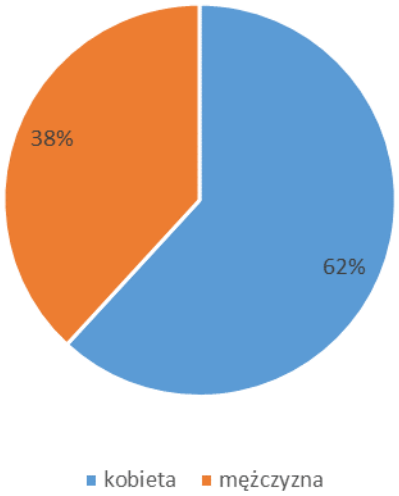

Wykres nr 2. Płeć osób badanych

W badaniu wzięło udział 62,00% kobiet.

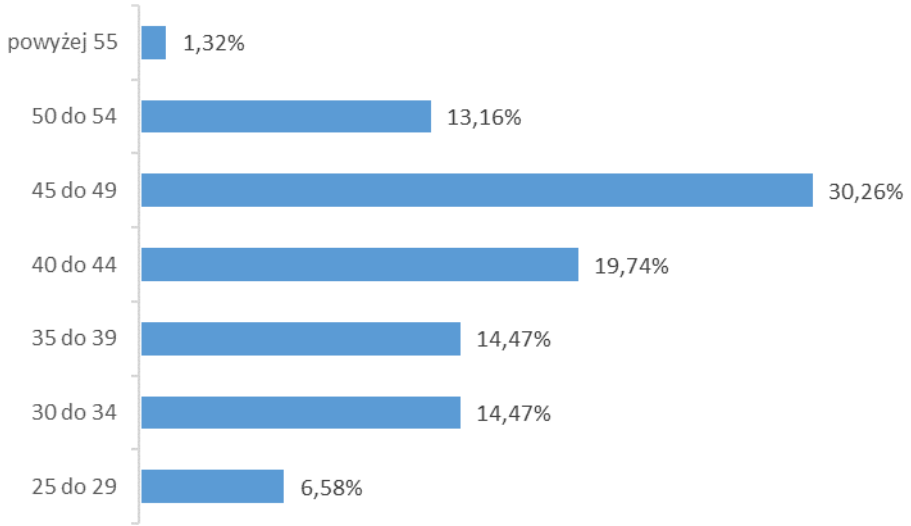

Wykres nr 3. Wiek osób badanych

Co trzecia osoba badana była w wieku 45 – 49 lat (30,26%). Osób mających 40 – 44 lata przebadano 19,74%. W próbie znalazły się także osoby w wieku 35 – 39 lat (14,47%) i 30 – 34 lata (14,47%). Podobny odsetek stanowią ankietowani mający 50 – 54 lata (13,16%). Najmniejszy odsetek stanowią najmłodsi respondenci (25 – 29 lat) (6,58%) i najstarsi (powyżej 55 roku życia) (1,32%).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

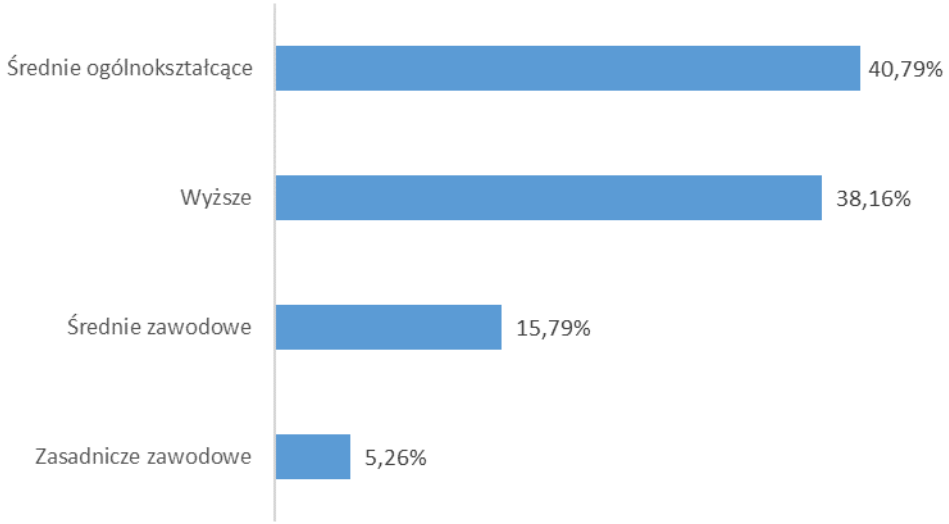

Zdecydowana większość respondentów posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące (40,79%) lub wyższe (38,16%) (najczęściej techniczne). Osób z wykształceniem średnim zawodowym przebadano 15,79%, a z wykształceniem zasadniczym zawodowym 5,26%.

Średni staż pracy osób badanych w obecnej firmie to 4,68 lat, a staż na obecnym stanowisku 4,43 lat.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.1.2. *Charakterystyka przedsiębiorstwa*

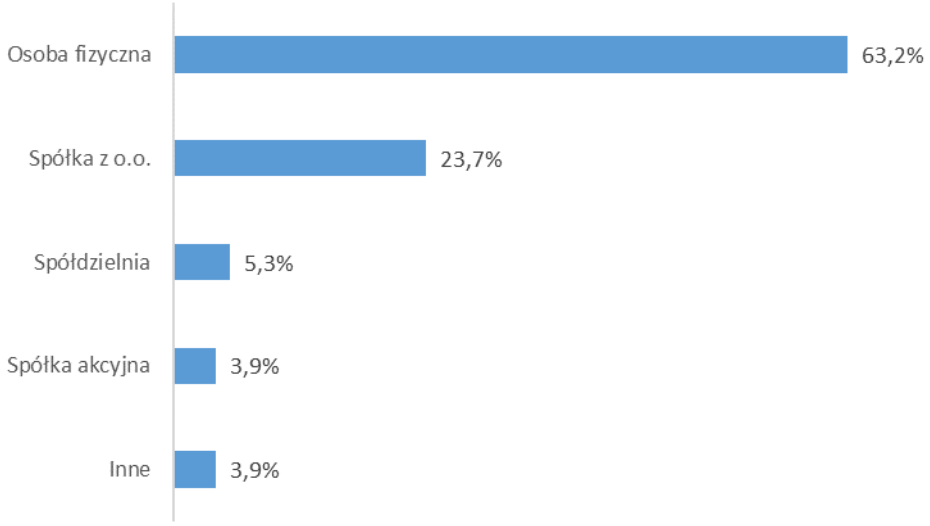

Wykres nr 4. Status prawny firmy

Ponad połowa badanych firm to indywidualni przedsiębiorcy – osoby fizyczne (63,2%). Prawie co 4 badany podmiot to spółka z o.o. (23,7%). Spółdzielni przebadano 5,3%, a spółek akcyjnych 3,9%. Poza tym, 3,9% badanych firm zadeklarowało zupełnie inny status niż osoba fizyczna, spółka z o.o., spółdzielnia, czy spółka akcyjna. Wśród odpowiedzi „inne" odnotowano takie statusy jak „spółka jawna", „zakład opieki zdrowotnej", „działalność gospodarcza".

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

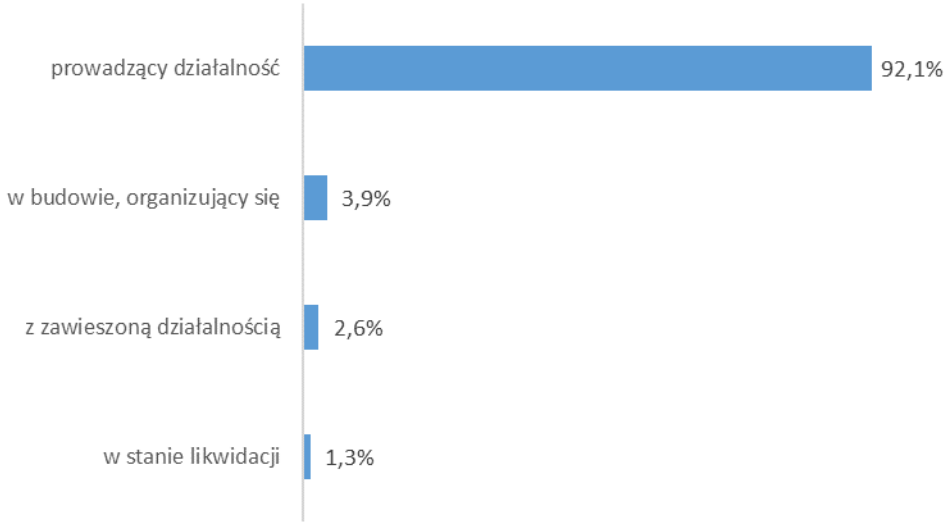

Wykres nr 5. Stan aktywności prawnej i ekonomicznej firmy

Prawie wszystkie badane firmy to podmioty aktywne, prowadzące działalność (92,1%). Co 25 ankietowana firma stwierdziła, że jest w fazie budowy, organizacji (3,9%). Firm z zawieszoną działalnością przebadano 2,6%. W stanie likwidacji znajduje się 1,3% ankietowanych podmiotów.

Wykres nr 6. Obszary wymagające podjęcia działań ze strony władz lokalnych

Jednym z zadań badanych przedsiębiorstw była ocena na 5-stopniowej skali obszarów wymagających podjęcia działań ze strony władz lokalnych. Im wyższa ocena na skali, tym

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

bardziej pożądana interwencja. Z otrzymanych średnich wynika, iż przedsiębiorcy uważają, że władze lokalne w pierwszej kolejności powinny zająć się promocją i zachęcaniem do inwestowania w regionie (M=4,43). Pożądane jest również pozyskiwanie nowych źródeł finansowania (M=3,58) oraz wdrażanie programów rozwoju przedsiębiorczości (M=3,58). Średnią powyżej 3,50 odnotowano także w kontekście rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej (M=3,51). Obszarem mniej ważnym są kursy i szkolenia (M=3,29). Przedsiębiorcy nie są też raczej zainteresowani rozwojem takiego obszaru jak doradztwo w zakresie założenia i prowadzenia własnej firmy (M=3,12). Nie uznają również, żeby priorytetowa była interwencja władz lokalnych w kontekście „szarej trefy" (M=3,09). Najrzadziej zaś jako obszar wymagający interwencji władz lokalnych wskazywali propagowanie wiedzy o Unii Europejskiej (M=2,66).

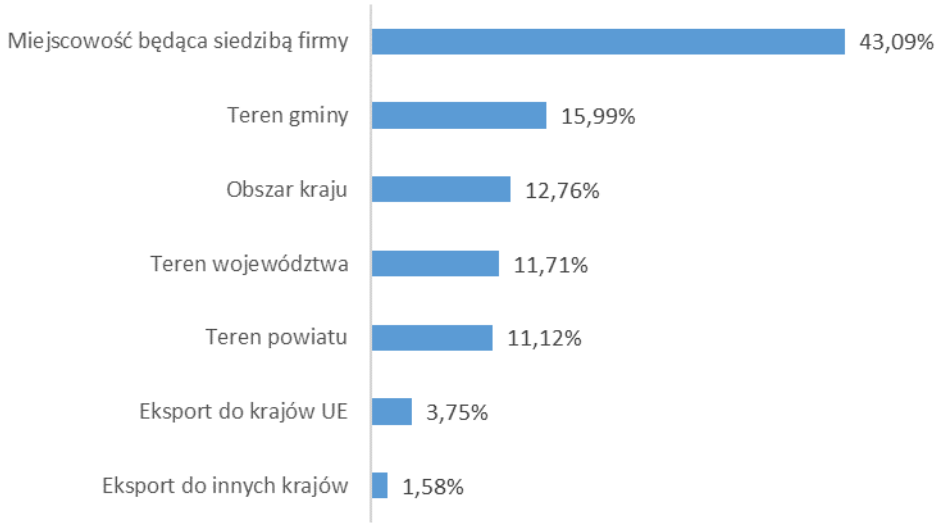

Wykres nr 7. Oszacowania procentowe dotyczące rynku, na którym oferowane są produkty badanych firm

Zadaniem przedstawicieli badanych firm było również określenie, procentowo, rynku, na którym oferują swoje produkty. Z uśrednionych oszacowań wynika, iż głównym rynkiem zbytu jest miejscowość, gdzie znajduje się siedziba firmy (43,09%). Drugim w kolejności rynkiem zbytu jest teren gminy (15,99%). Na obszar kraju trafia 12,76% wytworzonych produktów. Ponad 10% wytworzonych produktów trafia jeszcze na teren danego województwa (11,71%) i teren powiatu (11,12%). Kraje Unii Europejskiej stanowią tylko

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

3,75% analizowanego rynku zbytu, a pozostałe kraje to zaledwie 1,58% analizowanego rynku.

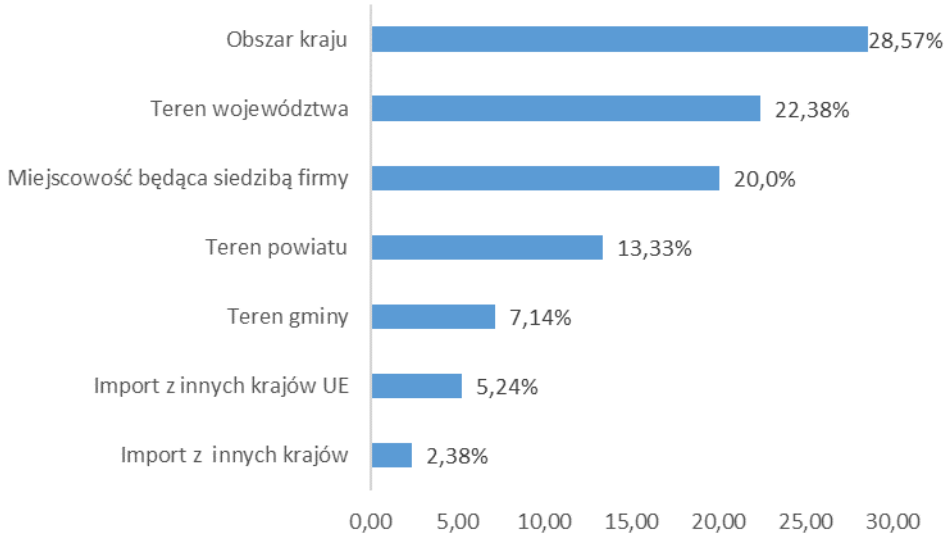

Wykres nr 8. Oszacowania procentowe dotyczące zakupu surowców, półproduktów, produktów niezbędnych do prowadzenia działalności przez badane firmy

Kolejne zadanie polegało na określeniu, procentowym, skąd badane firmy zakupują surowce, półprodukty, produkty niezbędne do prowadzenia działalności. Prawie 30% surowców jest zakupywanych na terenie całego kraju (28,57%). Z terenu województwa pochodzi 22,38% produktów. Co 5 surowiec trafia do firmy z miejscowości, gdzie zlokalizowana jest siedziba danej firmy (20,00%). Z terenu powiatu pochodzi 13,33% produktów. Jeszcze mniej produktów, półproduktów zakupywanych jest na terenie gminy (7,14%). Z importu z krajów EU pochodzi 5,24% surowców, a w innych krajach, poza UE, zakupowych jest 2,38% surowców.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

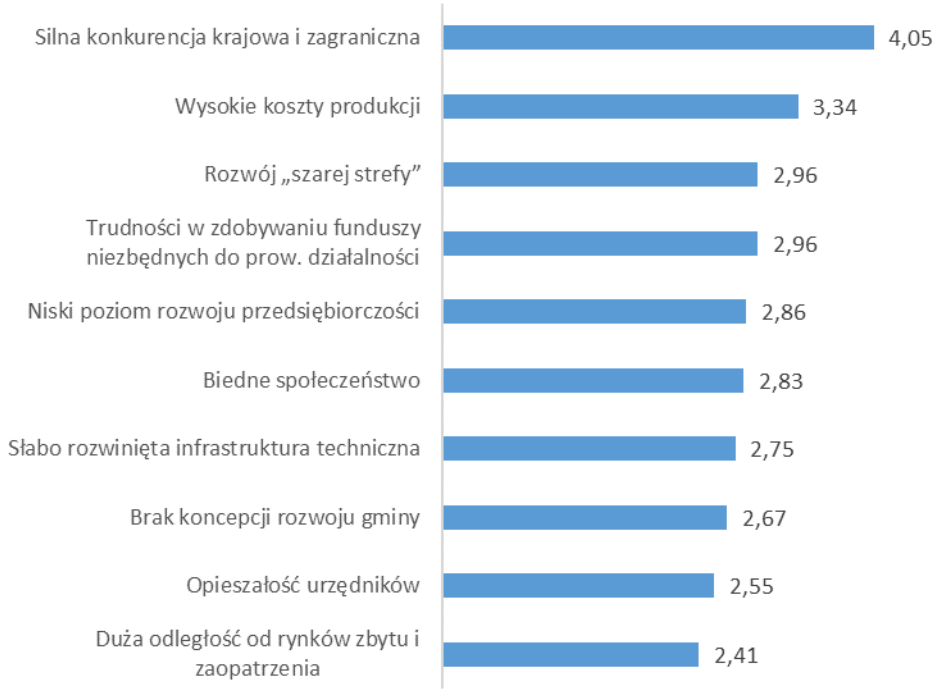

Wykres nr 9. Ważność poszczególnych problemów z punktu widzenia działalności firmy

Przedstawiciele badanych firm oceniali też na 5-stopniowej skali jak ważne są poszczególne problemy z ich punktu widzenia, z punktu widzenia przedsiębiorców. Okazuje się, że badani przedsiębiorcy największą wagę przykładają do silnej konkurencji krajowej i zagranicznej. Jest to ich największy problem (M=4,05). Poważnym problemem są także wysokie koszty produkcji (M=3,34). Mniejszym kłopotem dla przedsiębiorców jest rozwój „szarej strefy” (M=2,96), czy trudności w zdobyciu funduszy niezbędnych do prowadzenia działalności (M=2,96). Z punktu widzenia przedsiębiorców problemem, który nie wymaga też natychmiastowej interwencji jest niski poziom rozwoju przedsiębiorczości (M=2,86), biedne społeczeństwo (M=2,83), słabo rozwinięta infrastruktura techniczna (M=2,75), czy bark koncepcji rozwoju gminy (M=2,67). Jako najmniej istotne problemy zostały określone: opieszałość urzędników (M=2,55) oraz duża odległość od rynków zbytu i zaopatrzenia (M=2,41).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.1.3. *Zatrudnienie i sprawy pracownicze*

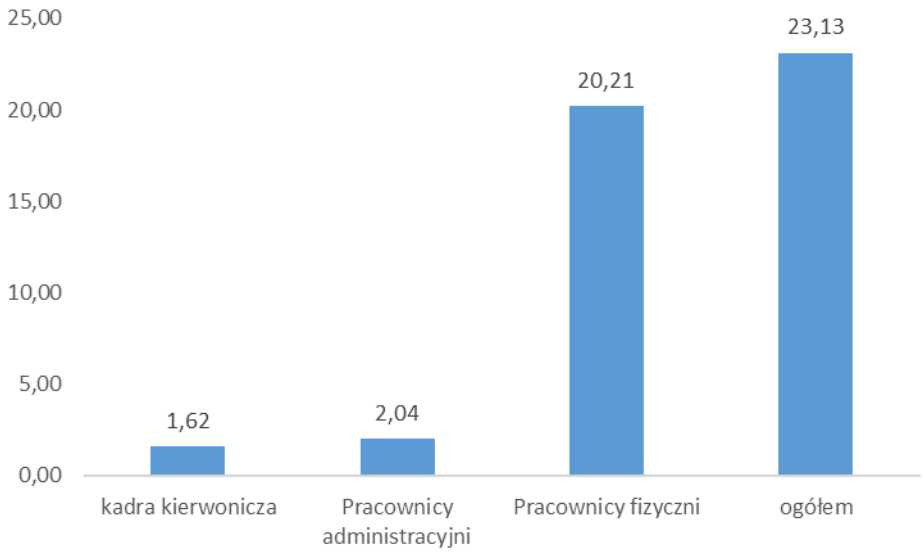

Wykres nr 10. Średni liczba zatrudnionych pracowników w badanych firmach

W przebadanych firmach średnia liczba osób tworzących kadrę kierowniczą to 1,62 osoby. Nieco więcej zatrudnionych jest pracowników administracyjnych – 2,04 osoby. Najwięcej zatrudnionych jest pracowników fizycznych. Na jedno przedsiębiorstwo średnio przypada 20,21 pracowników fizycznych. Średni liczba pracowników ogółem to 23,13 osoby.

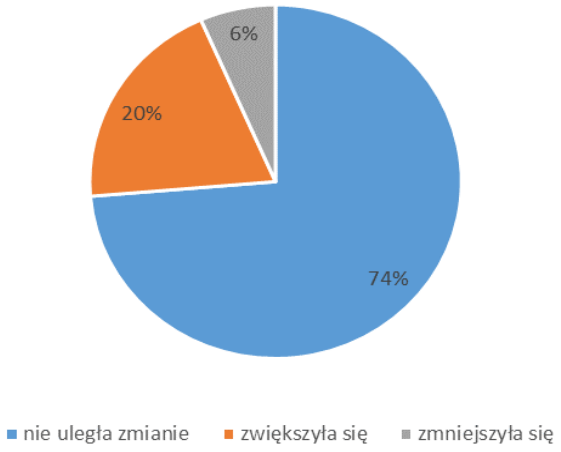

Wykres nr 11. Stan zatrudnienia w okresie ostatnich 3 lat

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wg prawie ¾ przedstawicieli badanych firm stan zatrudnienia w ostatnich 3 latach nie uległ zmianie (74,0%). Co 5 badana firma zadeklarowała wzrost zatrudnienia (20,0%). Redukcja zatrudnienia nastąpiła w 6,0% badanych przedsiębiorstw.

2.1.4. Informacje o obiektach firmy

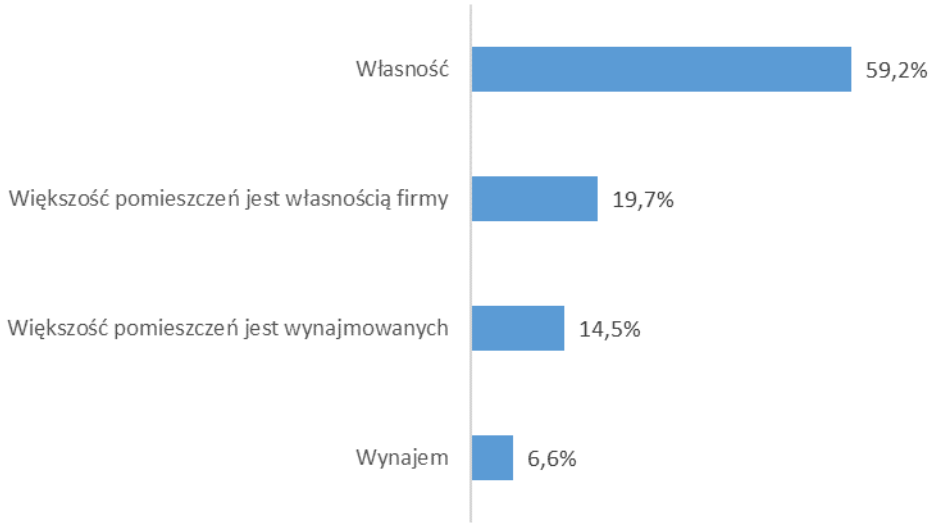

Wykres nr 12. Status obecnie zajmowanych pomieszczeń

Ponad połowa badanych firm deklaruje, że obecnie zajmowane przez nią pomieszczenia stanowią jej własność (59,2%). W co 5 badanej firmie większość pomieszczeń jest własnością firmy (19,7%). Z odwrotną sytuacją – większość pomieszczeń wynajmowanych mamy do czynienia w 14,5% badanych przedsiębiorstw. Na sam wynajem zdecydowało się 6,6% badanych firm.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

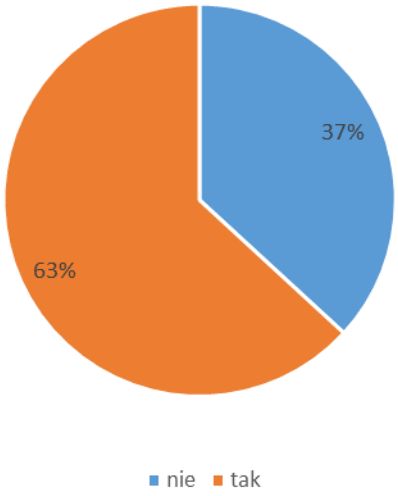

Wykres nr 13. Wprowadzenie technologicznych ulepszeń, nowych wyrobów, usług w przeciągu ostatnich 3 lat

Ponad połowa badanych firm, w przeciągu ostatnich trzech lat, wprowadziło technologiczne ulepszenia, nowe wyroby, usługi (63,0%).

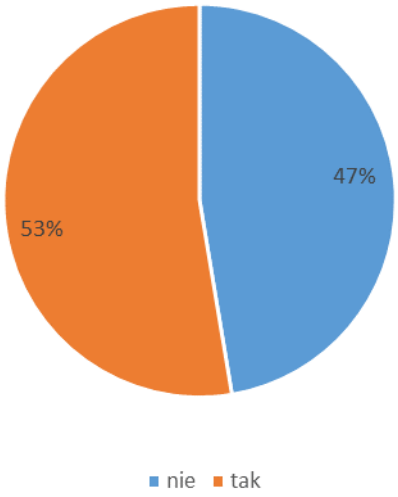

Wykres nr 14. Wprowadzenie technologicznych ulepszeń, nowych metod produkcji w przeciągu ostatnich 3 lat

Ponad połowa badanych firm, w ostatnich trzech latach, wprowadziło również nowe metody produkcji (53,0%).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

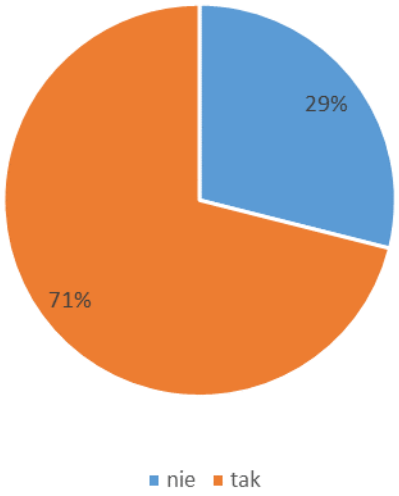

Wykres nr 15. Deklaracja wprowadzenia nowych wyrobów, nowych usług

Co więcej ponad 70,0% badanych firm deklaruje, że ma zamiar wprowadzać kolejne nowe wyroby, nowe usługi (71,0%).

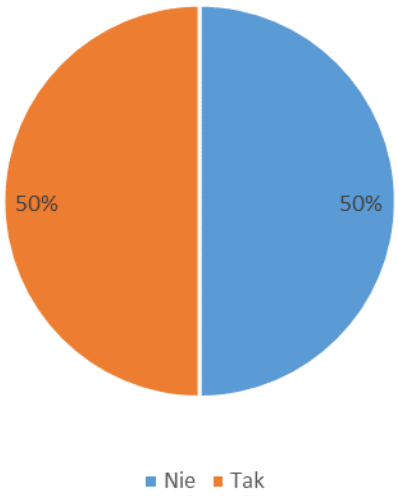

Wykres nr 16. Plany modernizacji obecnie zajmowanego budynku lub wyposażenia

O modernizacji zajmowanego budynku, jego wyposażeniu myśli połowa ankietowanych firm (50,0%). Większość z nich prace planuje podjąć w 2016 roku (50,0%), pozostali przymierzają się do podjęcia działań jeszcze w tym roku 2015 (44,7%), a 5,3%

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

modernizacje budynków, wyposażenia planuje na 2018 rok. Planowane modernizacja zostały ujęte w tabeli nr 1 (aneks).

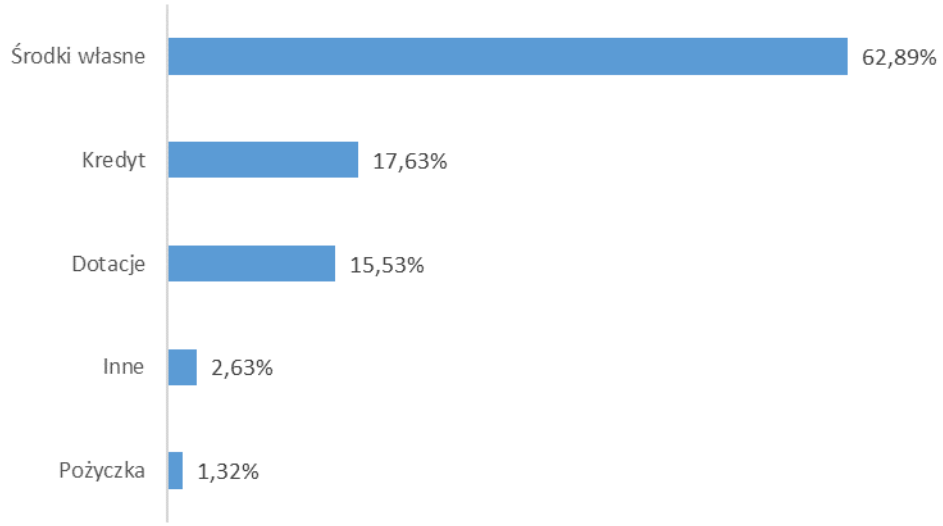

Wykres nr 17. Oszacowanie procentowe form finansowania przedsięwzięcia

Większość wydatków planowanego przedsięwzięcia będzie finansowane ze środków własnych (62,89%). Z kredytu zostanie pokryte 17,63% kosztów inwestycji. Dotacje pokryją 15,53% modernizacji. Część inwestycji sfinansowane zostanie z pożyczki (1,32%), a 2,63% z innych źródeł (nie zostały one jeszcze ustalone).

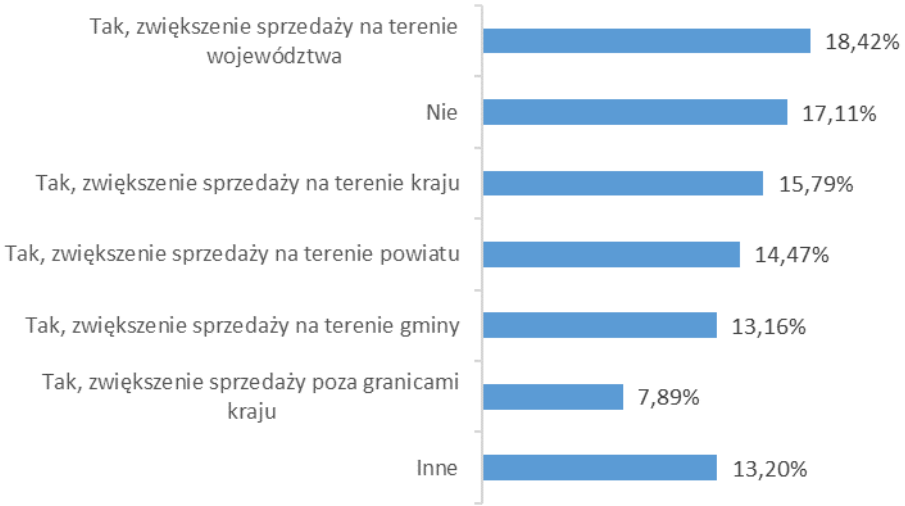

Wykres nr 18. Plany rozszerzenia działalności

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z badanych firm 17,11% nie planuje w najbliższym czasie rozszerzenia działalności. Pozostali planują zwiększyć sprzedaż na terenie województwa (18,42%), zwiększyć sprzedaż na terenie kraju (15,79%), czy zwiększyć sprzedaż na terenie powiatu (14,47%). Mniejszy odsetek badanych przedsiębiorstw myśli o zwiększeniu sprzedaży na terenie gminy (13,16%), czy zwiększeniu sprzedaży poza granicami kraju (7,89%). Pozostali udzieli jeszcze innej odpowiedzi (13,20%). Najczęściej mówili o rozszerzeniu działalności zarówno w kraju jak i zagranicą.

2.1.5. Strefa techniczna

Wykres nr 19. Ocena infrastruktury otoczenia, w którym działają ankietowane firmy

W trakcie badania przedstawiciele ankietowanych firm mieli również za zadanie ocenić na 5 – stopniowej skali infrastrukturę otoczenia, w którym działają. Najlepiej została oceniona infrastruktura handlu (M=3,96). Na drugim miejscu plasuje się zaopatrzenie w energię elektryczną (M=3,79), a na trzecim kwestia zaopatrzenia w gaz (M=3,59). Na poziomie „dostatecznym plus" została oceniona również sieć wodociągowa (M=3,50). Na dalszych miejscach znajduje się poziom telefonizacji przewodniej (M=3,45), sieć kanalizacyjna (M=3,26), wywóz śmieci (M=3,11), funkcjonowanie instytucji wspierających

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

przedsiębiorczość (M=3,11) oraz oczyszczalnie ścieków (M=3,09). Najwięcej zastrzeżeń przedsiębiorcy mieli do stanu dróg gminnych (M=2,99), ochrony zdrowia (M=2,63) i usług typu krawiec, szewc (M=2,29).

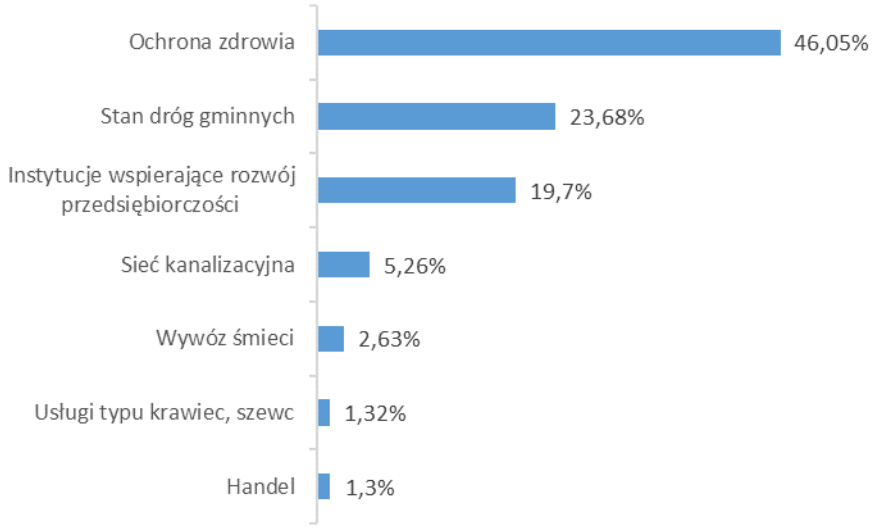

Wykres nr 20. Infrastruktura wymagające priorytetowego usprawnienia

Prawie połowa respondentów uważa, że w pierwszej kolejności powinna zostać poprawiona infrastruktura związana z ochroną zdrowia (46,05%). Prawie co 4 przedsiębiorca postuluje, aby w pierwszej kolejności zająć się stanem dróg gminnych (23,68%). Co 5 postuluje, że interwencji wymagają przede wszystkim instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości (19,70%). W dalszej kolejności przedsiębiorcy mówią o sieci kanalizacyjnej (5,26%), wywozie śmieci (2,63%), usługach typu krawiec, szewc (1,32%) i handlu (1,3%) – najlepiej ocenionej infrastrukturze.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.1.6. Strefa ekonomiczna

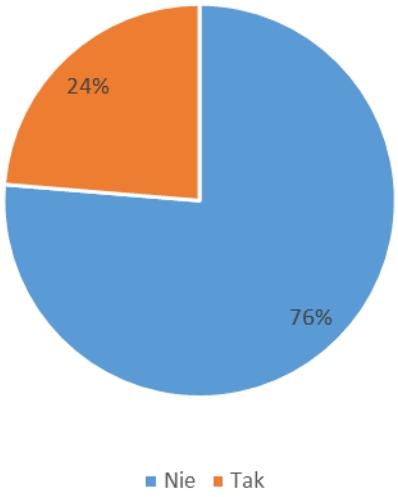

Wykres nr 21. Korzystanie z usług podmiotów oferujących pomoc w zakresie prowadzenia działalności

Wg deklaracji badanych firm tylko co 4 korzystała z usług podmiotów oferujących pomoc w zakresie prowadzenia działalności (24,0%).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

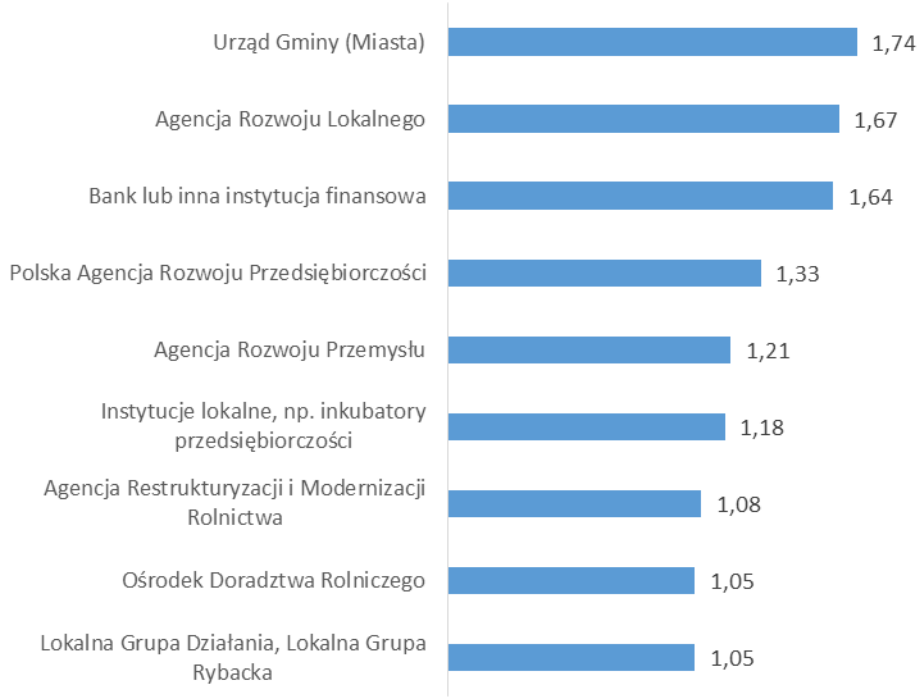

Wykres nr 22. Częstotliwość kontaktów z poszczególnymi instytucjami

W badaniu, na 5 – stopniowej skali, ankietowani określali też częstotliwość kontaktów z poszczególnymi instytucjami. Im wyższa średnia, tym większa częstotliwość kontaktów. Wyniki pokazują, że częstotliwość kontaktów z poszczególnymi instytucjami nie jest zbyt intensywna. Badane przedsiębiorstwa najczęściej wchodzą w kontakt z Urzędem Gminy (Miasta) (M=1,74). Na drugim miejscu plasuje się Agencja Rozwoju Lokalnego (M=1,67). Na trzecim banki lub inne instytucje finansowe (M=1,64). Kontakt z takim instytucjami jak Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, instytucje lokalne np. inkubatory przedsiębiorczości jest jeszcze rzadszy (odpowiednio M=1,33; M=1,21, M=1,18). Najrzadziej badane przedsiębiorstwa wchodzą w kontakt z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (M=1,08), Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego (M=1,05) i Lokalną Grupą Działania, Lokalną Grupą Rybacką (M=1,05).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

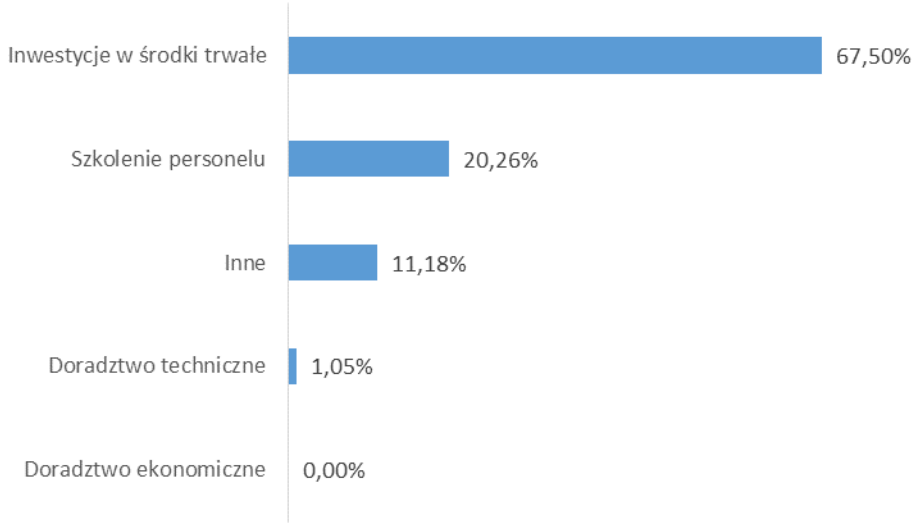

Wykres nr 23. Plany wykorzystania środków pomocowych UE

Wg deklaracji ponad 50,0% badanych firm wynika, iż jeśli otrzymałyby one środki pomoce z Unii Europejskiej zostałyby one przeznaczone na zakup środków trwałych (67,50%). Inwestycje w szkolenie personelu zadeklarowała co 5 badana firma (20,26%). Z doradztwa technicznego zdecydowałoby się skorzystać 1,05%. Żadna z badanych firm środków nie przeznaczyłaby na doradztwo ekonomiczne (0,00%). Natomiast aż 11,18% respondentów udzieliło jeszcze innej odpowiedzi. Mówili oni między innymi, że w ogóle nie będą korzystać ze środków Unii Europejskiej i nawet teoretycznie nie chcą rozważać na co by je przeznaczyli, część natomiast zaznaczała, że nie wie jeszcze na co by takie środki mogła przeznaczyć.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

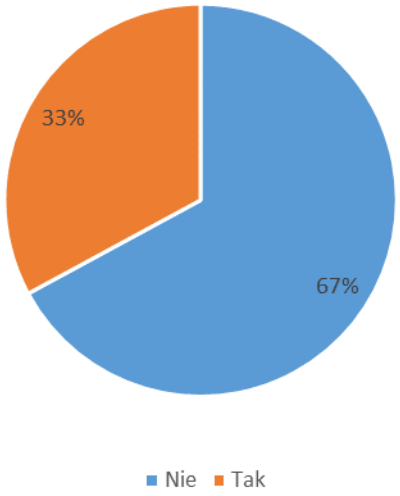

Wykres nr 24. Korzystanie z programów pomocowych

Obecnie z programów pomocowych korzysta co trzecia badana firma (33,0%).

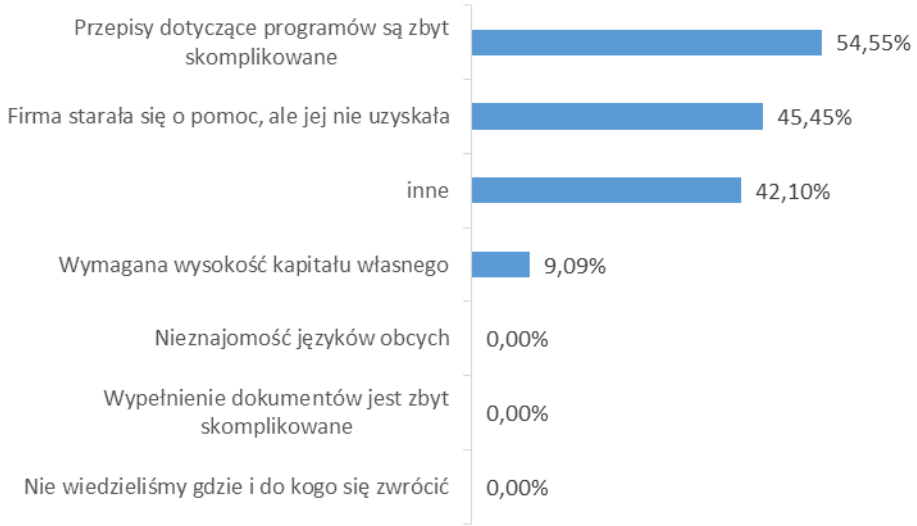

Wykres nr 25. Powody niekorzystania z programów pomocowych

Firmy, które nie korzystały z programów pomocowych zostały zapytane o powody nie wykorzystywania tej możliwości. Ponad połowa stwierdziła, że przepisy dotyczące programów są zbyt skomplikowane (54,55%). Niewiele mniej firm stwierdziło, że de facto starali się o pomoc, ale jej nie uzyskali (45,45%). Co 10 badane przedsiębiorstwo przyznało, że nie ma wymaganej wysokości kapitału własnego (9,09%). Poza tym, badane firmy

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

wskazały na jeszcze motywy nie ubiegania się o środki pomocowe (42,10%). Najczęściej mówiły one w ogóle o braku potrzeby pozyskiwania tego typu środków.

Firmy, które skorzystały z środków pomocowych były pytane o dotacje, z których skorzystały. Badane przedsiębiorstwa najczęściej mówiły o Regionalny Programie Operacyjnym Warmia i Mazury (60,00%). Pozostałe, w większości przypadków, nie wymieniały nazw dotacji, a wskazywały na cel przyznanej dotacji np. szkolenie pracowników, szkolenie personelu, inwestycje w środki trwałe.

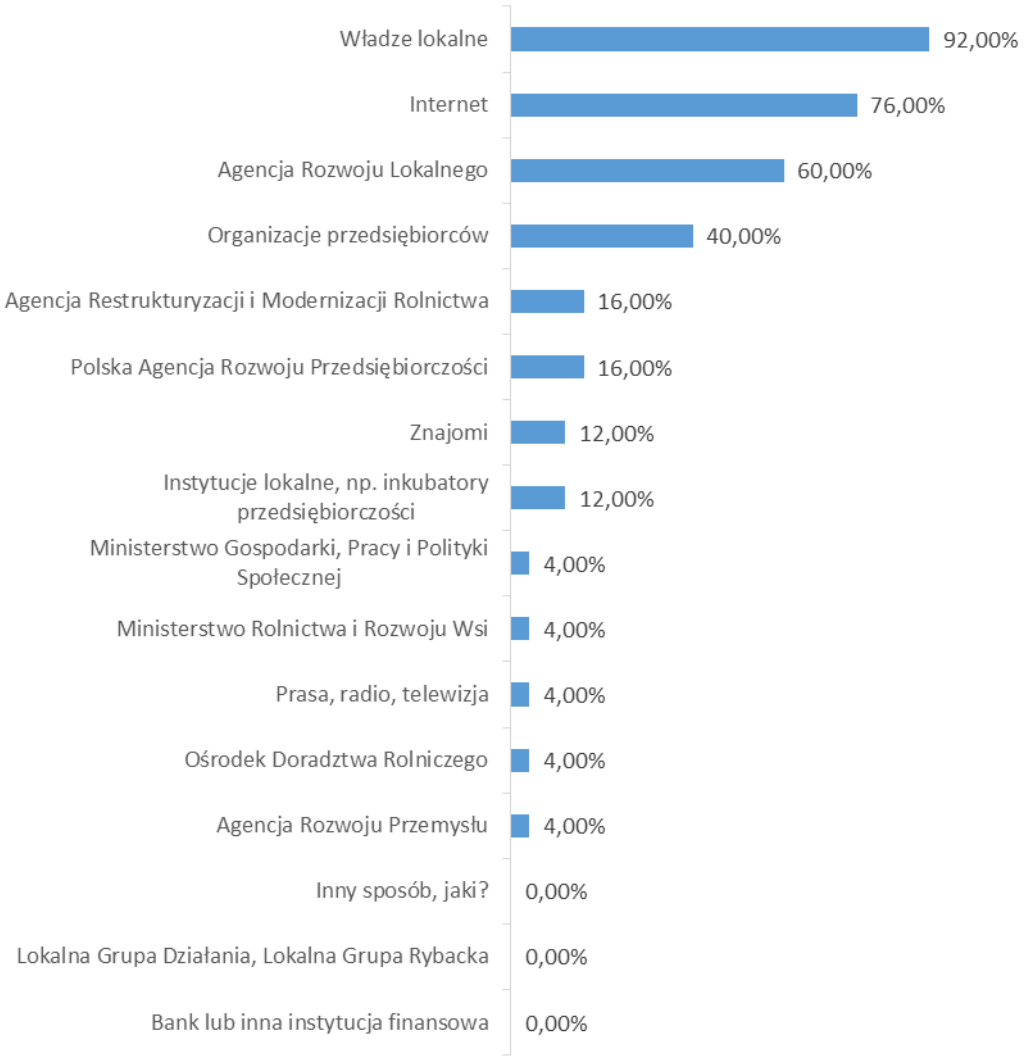

Wykres nr 26. Źródła informacji nt. dotacji

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z przeprowadzonego badania wynik, że głównym źródłem informacji nt. dotacji są władze lokalne (92,00%). Znaczący odsetek przedsiębiorców o dotacjach dowiaduje się z Internetu (76,00%). Ponad 50,00% badanych firm informacje zaczerpnęło z Agencji Rozwoju Lokalnego (60,00%). Popularnym źródłem są jeszcze organizacje przedsiębiorców (40,00%). Rzadziej przedsiębiorcy o dotacjach dowiadują się z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (16,00%), Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (16,00%), od znajomych (12,00%), czy instytucji lokalnych np. inkubatorów przedsiębiorczości (12,00%). Tylko nieliczni wiedzę o dotacjach czerpią z Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (4,00%), Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (4,00%), z mediów (prasy, radia, telewizji) (4,00%), Ośrodków Doradztwa Rolniczego (4,0%) i Agencji Rozwoju Przemysłu (4,00%).

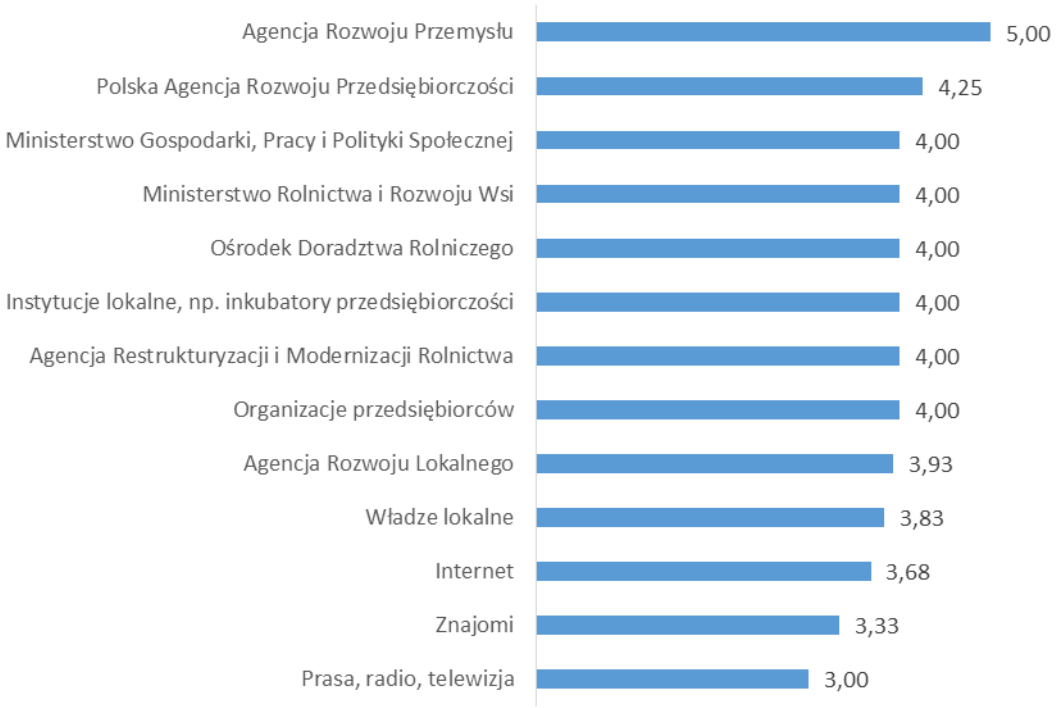

Wykres nr 27. Ocena jakości uzyskanych informacji nt. dotacji

Badani przedsiębiorcy byli również pytania o ocenę, na 5 – stopniowej skali, informacji uzyskanych od poszczególnych instytucji. Najwyżej zostały ocenione informacje przekazane od Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (M=5,00). Na drugim miejscu, pod względem rzetelności przekazanych informacji, plasuje się Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (M=4,25). Kolejne miejsca zajmuje: Ministerstwo Gospodarki, Pracy i

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Polityki Społecznej (M=4,00), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (M=4,00), Ośrodek Doradztwa Rolniczego (M=4,00), Instytucje lokalne (M=4,00), Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (M=4,00), Organizacje przedsiębiorców (M=4,00). Nieco niżej została oceniona jakość uzyskanych informacji od Agencji Rozwoju Lokalnego (M=3,93), Władz Lokalnych (M=3,83) – najczęstsze źródło informacji na temat dotacji, informacji uzyskanych z Internetu (M=3,68). Natomiast informacje uzyskane od znajomych (M=3,33) oraz z mediów (prasy, radia, telewizji) (M=3,00) charakteryzują się najniższym poziomem jakości.

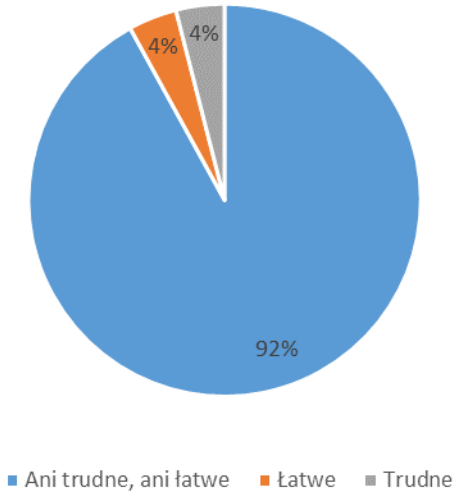

Wykres nr 28. Określenie stopnia łatwości dotarcia do informacji o możliwości dofinansowania inwestycji

Zdecydowana większość badanych firm stopień dotarcia do informacji o możliwości dofinansowania inwestycji oceniła ambiwalentnie „ani trudne, ani łatwe" (92,0%). Na łatwe dotarcie do informacji wskazało 4,00% badanych. Taki sam odsetek uznał, że pozyskanie informacji na temat możliwości dofinansowania inwestycji jest trudny (4,00%).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

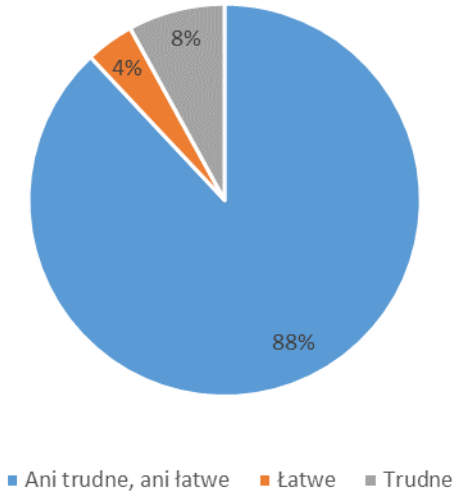

Wykres nr 29. Ocena procedur przyznawania dotacji z programu

Wg badanych przedsiębiorców same procedury przyznawania dotacji również są ambiwalentne – „ani trudne, ani łatwe" (88,0%). Tylko 4,0% respondentów uznało, ze nie sprawiły im żadnych problemów – łatwe, a 8,0% przyznało, że były dla nich trudne. Żadna z badanych firm nie zgłosiła jednak, by w czasie wdrożenia projektu pojawiły się jakiekolwiek problemy.

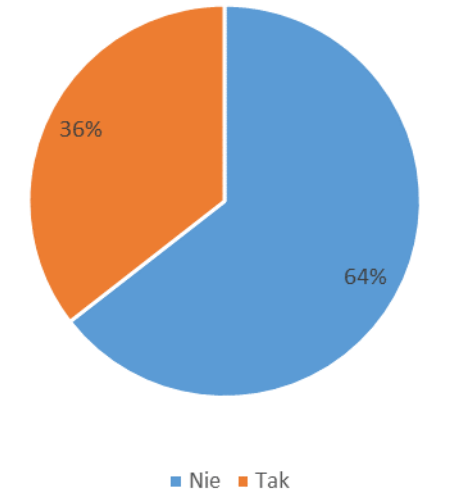

Wykres nr 30. Zaciągniecie kredytu na cele inwestycyjne w okresie ostatnich 5 lat

Z przebadanych przedsiębiorstw kredyt na cele inwestycyjne ma 36,0%.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

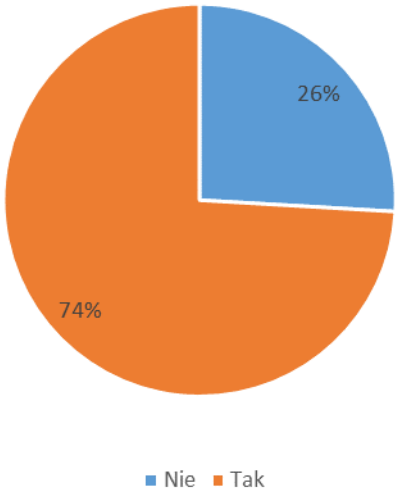

Wykres nr 31. Otrzymanie kredytu na preferencyjnych warunkach

Większość przedsiębiorstw, które w ostatnich 5 latach uzyskało kredyt na cele inwestycyjne otrzymało go na preferencyjnych warunkach (74,0%). Zapytani o opisanie otrzymanych preferencji, badani przedsiębiorcy albo odmawiali podania szczegółów zasłaniając się tajemnicą przedsiębiorstwa, albo enigmatycznie mówili o indywidualnych negocjacjach.

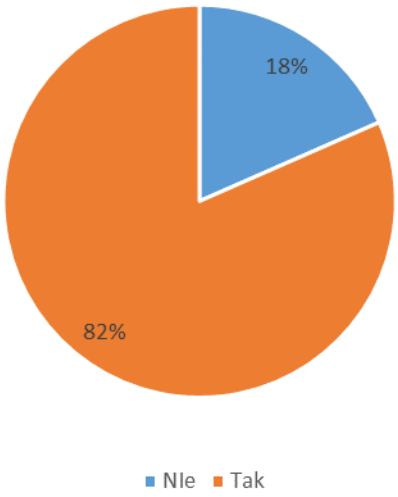

Wykres nr 32. Realizacja inwestycji w okresie ostatnich 5 – lat

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zdecydowana większość firm, w ostatnich 5 latach, zrealizowało jakąś inwestycje. Dokładna charakterystyka podjętych inwestycji znajduje się tabeli nr 2 (aneks).

Wykres nr 33. Możliwość przeprowadzenia inwestycji w firmie bez kredytu lub dotacji z programu

Tylko 7,94% badanych przedsiębiorstw stwierdziło, że nie przeprowadziłoby inwestycji bez kredytu lub dotacji z programu. Prawie połowa zadeklarowała, że inwestycje w całości sfinansowała ze środków własnych (47,62%). Co 3 badane przedsiębiorstwo stwierdziło, że byłoby w stanie zrealizować inwestycje bez kredytu, dotacji z programu, ale w mniejszym zakresie (33,3%). Niewielki odsetek badanych stwierdził, że poradziliby sobie bez kredytu, dotacji, ale inwestycja musiałaby zostać przełożona w czasie (4,76%). Te ankietowane firmy, które udzieliły jeszcze innych odpowiedzi (6,35%) mówiły o mniejszej inwestycji, zawężonym zakresie i odroczeniu jej w czasie oraz indywidulanym wsparciu np. pożyczka od rodziny.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.1.7. *Strefa społeczna*

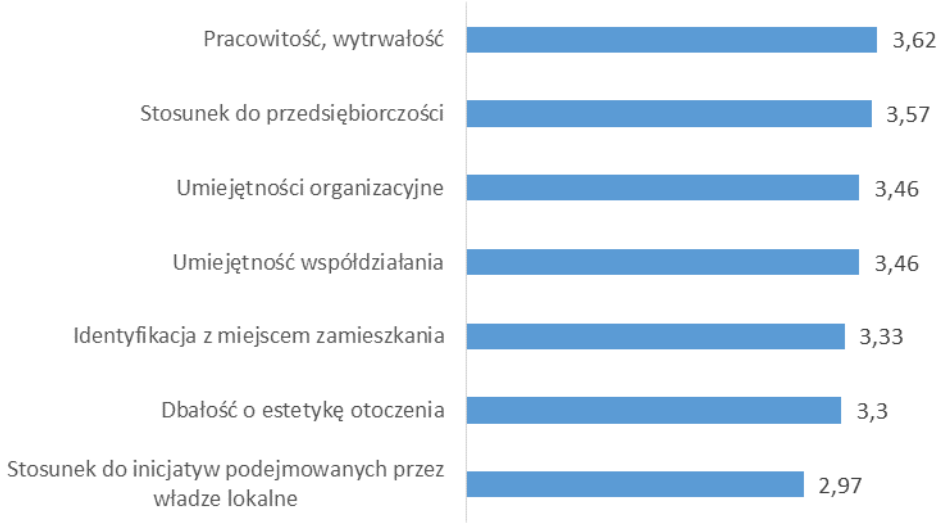

Wykres nr 34. Ocena postaw miejscowego społeczeństwa przez przedsiębiorców

Przedsiębiorcy, w części ankiety dotyczącej strefy społecznej, zostali poproszeni o ocenę, na 5 – stopniowej skali, postaw miejscowego społeczeństwa. Przedsiębiorcy stwierdzili, że miejscowa społeczność charakteryzuje się głównie pracowitością i wytrwałością (M=3,62). Stosunek do przedsiębiorczości wśród lokalnej społeczności został oceniony na poziom dostateczny plus (M=3,57). Na podobnym poziomie zostały ocenione umiejętności organizacyjne miejscowego społeczeństwa (M=3,46) i umiejętności współdziałania (M=3,46). Wg przedsiębiorców miejscowa społeczność w mniejszym stopniu identyfikuje się z miejscem zamieszkania (M=3,33), dba o estetykę otoczenia (M=3,30) i ma pozytywny stosunek do inicjatywy podejmowanych przez lokalne władze (M=2,97).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

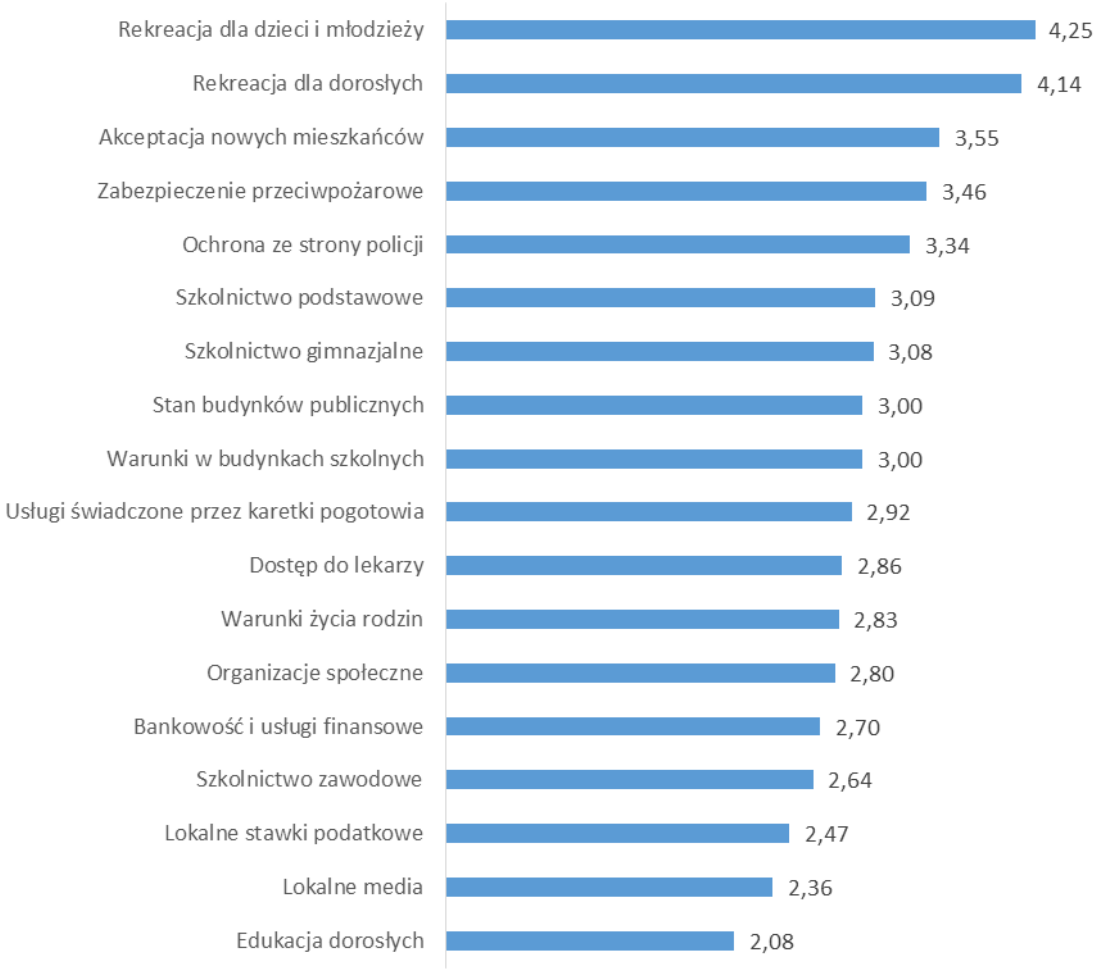

Wykres nr 35. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej miejscowości, w której firma ma siedzibę

Badane przedsiębiorstwa oceniały również sytuacje społeczno – gospodarczą w swojej miejscowości. Najlepiej wypowiadały się na temat miejsc rekreacji dla dzieci i młodzieży (M=4,25). Nieco tylko gorzej oceniły miejsca rekreacji dla dorosłych (M=4,14). Na trzecim miejscu z wynikiem 3,55 uplasowała się akceptacja nowych mieszkańców. Na ocenę „dostateczny plus" zostały również ocenione zabezpieczenia przeciwpożarowe (M=3,46). Ochrona ze strony policji została oceniona na 3,34. Jeszcze niższe średni odnotowano w kontekście: szkolnictwa podstawowego (M=3,09), szkolnictwa gimnazjalnego (M=3,08), stanu budynków publicznych (M=3,00), warunków w budynkach szkolnych (M=3,00), usług świadczonych przez karetki pogotowia (M=2,92), dostępu do lekarza (M=2,86), warunków

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

życia rodziny (M=2,83), organizacji społecznych (M=2,80), bankowości i usług finansowych (M=2,70), czy szkolnictwa zawodowego (M=2,64). Najniższy poziom satysfakcji badane przedsiębiorstwa wyraziły przy ocenie lokalnych stawek podatkowych (M=2,47), lokalnych mediów (M=2,36) i edukacji dorosłych (M=2,08).

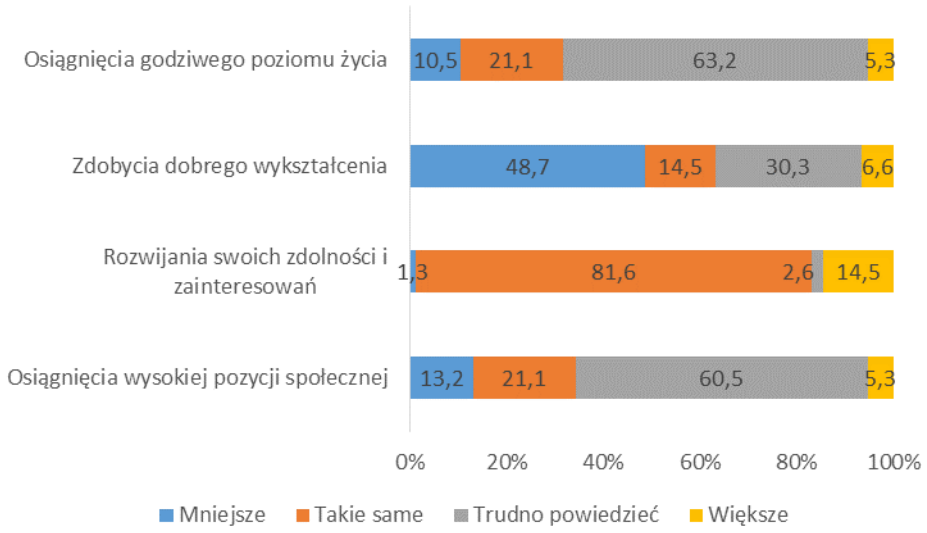

Wykres nr 36. Możliwość rozwoju mieszkańców gminy w porównaniu do mieszkańców innych gmin w województwie

Badani przedsiębiorcy byli również proszeni o ocenę możliwości rozwoju mieszkańców gminy, w której funkcjonują, w porównaniu do możliwości rozwoju mieszkańców innych gmin z województwa. Prawie połowa badanych firm uznała, że mieszkańcy ich gminy mają mniejsze możliwości zdobycia dobrego wykształcenia niż mieszkańcy innych gmin w województwie (48,7%). W przypadku zaś rozwijania swoich zdolności i zainteresowań zdecydowana większość ankietowanych uważa, że możliwości są takie same jak w przypadku innych gmin (81,6%). Przedsiębiorcy byli też pytani o kwestie osiągnięcia godziwego życia i wysokiej pozycji społecznej. W tych przypadkach ponad połowa przedstawicieli firm (odpowiednio: 63,2% i 60,5%) nie miała zadania („trudno powiedzieć"). W przypadku żadnej z analizowanych kwestii nie odnotowano znacznego odsetka odpowiedzi wskazującego, że gmina, na terenie której funkcjonuje przedsiębiorca, oferuje lepsze warunki niż pozostałe gminy z województwa. Najwyższy wskaźnik tego typu odpowiedzi odnotowano w kontekście rozwijania swoich własnych zdolności i zainteresowań

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

– 14,5% ankietowanych uznała, że ich gmina oferuje lepsze ku temu warunki niż pozostałe gminy.

2.1.8. Strefa administracyjno-prawna

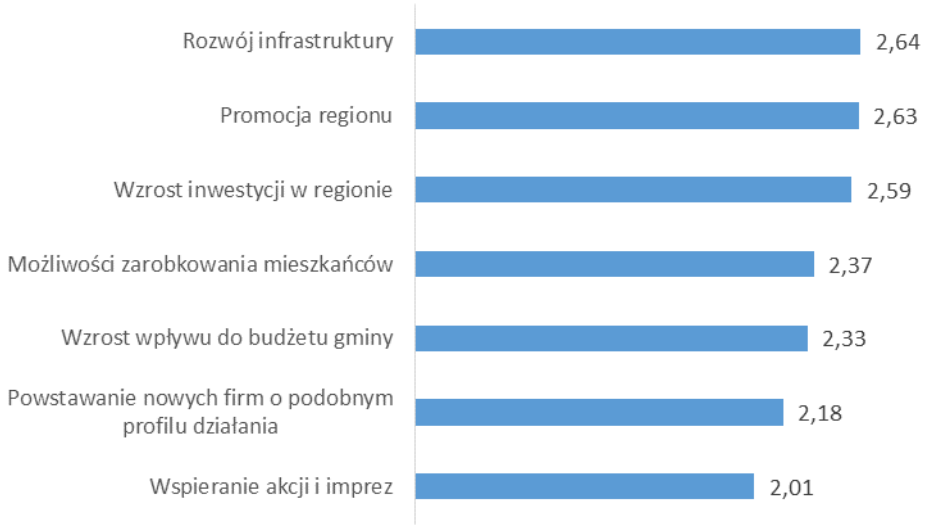

Wykres nr 37. Ocena korzyści dla gminy wynikających z lokalizacji firmy na danym terenie

Przedsiębiorcy mieli też za zadanie, aby na 5-stopniowej skali, ocenić korzyści dla gminy wynikające z lokalizacji ich firmy na danym terenie. Uśrednione wyniki wskazują, że przedsiębiorcy właściwie nie dostrzegają takich korzyści. Najmocniej funkcjonowanie swojej firmy wiązali z rozwojem infrastruktury w gminie (M=2,64), promocją regonu (M-2,63) i wzrostem inwestycji w regionie (M=2,59). W mniejszym stopniu uważają, żeby funkcjonowanie ich firm przekładało się na możliwość zarobkowania dla mieszkańców (M=2,37), wzrost wpływu do budżetu gminy (M=2,33), czy powstanie nowych firm o podobnym profilu działalności (M=2,18). Najsłabiej wiążą funkcjonowanie własnej firmy z taką korzyścią dla gminy jak wspieranie akcji i imprez (M=2,01).

Średnia ocena miejscowości, gdzie przedsiębiorcy prowadzą swoją działalność, pod kątem udogodnień dla firm plasuje się zaś na poziomie „dostatecznym plus" (M=3,62).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

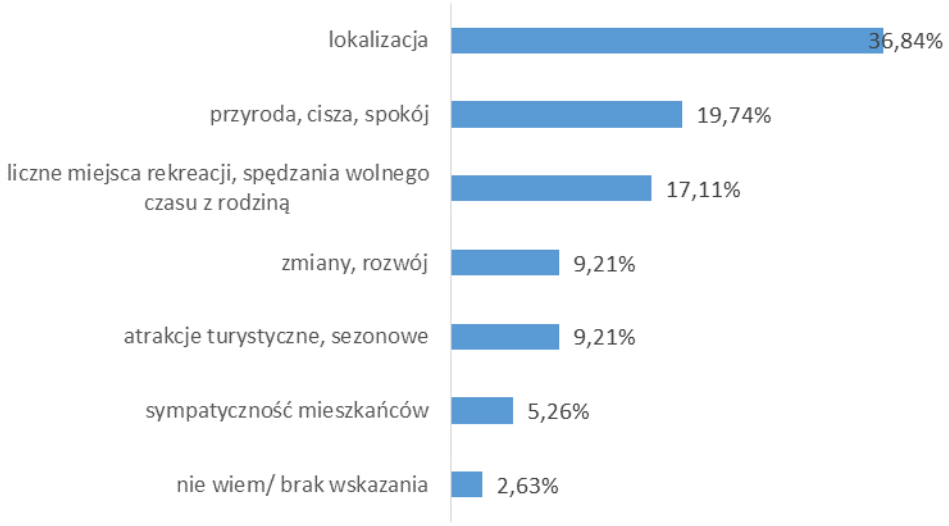

Wykres nr 38. Elementy oceniane pozytywnie

Przedsiębiorcy zapytani, co należy ocenić pozytywnie w miejscowości, w której prowadzą działalność, najczęściej mówili o lokalizacji (36,84%). Na drugim miejscu podkreślali walory przyrody, ciszę, spokój (19,74%). Pozytywnym elementem są także liczne miejsca rekreacji, spędzania wolnego czasu (17,11%). Co 10 badany uznał, że pozytywnie należy ocenić zachodzące zmiany, rozwój (9,21%). Taki sam odsetek ankietowanych wskazał na atrakcje sezonowe, turystyczne (9,21%). Pozytywnym elementem jest także sympatyczność mieszkańców (5,26%). Tylko 2,63% badanych przedsiębiorców uznało, że nie potrafi wskazać pozytywnych elementów miejscowości, w której prowadzi działalność.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 39. Elementy oceniane negatywnie

Przedsiębiorcy byli też pytani o negatywne elementy miejscowości, w której prowadzą działalność. Z przeprowadzonego badania wynika, że aż 63,16% nie dostrzega żadnych negatywów. Ci, którzy potrafią wskazać elementy negatywne, najczęściej mówili o małej liczbie inwestycji (7,89%) i małe ilości inicjatyw poza sezonem (7,89%). Narzekali też na mierną promocję (3,95%), emigracje, zwłaszcza młodych ludzi (3,95%), biedę (3,95%), bezrobocie (2,63%). Pojawił się także zarzut, że panuje stagnacja – zbyt mała liczba zmian (1,32%), brakuje miejsc rekreacyjnych dla dzieci (1,32%), sklepów sieciowych (1,32%), słabo rozwinięty jest przemysł (1,32%). Negatywny elementem, w odczuciu nielicznych, są również sami mieszkańcy (1,32%).

2.1.9. Wnioski i rekomendacje z badania przedsiębiorców

Kluczowe wnioski:

- Badane firmy średnio zatrudniają 23,13 pracowników. O stabilnej sytuacji badanych przedsiębiorstw świadczy fakt, iż zdecydowana większość z nich (74,00%) utrzymała stan zatrudnienia w okresie 3 ostatnich lat, a 20,00% zwiększyło nawet zatrudnienie.
- Firmy są w dużej mierze samodzielne. Tylko co 4 badane przedsiębiorstwo zadeklarowało, że skorzystało z usług podmiotów oferujących pomoc w zakresie

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

prowadzenia działalności (24,00%). Badane podmioty bardzo rzadko wchodzą w kontakt z jakąkolwiek inną instytucją. Najczęściej, jeśli taki kontakt zostanie podjęty, dotyczy Urzędu Gminy (Miasta) (M=1,74), Agencji Rozwoju Lokalnego (M=1,67) i banków, instytucji finansowych (M=1,64). Badane przedsiębiorstwa nie uważają też żeby podejmowana przez nich działalność w jakimkolwiek sposób mogła przynieść korzyści gminie, na której terenie funkcjonują. Najmocniej funkcjonowanie swoich firm wiążą z rozwojem infrastruktury (M=2,64 – ocena na 5 – stopniowej skali; maksymalna średnia 5,00).

- Zdecydowana większość badanych przedsiębiorstw rozwija się, świadczy o tym wprowadzenie technologicznych ulepszeń, nowych wyrobów, usług (63,00%), nowych metod produkcji (53,00%). Zdecydowana większość firm, w ostatnich 5 latach, zrealizowała jakąś inwestycje (82,00%). Co więcej ponad 70,00% badanych podmiotów deklaruje wprowadzanie kolejnych nowych wyrobów, nowych usług, a 50,00% w przeciągu 3 następnych lat ma zamiar zmodernizować swoją obecną siedzibę (większość zajmowanych przez przedsiębiorstwa pomieszczeń stanowi ich własność) lub wyposażenie. Ponad 50,00% planuje pokryć koszty tych inwestycji ze środków własnych (62,89%). Obecnie na cele inwestycyjne kredyt ma zaciągniętych 36,00% badanych podmiotów. W przeważającej mierze są to kredyty preferencyjne (74,00%). Tylko 7,94% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że bez kredytu, dotacji z programu nie byłoby w stanie przeprowadzić planowanych inwestycji.
- Badane przedsiębiorstwa pytane o plany wykorzystania środków pomocowych z Unii Europejskiej, najczęściej mówiły, że najchętniej przeznaczyłyby je na inwestycje w środki trwałe (67,50%).
- Wśród badanych przedsiębiorstw znalazło się 33,00% aktualnych beneficjentów programów pomocowych (najczęściej Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury), którzy o możliwości skorzystania ze środków pomocowych dowiadywali się przede wszystkim od władz lokalnych (92,00%), ale także z Internetu (76,00%), od Agencji Rozwoju Lokalnego (60,00%). Te trzy najczęstsze źródła wiedzy na temat dotacji nie są jednak najlepiej oceniane pod kątem jakości uzyskiwanych informacji (odpowiednio: M=3,83; M=3,68 i M=3,93). Za najbardziej rzetelne źródła uchodzą

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Agencja Rozwoju Przemysłu (M=5,00) i Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (M=4,25). W opinii aktualnych beneficjentów programów pomocowych stopień dotarcia do informacji o możliwości finasowania inwestycji jest ambiwalentny (ani trudny, ani łatwy) (92,00%). Podobnie sama procedura przyznawania dotacji – „ani trudna, ani łatwa" (88,00%). Żadne z aktualnych beneficjentów nie zgłosił jednak by w czasie wdrażania projektu pojawiły się jakiekolwiek problemy.

- Podmioty, które nie korzystają obecnie z programów pomocowych, najczęściej jako przyczynę takiego stanu rzeczy wskazywały wysoki poziom skomplikowania przepisów dotyczących programów (54,55%) albo też twierdziły, że firma starała się o pomoc, ale jej nie uzyskała (45,45%).
- Aż 82,89% badanych przedsiębiorców ma w planach dalsze rozszerzenie działalności. Głównie o teren województwa (18,42%), ale także kraju (15,79%), czy powiatu (14,47%), gminy (13,16%).
- Z przeprowadzonego badania wynika, że aktualnie głównym rynkiem zbytu badanych firm jest miejscowość, w której firma ma siedzibę (43,0%). Drugim w kolejności rynkiem zbytu jest teren gminy (15,99%). Dopiero na trzecim miejscu plasuje się obszar całego kraju (12,76%). Tymczasem większość surowców, półproduktów, produktów niezbędnych do prowadzenia działalności firmy kupowanych jest na terenie całego kraju (28,57%) lub na terenie województwa (22,38%). Z miejscowości będących siedzibą firmy pochodzi tylko 20,0% niezbędnych surowców. Brak możliwości zaopatrywania się przedsiębiorców w niezbędne surowce w miejscu prowadzenia działalności może wskazywać na potencjał rozwoju kolejnych działalności wspomagających, zaopatrujących firmy już istniejące.
- Przedsiębiorcy są zainteresowani powstawaniem kolejnych inwestycji w miejscowościach, gdzie funkcjonują. Wg nich obszarem wymagającym najszybszej interwencji ze strony władz lokalnych jest właśnie promocja i zachęcanie do inwestowania w regionie (M=4,43). Powstałe inwestycje nie mogą jednak stanowić konkurencji dla istniejących już przedsiębiorstw. Najważniejszym problemem z punktu widzenia działalności firmy jest bowiem silna konkurencja krajowa i zagraniczna (M=4,05).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Z istniejącej infrastruktury funkcjonującej w otoczeniu badanych firm najlepiej oceniana jest infrastruktura powiązania z handlem (M=3,96), a także infrastruktura zapewniająca zaopatrzenie w energię elektryczną (M=3,79), gaz (M=3,58), czy wodę (M=3,50). Najgorzej oceniono infrastrukturę drogową (M=2,99), infrastrukturę służby zdrowia (M=2,63) oraz infrastrukturę usługową typu krawiec, szewc (M=2,29).
- W odczuciu prawie połowy przedsiębiorców w pierwszej kolejności powinna zostać poprawiona infrastruktura powiązana z ochroną zdrowia (46,05%), w drugiej kolejności należy zająć się stanem dróg gminnych (23,68%).
- W sferze społecznej przedsiębiorcy największy potencjał dostrzegają w pracowitości i wytrwałości miejscowego społeczeństwa (M=3,62) oraz w pozytywnym ustosunkowaniu do przedsiębiorczości (M=3,57).
- Z elementów społeczno – gospodarczych miejscowości, w której badane firmy mają siedzibę, najlepiej ocenione zostały miejsca rekreacji dla dzieci, młodzieży (M=4,25), a także dla osób dorosłych (M=4,14). Najgorzej zaś edukacja dla dorosłych (M=2,08). Ponadto, prawie połowa badanych firm uznała, że mieszkańcy jej gminy mają mniejsze możliwości zdobycia dobrego wykształcenia niż mieszkańcy innych gmin w województwie (48,70%). Brak możliwości kształcenia osób dorosłych może stanowić barierę w dalszym rozwoju przedsiębiorczości.
- Ogólnie przedsiębiorcy warunki do rozwoju przedsiębiorczości w swojej miejscowości ocenili na poziom „dostateczny plus” (M=3,62). Zapytani wprost o elementy, które można ocenić negatywnie, zdecydowana większość, nie umiała wskazać konkretnych negatywów, lub wręcz mówiła o ich braku (63,16%). Pytani o pozytywne elementy podkreślali przede wszystkim lokalizacje miejscowości (36,84%).

Rekomendacje:

- Jednym z najistotniejszych działań, jakie należy podjąć w kontekście wparcia przedsiębiorczości jest promocja obszaru LGD9 w kontekście zachęcania do inwestowania w regionie. Promocja walorów inwestycyjnych regionu powinna też

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

stać się jednym z głównych pól współpracy przedsiębiorców, samorządów lokalnych oraz Związku Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich.

- Niski stopień rozwoju przedsiębiorczości należy do istotnych problemów obszaru LGD9. Wspólna praca samorządów lokalnych, sektora biznesu oraz Stowarzyszenia LGD9 powinna skupiać się między innymi na aktywizacji lokalnej społeczności poprzez działania informacyjne i edukacyjne dotyczące możliwości prowadzenia biznesu.
- Z potrzebą działań informacyjno-edukacyjnych wiąże się także kwestia niekorzystania przez przedsiębiorców z programów pomocowych argumentowana zbyt skompilowanymi przepisami dotyczącymi ich wykorzystywania. Tylko 4% przedsiębiorców uważa, że dotarcie do informacji nt. dofinansowania inwestycji jest łatwe. Należy wychodzić z inicjatywą wspomnianych działań informacyjnych, aby edukować przedsiębiorców w zakresie dostępnych możliwości wsparcia ich działalności.
- Z uwagi na fakt, że firmy prowadzące działalność na terenie gmin północnego obszaru Wielkich Jezior Mazurskich bardzo rzadko deklarują kontakty z jakimikolwiek instytucją, w szczególności z instytucjami doradczymi i instytucjami otoczenia biznesu, ważne jest zachęcanie przedsiębiorców do budowania wzajemnej współpracy i tworzenia sieci powiązań, w której znaleźliby się przedstawiciele firm, otoczenia biznesu, samorządów oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych tematem przedsiębiorczości.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.2. Wyniki analizy badania ilościowego z organizacjami pozarządowymi

2.2.1. Charakterystyka organizacji pozarządowych

W badaniu telefonicznym organizacji pozarządowych udział wzięło łącznie 65 podmiotów (stowarzyszeń, fundacji oraz ochotniczych straży pożarnych) mających siedziby na terenie LGD9.

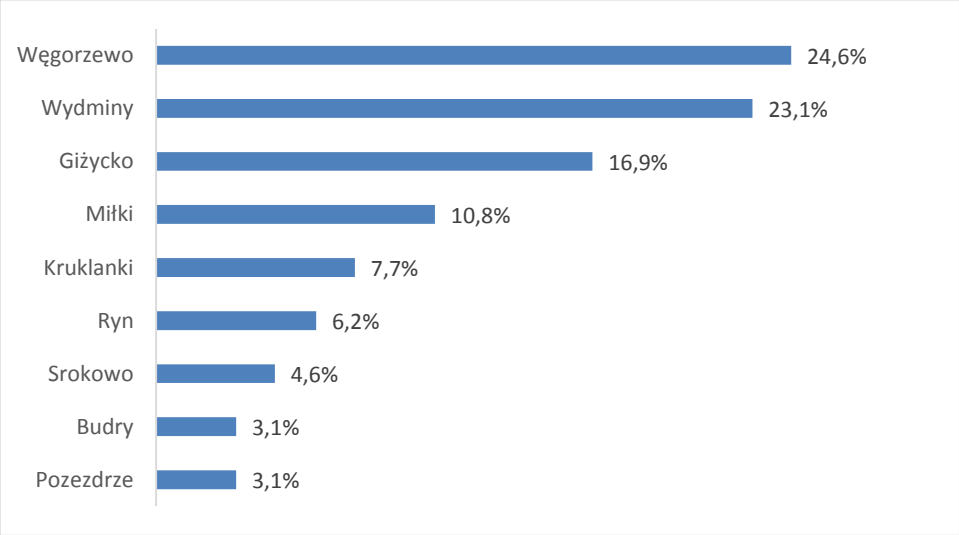

Wykres nr 40. Siedziba organizacji

Największa część, bo blisko jedna czwarta (24,6%) badanych organizacji pozarządowych ma siedzibę w Węgorzewie. Nieznacznie mniej liczną grupę (23,1% badanych) stanowiły NGO działające na terenie gminy Wydminy. Dość istotną część próby badawczej (16,9%) stanowiły również podmioty z terenów gminy wiejskiej Giżycko.

Badane NGO siedziby swoje mają w następujących miejscowościach: Budry (2), Gawliki Wielkie (1), Giżycko (10), Jeziorowskie (1), Kamionki (1), Kleszczewo (1), Kolonia Rybacka (1), Kruklanki (3), Kuty (1), Marcinowa Wola (1), Mazuchówka (1), Miłki (4), Orłowo (1), Pozezdrze (1), Radzie (1), Rydzewo (1), Ryn (3), Sołtmany (1), Srokowo (3), Sterławki (1), Węgorzewo (15), Wydminy (10), Zelki (1).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

	n=	Minimum	Maksimum	Średnia
Liczba członków	65	3	500	38,8
Liczba pracowników	65	0	13	0,4
Liczba wolontariuszy	65	0	70	7,7

Tabela nr 1. Wielkość organizacji

Badane organizacje pozarządowe bardzo różnią się wielkością (mierzoną poprzez liczbę członków) – najmniejszy podmiot zrzesza zaledwie 3 osoby, największy natomiast liczy 500 członków. Średnia liczba członków w organizacjach pozarządowych działających na terenie LGD9 to w efekcie m=38,8 osoby. O rzeczywistej wielkości organizacji może jednak świadczyć znacznie mniejsza liczba ich pracowników (m=0,4 osoby) oraz pracujących na ich rzecz wolontariuszy (m=7,7).

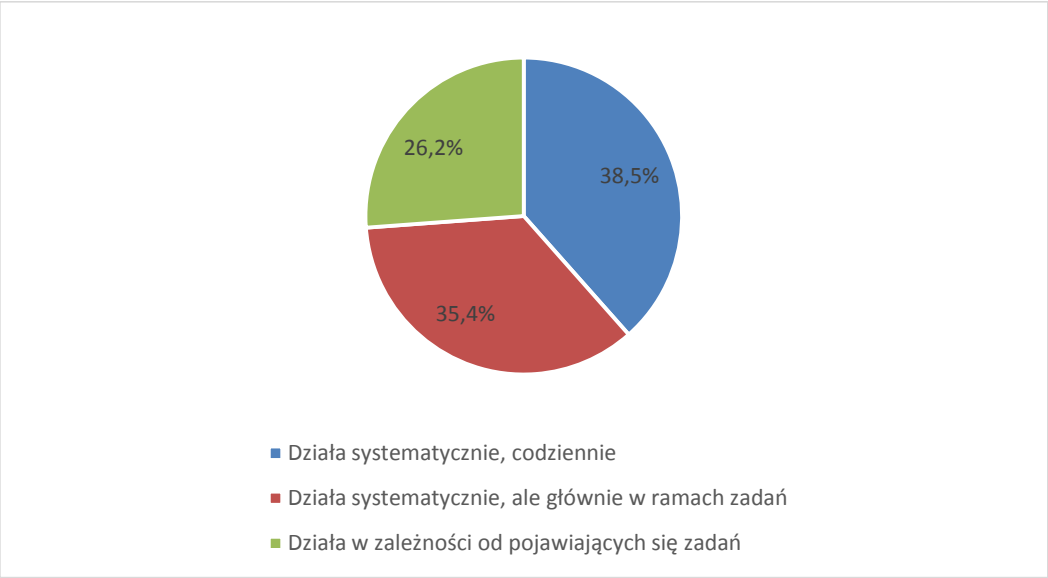

Wykres nr 41. Rytm pracy organizacji

Blisko trzy czwarte (73,9%) badanych organizacji to podmioty działające systematycznie; nieco ponad połowa tej grupy (38,5% wszystkich respondentów) deklaruje codzienną aktywność, pozostali – systematyczną działalność projektową (35,4% badanych). Nieco ponad jedna czwarta NGO (26,2%) przyznaje natomiast, że działa tylko w trybie projektowym, zależnie od pojawiających się zadań.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

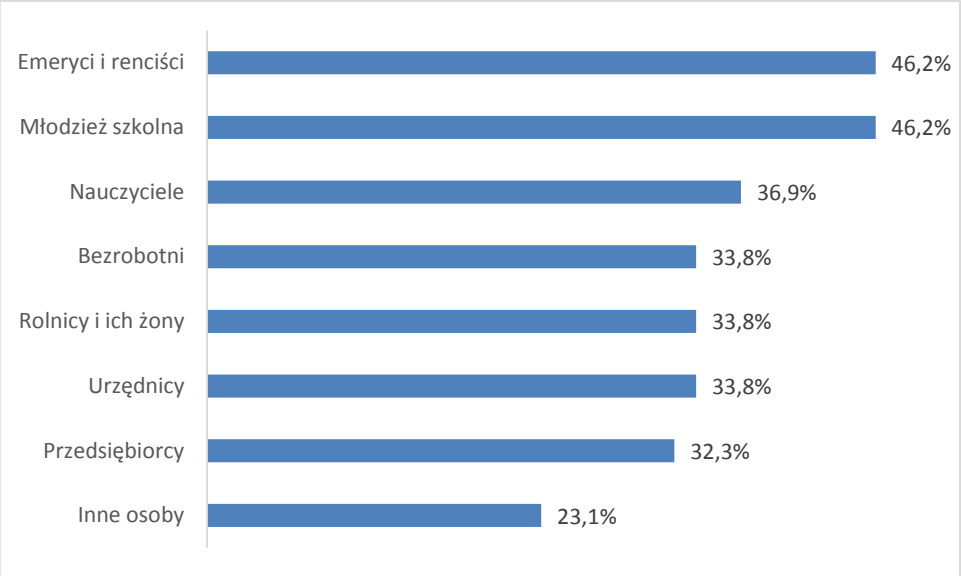

Wykres nr 42. Osoby działające w organizacji

„Siłą napędową" badanych organizacji okazują się różne grupy aktywistów; najczęściej natomiast (w 46,2% przypadków) grupy najbardziej aktywnie działające na ich rzecz to emeryci i renciści oraz młodzież szkolna – osoby dysponujące większą ilością czasu wolnego od pracujących zawodowo.

Wśród innych osób, działających na rzecz lokalnych NGO, badani wskazywali przede wszystkim na rodziców młodzieży szkolnej, pracowników służby zdrowia, kultury, ekspertów (naukowców, instruktorów), ale także samych zainteresowanych – odbiorców usług NGO czy lokalnych parafian.

Respondenci proszeni byli w toku wywiadu o ocenę kilku aspektów funkcjonowania reprezentowanych przez nich organizacji. W tym celu posługiwali się oni pięciopunktową skalą, gdzie wartość -2 stanowiła ocenę zdecydowanie negatywną, zaś +2 ocenę zdecydowanie pozytywną.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 43. Ocena poszczególnych aspektów funkcjonowania organizacji

Respondenci umiarkowanie pozytywnie oceniają wszystkie aspekty reprezentowanych przez siebie podmiotów. Najlepsze opinie dotyczą wpływu NGO na aktywność społeczną mieszkańców wsi, w których działają (m=0,92) oraz współpracy trzeciego sektora z władzami samorządowymi oraz państwowymi (m=0,63). Poprawy wymaga natomiast przede wszystkim współpraca NGO z sektorem prywatnym (m=0,23) oraz możliwość pozyskiwania przez te organizacje funduszy na swoją działalność (m=0,22) – podkreślić jednak należy, że również w tych aspektach oceny pozytywne przeważają nad negatywnymi.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

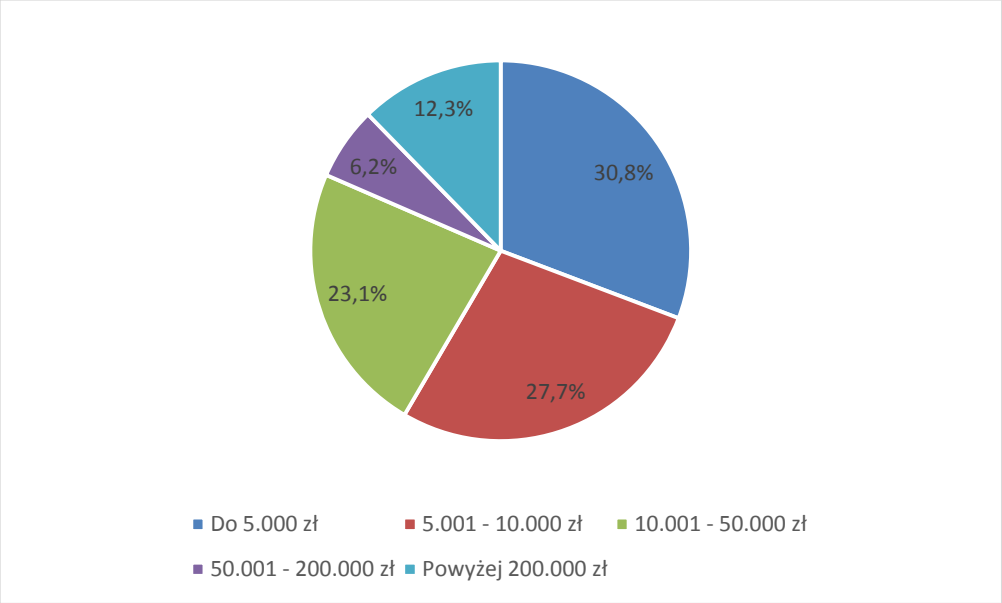

Wykres nr 44. Budżet organizacji

2.2.2. Działalność lokalnych NGO

Przedstawiciele organizacji pozarządowych proszeni byli o scharakteryzowanie swojej działalności – wskazanie jej głównego obszaru oraz odbiorców. Omówione zostały również realizowane przez poszczególne podmioty projekty.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

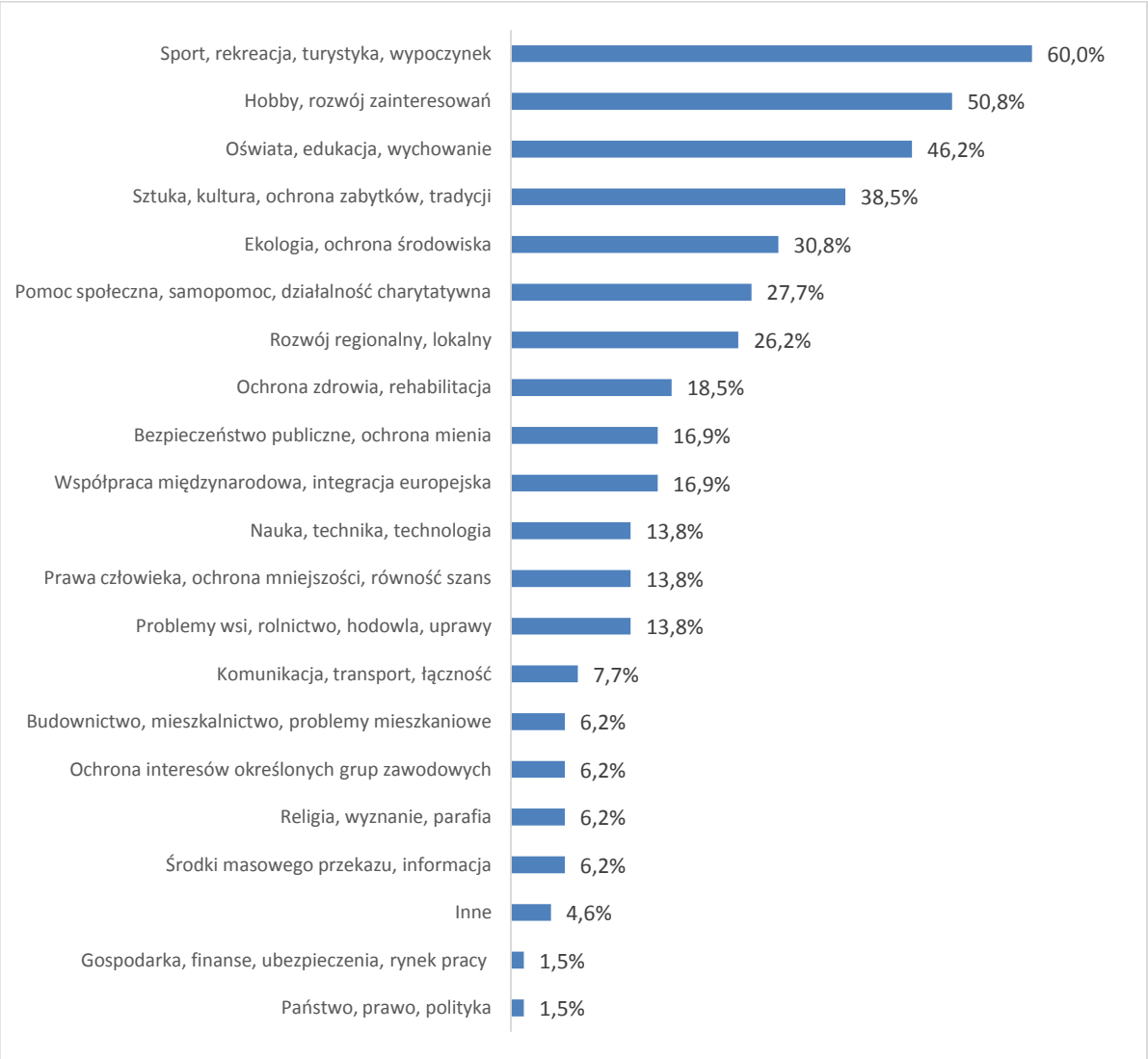

Wykres nr 45. Obszar działalności organizacji

Blisko dwie trzecie (60%) badanych organizacji pozarządowych podejmuje działania w zakresie sportu, rekreacji, turystyki i wypoczynku. Ponad połowa podmiotów (50,8%) koncentruje się na obszarach związanych z rozwijaniem zainteresowań i hobby, a nieznacznie mniej liczna grupa (46,2%) podmiotów – oświatą, edukacją i wychowaniem. Popularne obszary działalności organizacji pozarządowych na terenie LGD9 to również kultura i sztuka, ochrona środowiska, pomoc społeczna i rozwój lokalny. Analizując wskazywane przez podmioty trzeciego sektora obszary działalności zyskujemy zatem informację, że zdecydowana większość z nich działa na rzecz społeczności lokalnych, koncentrując się na

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

realizacji potrzeb mieszkańców najbliższego otoczenia i nie podejmując działań o większym zasięgu terytorialnym.

Wykres nr 46. Główni odbiorcy działań organizacji

Zdecydowana większość reprezentantów badanych NGO (83,1%) deklaruje, że działania prowadzone przez te podmioty kierowane są do wszystkich zainteresowanych, mogących potencjalnie z nich skorzystać. Niespełna połowa organizacji (44,6%) prowadzi aktywność skierowaną do swoich członków, a co czwarta (21,5%) koncentruje się na potrzebach mieszkańców wsi.

	n=	Minimum	Maksimum	Średnia
Główny obszar działania	65	0	130	5,78
Dodatkowa działalność	65	0	5	0,31

Tabela nr 2. Liczba projektów zrealizowanych przez organizację

Liczba projektów zrealizowanych przez poszczególne organizacje w przeciągu minionego roku był bardzo różny. W głównym obszarze działania organizacji wahał się on od zera do aż stu trzydziestu zrealizowanych projektów, co średnio stanowi m=5,78 projektu z głównego obszaru działania realizowanego przez organizację rocznie. Znacznie mniejsza okazała się liczba projektów związanych z działalnością dodatkową: najbardziej aktywna w

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

tym zakresie organizacja zrealizowała w minionym roku pięć takich projektów, co daje średni wynik m=0,31 projektu z zakresu działalności dodatkowej na jedną organizację rocznie.

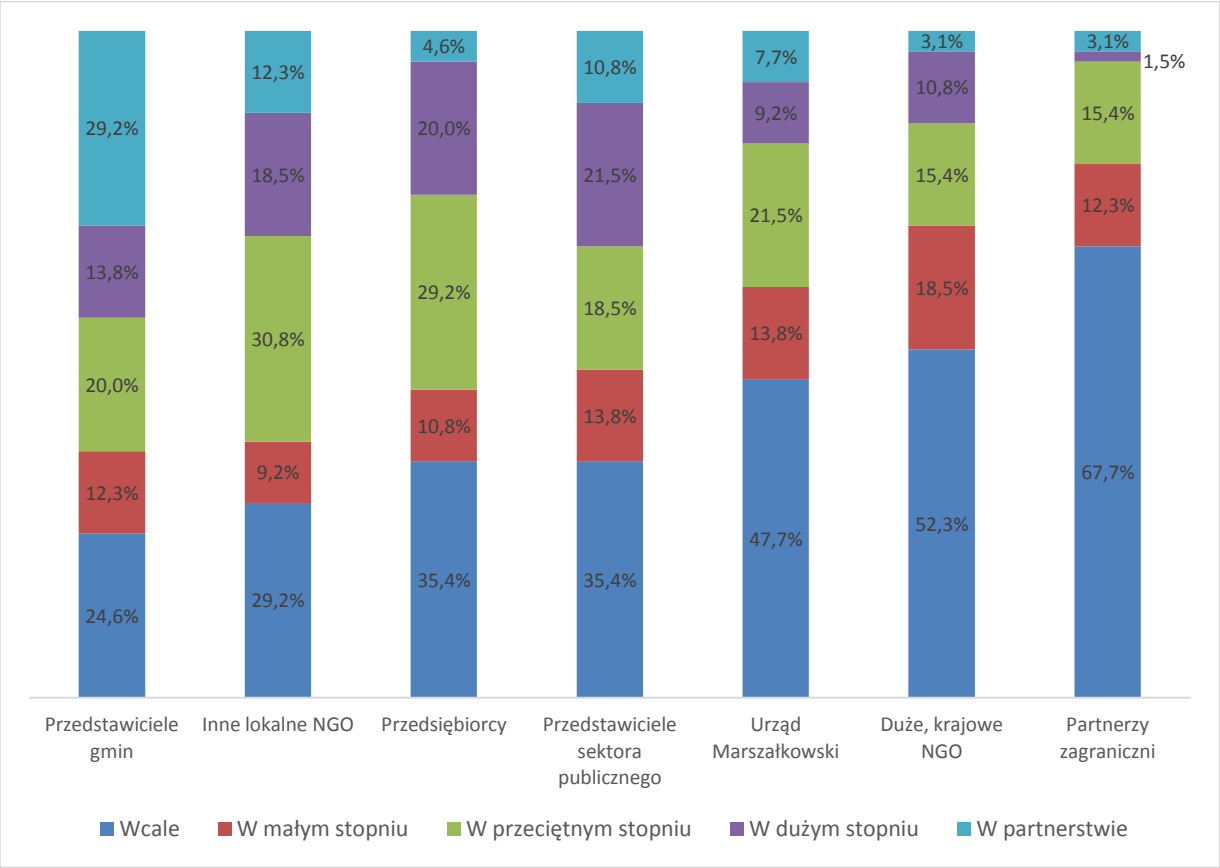

Wykres nr 47. Realizacja projektów wspólnie z innymi podmiotami

Przedstawiciele NGO proszeni byli o wskazanie, z jakimi partnerami zdarzyło im się współpracować w 2014 roku przy realizacji projektów. Najczęściej wymieniane podmioty to władze samorządowe - przedstawiciele gmin: blisko jedna trzecia projektów (29,2%) została zrealizowana w partnerstwie z nimi, a kolejne 13,8% z ich dużym współdziałaniem. Popularna okazała się również współpraca z przedstawicielami sektora publicznego jak szkoły czy urzędy – w co czwartym projekcie (21,5%) ich współuczestnictwo było duże, a w 10,8% występowały one jako partner projektu. Pozytywnie przedstawia się również współpraca pomiędzy lokalnymi organizacjami pozarządowymi – w 12,3% zrealizowanych w 2014 roku projektów podmioty te nawiązały partnerstwo, a w 18,5% mimo braku formalnego partnerstwa współdziałanie oceniane było przez badanych jako znaczne. Niewielka jest

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

natomiast skala kontaktów lokalnych organizacji LGD9 z podmiotami działającymi w skali ogólnokrajowej – współpracowała z nimi w minionym roku mniej niż połowa (47,4%) badanych NGO. Jeszcze rzadziej podejmowana jest współpraca z partnerami zagranicznymi – realizowało ją 32,3% uczestniczących w badaniu organizacji pozarządowych.

Respondenci pytani byli w toku wywiadu o największe – ich zdaniem – sukcesy, jakie reprezentowane przez nich organizacje odniosły w minionych dwóch latach. Odpowiedzi były bardzo zróżnicowane: część z nich dotyczyła rozwoju samych organizacji, niektóre nagród i wyróżnień, kolejne – zrealizowanych efektywnie projektów czy oferowanego mieszkańcom wsparcia. Pełna lista prezentuje się następująco:

- Nie wskazano – 18 wskazań,
- Budowa terenów rekreacyjnych we wsi – 3 wskazania,
- Działania na rzecz mieszkańców – 2 wskazania,
- Wypoczynek letni dzieci i młodzieży – 2 wskazania,
- 90-lecie istnienia,
- Akcja "Nasza Świetlica",
- Budowa wiat poprzez wykorzystanie funduszy sołeckich,
- Cykliczne imprezy integracyjne dla mieszkańców wsi,
- Dostanie się do programu "Ekspres Reporterów",
- III miejsce na Ogólnopolskich Mistrzostwach w Siatkówce,
- Impreza plenerowa EKO RANCZO,
- Integracja europejska,
- Kształcenie młodzieży,
- Kurs języka polskiego i pieśni polskiej,
- Kwietniki w mieście,
- Nasz zespół ludowy Zacieszuki zdobył nagrodę im. Oskara Kolberga,
- Noc Kupały,
- Ochrona wiatraków,
- Organizacja festiwalu "Złoty Mikrofon",

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Organizacja Międzynarodowego Turnieju Szachowego,
- Organizacja regat jachtów,
- Organizowanie turniejów tenisa stołowego: Turniej Niepodległości, Turniej Wiosenny, Puchar TVP Olsztyn,
- Pięć dużych wycieczek dla podopiecznych,
- Piknik dla całych rodzin połączony z zawodami wędkarskimi,
- Pomoc chorym,
- Powiększenie terenu rezerwatu,
- Powstanie Ekomuzeum,
- Program opieki "Kociennik 2014",
- Projekt "Nasz Głos Szanse Debaty",
- Promocja szlaków turystycznych,
- Prowadzenie rejsów,
- Prowadzenie szkoły,
- Realizacja projektu "Żyję, bo się ruszam",
- Rewitalizacja cmentarza,
- Rozpoznawalność,
- Rozwój zainteresowań,
- Stworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Stypendia pomostowe dla maturzystów wybierających się na studia,
- Sympozjum Naukowe "Mazury - zachować czy zmieniać?",
- Tytuł Najlepszych Regat od PPJK REGATY,
- Ukraiński Wieczór Folklorystyczny Widłunia,
- Utrzymanie cyklicznego projektu "Wieczerza Wigilijna",
- Utrzymanie ilości członków,
- Utworzenie warsztatu terapii zajęciowej,
- Wyjazdy do filharmonii,
- Wyróżnienie w konkursie zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski,
- Zakup sprzętu, kursy, rozwój działalności,

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Zorganizowanie wyjazdu na bieg do Monte Cassino.

Badani proszeni byli także o wskazanie, które działania ich organizacji zakończyły się niepowodzeniem. W aż 62 przypadkach nie potrafili oni wskazać takich sytuacji; pozostałe trzy dotyczyły konieczności zawieszenia poszczególnych projektów ze względu na brak środków finansowych (odmowę dofinansowania).

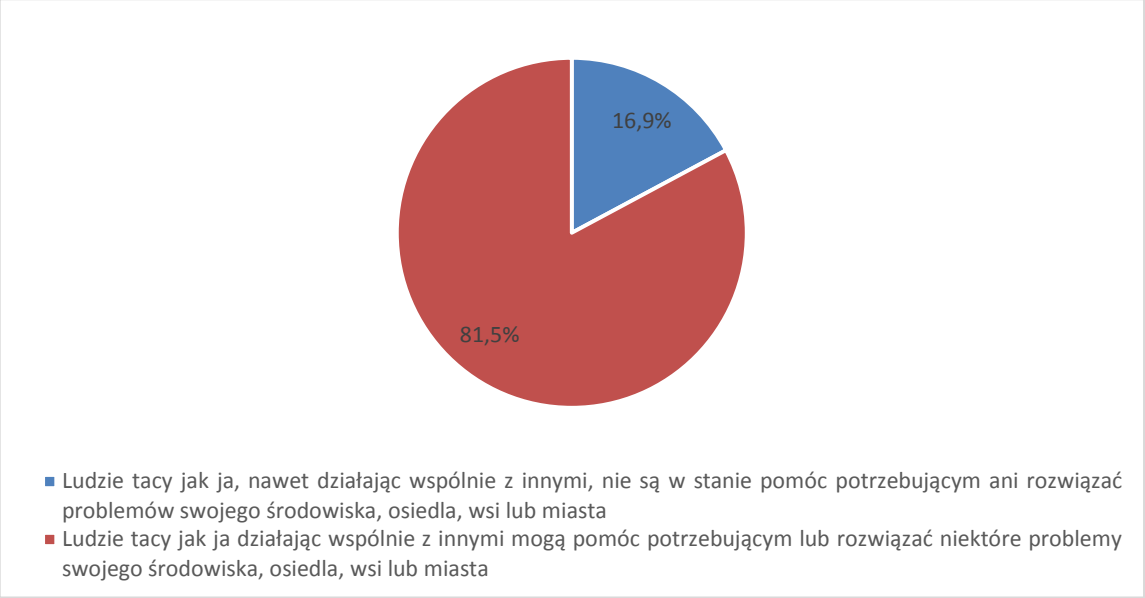

Wykres nr 48. Poczucie wpływu na najbliższe otoczenie

Liderzy badanych NGO proszeni byli o wskazanie, czy w ich opinii ludzie *tacy, jak oni* mogą mieć rzeczywisty wpływ na rozwiązywanie niektórych problemów pojawiających się w lokalnych społecznościach i udzielanie pomocy osobom jej potrzebującym. Z tezą tą zgodziło się średnio czterech na pięciu (81,5%) uczestników badania; pozostali badani deklarowali brak takiego poczucia.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 49. Znaczenie NGO dla lokalnych społeczności

Respondenci byli podzieleni ze względu na ocenę znaczenia NGO dla funkcjonowania lokalnych społeczności. Niewiele ponad połowa (52,3%) uczestników badania uważa, że aktywność organizacji pozarządowych w znacznym stopniu wpływa na sytuację mieszkańców wsi. Nieco mniejsza grupa liderów (47,7%) twierdzi natomiast, że działalność trzeciego sektora pełni funkcję pomocniczą wobec działań przedsiębiorców oraz władz lokalnych.

2.2.3. Otoczenie NGO

Kolejny obszar tematyczny zrealizowanego badania związany był z otoczeniem organizacji pozarządowych – zarówno ze względu na sytuację ekonomiczną miejscowości, w których działają, jak i aktywności społecznej czy kulturalnej okolicznych mieszkańców. Poruszona została również kwestia współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami trzeciego sektora.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

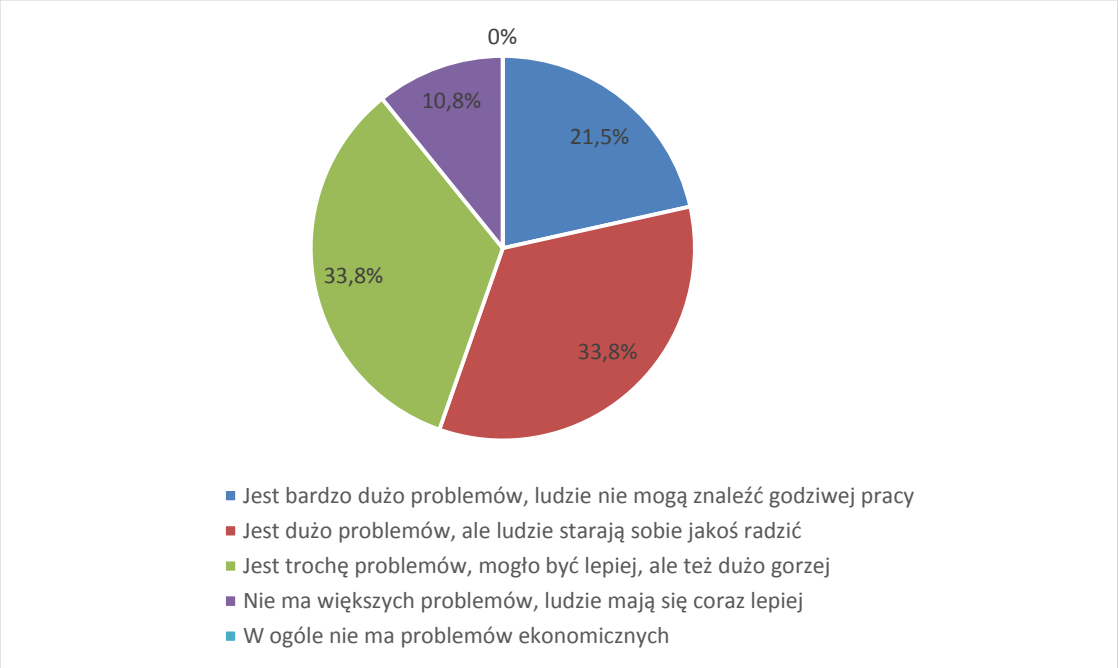

Wykres nr 50. Sytuacja ekonomiczna mieszkańców wsi

Opinie respondentów na temat sytuacji ekonomicznej mieszkańców wsi w regionie, w którym działają reprezentowane przez nich organizacje, są bardzo podzielone. Około jedna trzecia badanych (33,8%) uważa, że osoby te mają dużo problemów finansowych, jednak starają się jakoś się z nimi mierzyć; równoliczna grupa jest natomiast zdania, że pomimo istnienia trudności ekonomicznych na terenach wiejskich, sytuacja ich mieszkańców mogłaby być również znacznie gorsza. Co czwarty badany (21,5%) uważa, że mieszkańców wsi dotyka bardzo wiele problemów finansowych, natomiast ani jeden badany nie uznał, że lokalne wsie nie mają w ogóle trudności ekonomicznych.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

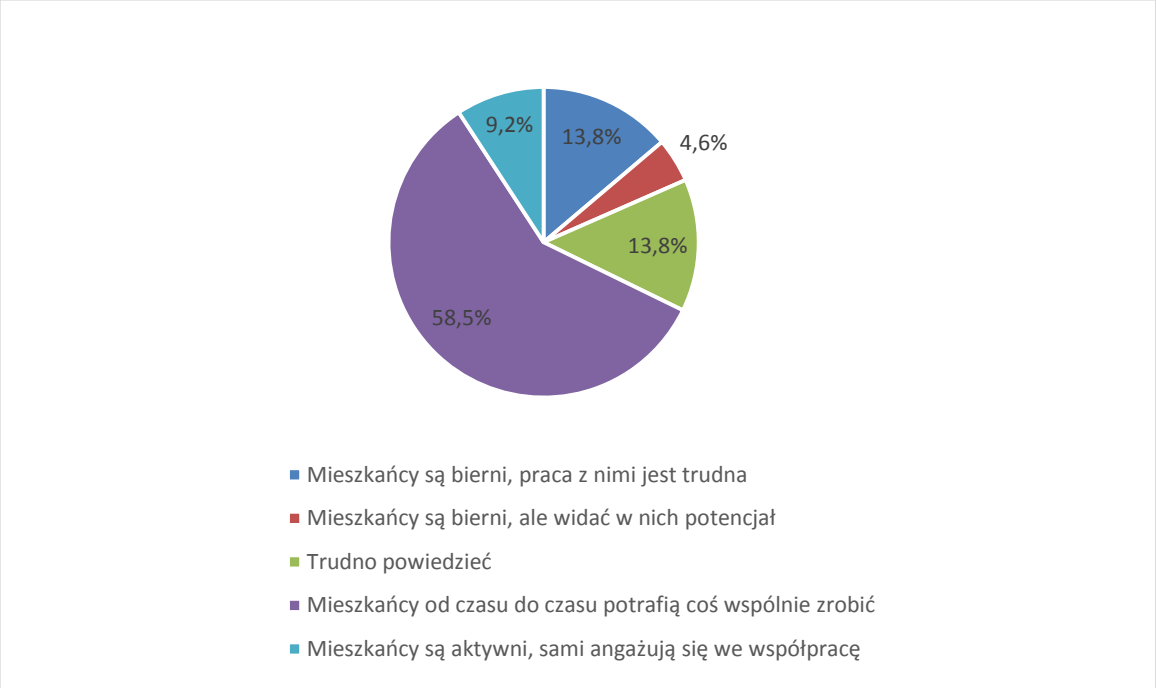

Wykres nr 51. Aktywność społeczna mieszkańców

Pytani o aktywność społeczną mieszkańców obszarów, na których działają, respondenci w większości (58,5% wskazań) przyznają, że osoby te potrafią *od czasu do czasu* zrobić coś wspólnie. Niespełna co dziesiąty ankietowany (9,2%) deklaruje, że mieszkańcy są bardzo aktywni i sami chętnie angażują się we współpracę. Liczniejsza grupa (13,8%) ma obserwacje przeciwne – uważa, że mieszkańcy okolicznych miejscowości są bierni i trudno nawiązać z nimi współpracę.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

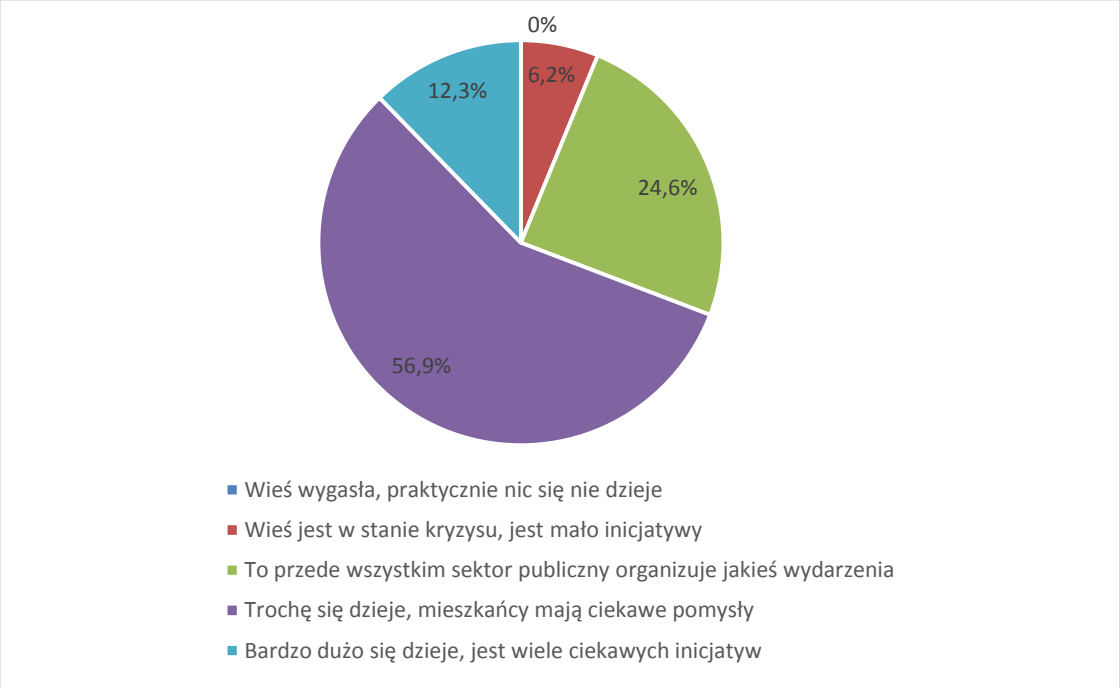

Wykres nr 52. sytuacja kultury na wsi

Kolejnym omówionym z respondentami zagadnieniem była sytuacja kultury na wsiach, na terenach których działają reprezentowane przez nich organizacje. Ponad połowa ankietowanych (56,9%) deklaruje, że wsie są dość aktywne, a mieszkańcy mają ciekawe pomysły; jedna ósma (12,3%) jest zdania, że dzieje się w obszarze kultury bardzo dużo. Zaledwie 6,2% uczestników uważa, że na wsiach inicjatyw kulturalnych jest bardzo mało, zaś ani jeden respondent nie uważa, by na lokalnych wsiach nic wartego uwagi się nie działo.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

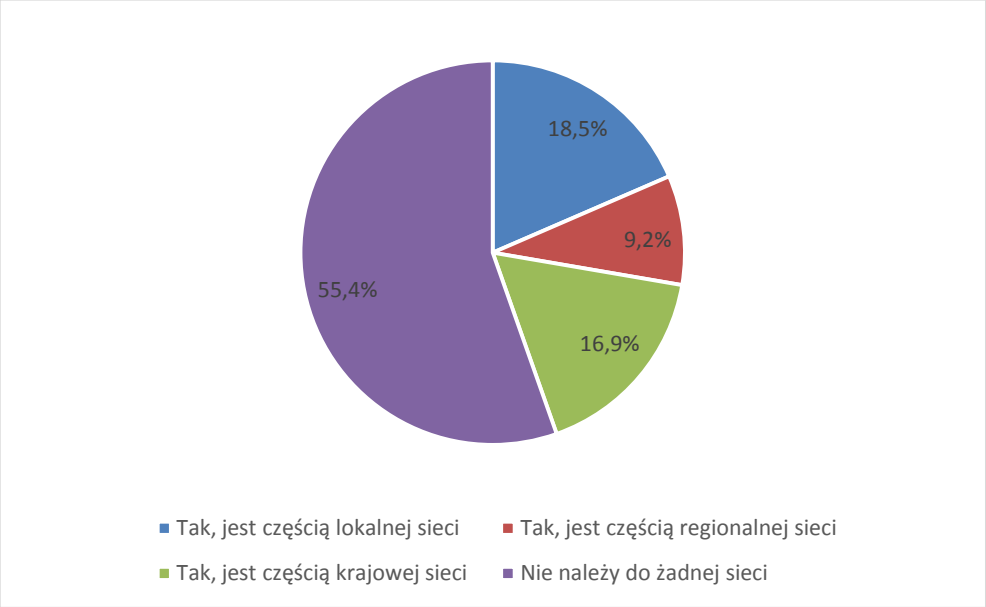

Wykres nr 53. Przynależność do sieci organizacji pozarządowych

Ponad połowa badanych organizacji (55,4%) należy do żadnego porozumienia czy sieci NGO. Niespełna co piąty (18,5%) podmiot należy do sieci lokalnej (funkcjonującej na terenie gminy lub powiatu), a 16,9% z nich należy do sieci ogólnopolskiej.

2.2.4. Zarządzanie organizacją

W toku wywiadu z respondentami poruszono również kwestie związane z zarządzaniem reprezentowanymi przez nich organizacjami. W tej części rozmowy skupiono się przede wszystkim na funduszach dostępnych NGO – aktualnych źródłach finansowania działalności oraz poziomu wykorzystania dotacji publicznych i środków unijnych.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

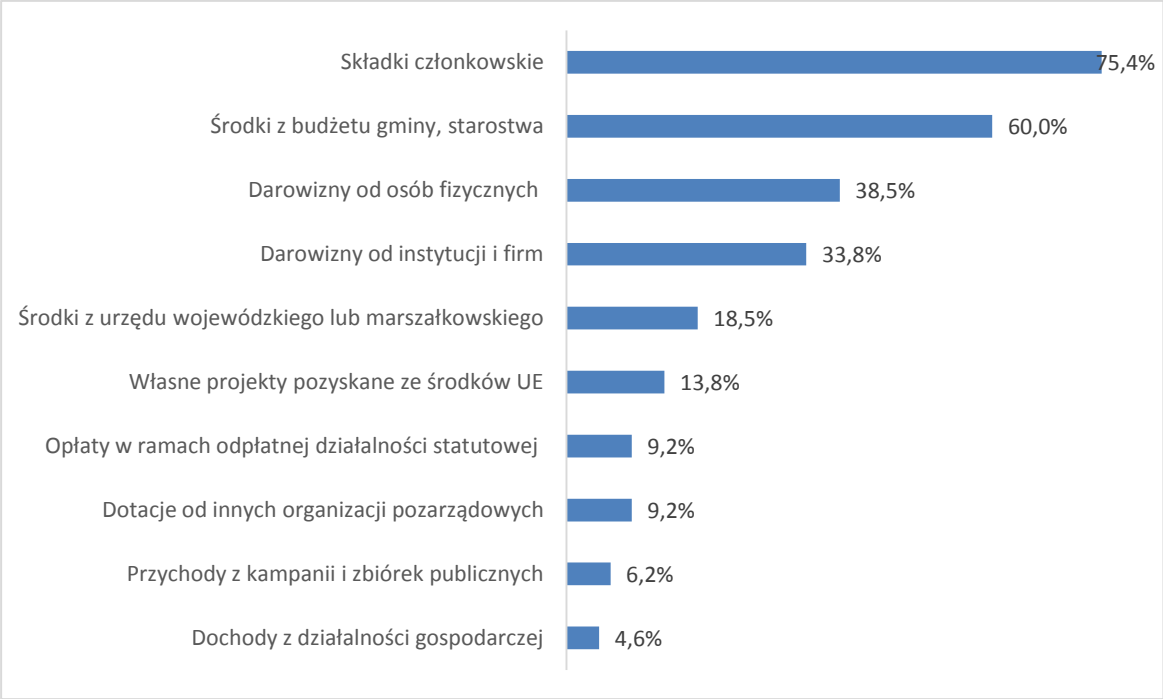

Wykres nr 54. Źródła finansowania organizacji

Trzy czwarte badanych podmiotów jako główne źródło swoich finansów wskazuje składki członkowskie. Liczna grupa organizacji pozarządowych (60%) środki pieniężne pozyskuje z budżetu instytucji samorządowych – gminy czy starostwa. Średnio co trzeci NGO w regionie czerpie fundusze z darowizn od osób fizycznych (38,5%) oraz przedsiębiorców (33,8%).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

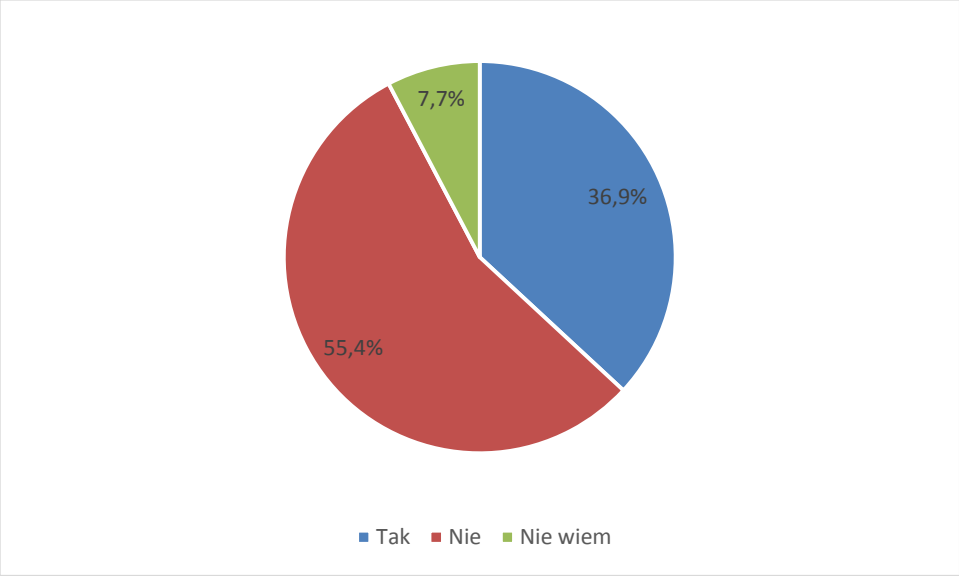

Wykres nr 55. Wykorzystanie funduszy strukturalnych

Ponad połowa badanych organizacji (55,4%) nigdy nie próbowało sięgnąć po środki finansowe dostępne w Programach Operacyjnych Unii Europejskiej czy grantach Lokalnych Grup Działania. Na pewno korzystało z tych funduszy (lub aplikowało o nie) 36,9% uczestniczących w badaniu podmiotów.

W gronie 24 organizacji, które próbowały wykorzystać fundusze strukturalne w swojej działalności, 12,3% aplikowało w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, 9,2% w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich i tylko 1,5% w Regionalnym Programie Operacyjnym. Najpopularniejsze w tym gronie odbiorców były granty Lokalnych Grup Działania, z których środki próbowało uzyskać 30,8% badanych podmiotów.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

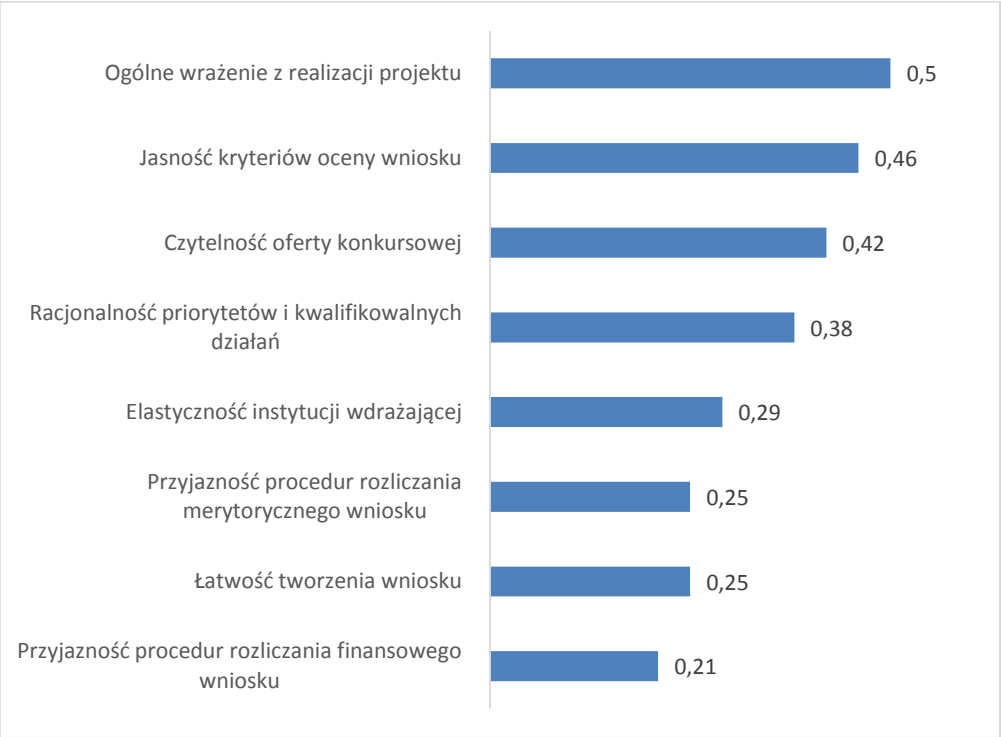

Wykres nr 56. Ocena realizacji projektów realizowanych z funduszy strukturalnych

Respondenci proszeni byli o ocenę w pięciostopniowej skali, gdzie -2 oznaczało ocenę zdecydowanie negatywną, a +2 ocenę zdecydowanie pozytywną różnych elementów realizacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych. Wszystkie składowe spotkały się z notami umiarkowanie pozytywnymi – najlepiej oceniane było *ogólne wrażenie z realizacji projektu* (m=0,5 punktu). Badani doceniali również jasność kryteriów oceny wniosku (m=0,46) oraz czytelność oferty konkursowej (m=0,42). Najniżej oceniane były natomiast łatwość tworzenia wniosku o dofinansowanie (m=0,25) oraz przyjazność procedur związanych z jego rozliczeniem finansowym (m=0,21).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

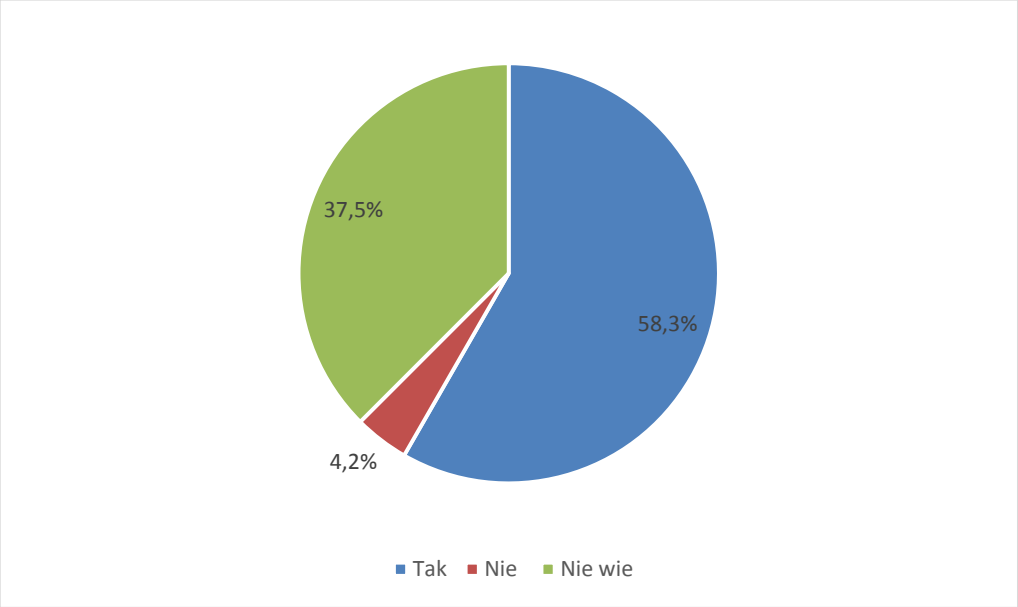

Wykres nr 57. Chęć aplikowania o grant na realizację projektu w nadchodzącym roku

Zaledwie jedna na dwadzieścia pięć badanych organizacji pozarządowych (4,2%) deklaruje, że w nadchodzącym roku nie będzie starać się o grant na realizację projektu – przeciwnie 58,3% podmiotów. W ponad jednej trzeciej organizacji (37,5%) decyzje takie jeszcze nie zapadły.

Główną przyczyną niechęci do aplikowania o granty jest brak wystarczającego wkładu własnego, a w drugiej kolejności – niespełnianie kryteriów dostępu i brak odpowiedniego potencjału.

2.2.5. Perspektywy i potrzeby

Ostatnia część wywiadu kwestionariuszowego poświęcona była bieżącym potrzebom organizacji pozarządowych oraz perspektywom ich dalszego działania. Respondenci proszeni byli o wskazanie potencjalnych barier rozwoju swoich organizacji oraz czynników umożliwiających im lepsze funkcjonowanie. Omówiono także możliwość współpracy NGO z innymi podmiotami.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

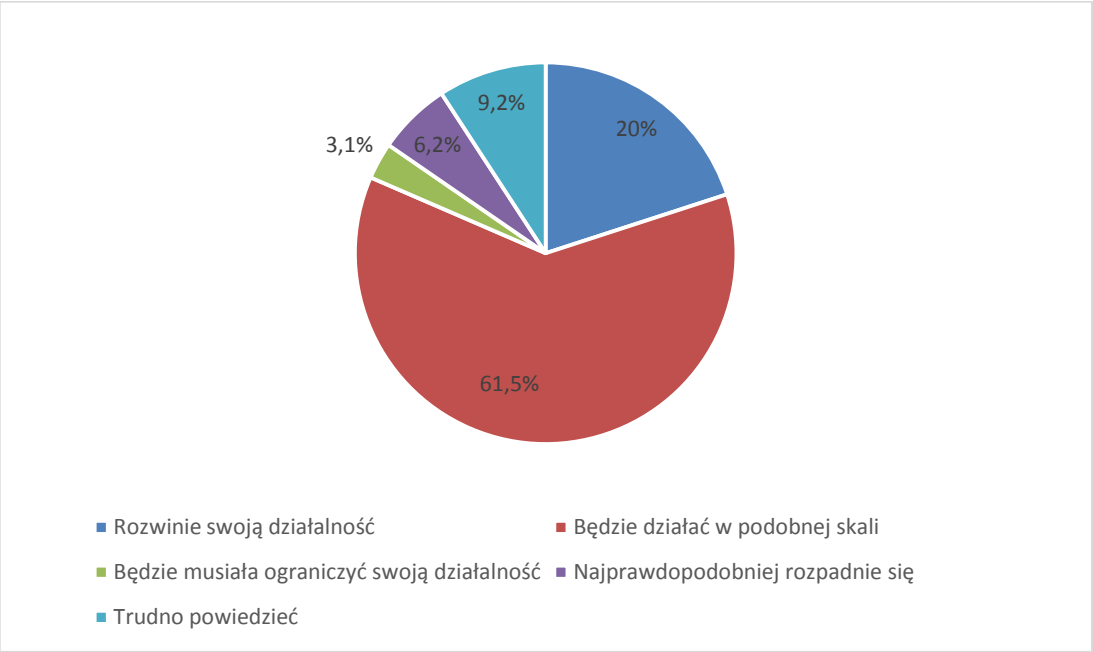

Wykres nr 58. Perspektywa rozwoju NGO

Blisko dwie trzecie badanych (61,5%) jest zdania, że w najbliższym roku ich organizacja będzie działać w skali porównywalnej do dotychczasowej, a co piąty respondent (20%) uważa, że będzie mieć szansę na rozwój działalności. Niespełna co dziesiąta organizacja (9,3%) będzie zmuszona ograniczyć swoje działania lub rozwiązać się.

Największą trudnością, jaką w najbliższym czasie przewidują badani dla prowadzonej przez siebie działalności jest brak możliwości pozyskania odpowiednich środków finansowych, umożliwiających dalszą aktywność. W drugiej kolejności wymieniane są brak zainteresowania okolicznych mieszkańców działalnością organizacji oraz trudności administracyjne. Część badanych za problematyczną uważa również obojętność władz samorządowych wobec prowadzonej przez nich działalności.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

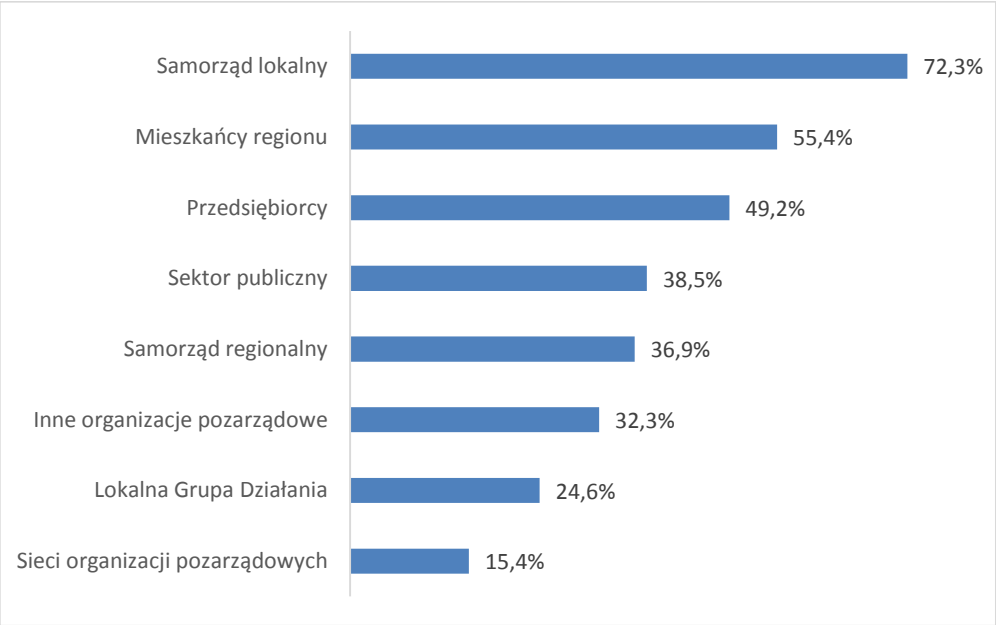

Wykres nr 59. Potencjalni partnerzy w działalności

Na pytanie o instytucje, z którymi w najbliższym czasie planują podjąć współpracę, badani w zdecydowanej większości (72,3%) wskazują na samorządy lokalne. Ponad połowa NGO (55,4%) chce w swoją działalność angażować mieszkańców regionu, a nieco mniej liczna grupa (49,2%) – przedsiębiorców. Najmniejsze zainteresowanie organizacji trzeciego sektora budzi natomiast możliwość współpracy z sieciami NGO – zainteresowanie wspólnym działaniem deklaruje jedynie 15,4% respondentów.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

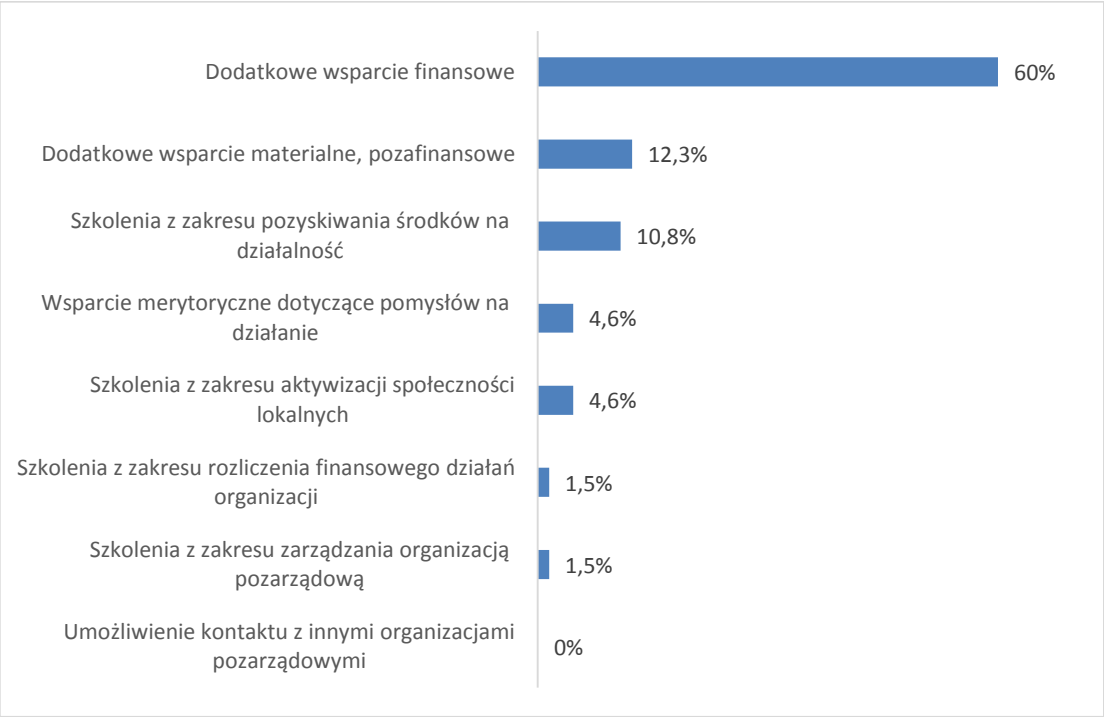

Wykres nr 60. Czynniki umożliwiające rozwój organizacji

Na pytanie o to, jakie czynniki mogłyby pomóc w rozwoju prowadzonych przez nich organizacji pozarządowych, dwie trzecie respondentów (60%) przyznaje wprost, że najbardziej pomocne byłoby dodatkowe wsparcie finansowe. Co ósmy podmiot (12,3%) satysfakcjonuje materialne wsparcie pozafinansowe, a jedna na dziesięć organizacji (10,8%) chciałaby wziąć udział w szkoleniu z zakresu pozyskiwania środków na działalność. Inne szkolenia i wsparcie merytoryczne budzą zainteresowanie niewielkiego odsetka organizacji; żaden badany nie wyraził zainteresowania wsparciem w podejmowaniu współpracy z innymi NGO.

2.2.6. Wnioski i rekomendacje z badania organizacji pozarządowych

Kluczowe wnioski:

- W badaniu udział wzięło 65 organizacji pozarządowych – stowarzyszeń, fundacji i Ochotniczych Straży Pożarnych – działających na terenie LGD9.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Blisko dwie trzecie lokalnych NGO (60%) podejmuje aktywność w zakresie sportu, rekreacji, wypoczynku i turystyki, a ponad połowa (51%) – wsparciem w rozwoju zainteresowań i realizacji hobby.
- W większości przypadków (83%) z działań NGO korzystać może każda zainteresowana nimi osoba; w niespełna połowie przypadków (45%) są one kierowane do członków organizacji.
- Lokalne organizacje samorządowe projekty najchętniej realizują wspólnie z władzami samorządowymi oraz innymi lokalnymi NGO. Niewielki jest poziom współpracy z organizacjami o zasięgu ogólnopolskim oraz partnerami zagranicznymi.
- Liderzy NGO są w większości (82%) przekonani, że ludzie tacy jak oni mogą mieć wymierny wpływ na rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych. Respondenci są natomiast podzieleni ze względu na ocenę roli (głównej vs pomocowej) trzeciego sektora w pracy na rzecz lokalnych społeczności.
- Respondenci są podzieleni w opiniach na temat sytuacji ekonomicznej mieszkańców wsi w ich regionie. Jedna trzecia badanych (34%) uważa, że osoby te mają dużo problemów finansowych, jednak starają się jakoś się z nimi mierzyć; równoliczna grupa jest zdania, że pomimo istnienia trudności ekonomicznych na terenach wiejskich, sytuacja ich mieszkańców mogłaby być znacznie gorsza.
- Badani w większości (59% wskazań) przyznają, że mieszkańcy terenów wiejskich potrafią *od czasu do czasu* zrobić coś wspólnie. Jeden na dziesięciu ankietowanych (9%) uważa, że mieszkańcy są bardzo aktywni i sami chętnie angażują się we współpracę z trzecim sektorem.
- Trzy czwarte (75%) badanych podmiotów jako główne źródło swoich finansów wskazuje składki członkowskie, a 60% fundusze pozyskuje z budżetu gminy lub powiatu.
- Ponad połowa lokalnych NGO (55%) nigdy nie próbowała sięgnąć po fundusze strukturalne. W gronie podmiotów aplikujących po te środki największą popularnością cieszą się granty Lokalnych Grup Działania, a w dalszej kolejności pieniądze dostępne w ramach PO KL. W nadchodzącym roku tylko 4% organizacji nie planuje sięgać po

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

fundusze strukturalne – ich popularność rośnie (prawdopodobnie ze względu na pozytywny odbiór projektów realizowanych dzięki dostępności tych środków).

- Blisko dwie trzecie lokalnych NGO (62%) będzie w najbliższym czasie działać w dotychczasowej skali, a kolejne 20% rozwinie swoją działalność. Główną barierą rozwoju jest brak dostatecznych środków finansowych. W tym obszarze oczekiwane jest przede wszystkim wsparcie ze strony władz lokalnych.

Rekomendacje:

- Badane organizacje pozarządowe bardziej niż na rozwiązywaniu problemów dotykających lokalne społeczności, koncentrują się na działaniach związanych z animacją czasu wolnego mieszkańców. Należy wspierać te działania, promując jednocześnie aktywność oddolną w zakresie rozwiązywania kwestii społecznych.
- Współpraca organizacji z innymi podmiotami rzadko wykracza poza poziom lokalny – innych miejscowych NGO oraz samorządów. Powinno się edukować działaczy społecznych w zakresie możliwości współpracy z organizacjami działającymi ponadlokalnie i wskazywać możliwe profity płynące ze wspólnie podejmowanych aktywności.
- Aby umożliwić lokalnym organizacjom rozwój, należy przede wszystkim ułatwić im dostęp do źródeł finansowania działalności. Efektywne powinno okazać się wsparcie merytoryczne w zakresie realizacji formalności niezbędnych do pozyskania środków z budżetów krajowych oraz funduszy strukturalnych. Połączone powinno ono zostać ze wskazywaniem działaczom lokalnych NGO możliwych źródeł finansowania (np. w formie witryny internetowej).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.3. Wyniki analizy badania ilościowego z samorządami

Pierwsza kwestia poruszana w badaniu z przedstawicielami samorządów lokalnych dotyczyła oceny poziomu rozwoju infrastruktury wiejskiej na terenie gminy respondenta.

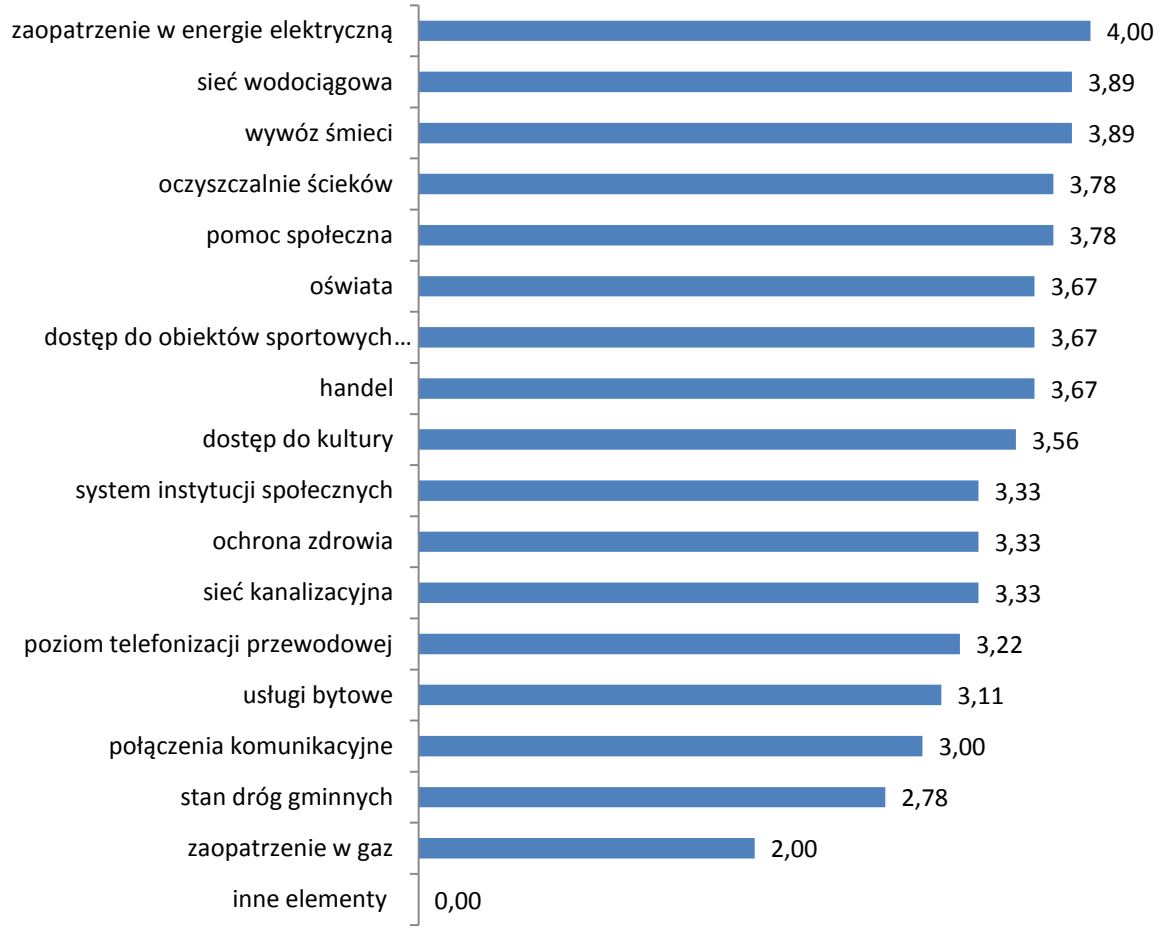

Wykres nr 61. Ocena poziomu rozwoju (stanu) infrastruktury wiejskiej znajdującej się na terenie gmin obszaru LGD9

Przedstawiciele gmin wchodzących w skład Związku Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich pozytywnie ocenili zdecydowaną większość analizowanych elementów stanu rozwoju infrastruktury wiejskiej, ponieważ jedynie dwa spośród nich uzyskały średnie ocen niższe od przeciętnej wynoszącej 3. Elementy te oceniane były na 5-stopniowej skali, przy czym 1 oznaczało ocenę najgorszą, a 5 najlepszą. Przedstawiciele samorządów najwyższej cenili zaopatrzenie w energię

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

elektryczną (średnia M=4,00), sieć wodociągową (M=3,89) oraz wywóz śmieci (M=3,89). Najniższa ocena dotyczyła zaopatrzenia w gaz (średnia M=2,00). Poniżej przeciętnej oceniono także stan dróg gminnych (M=2,78).

Żaden z badanych nie wymienił innych elementów, które chciałby poddać ocenie.

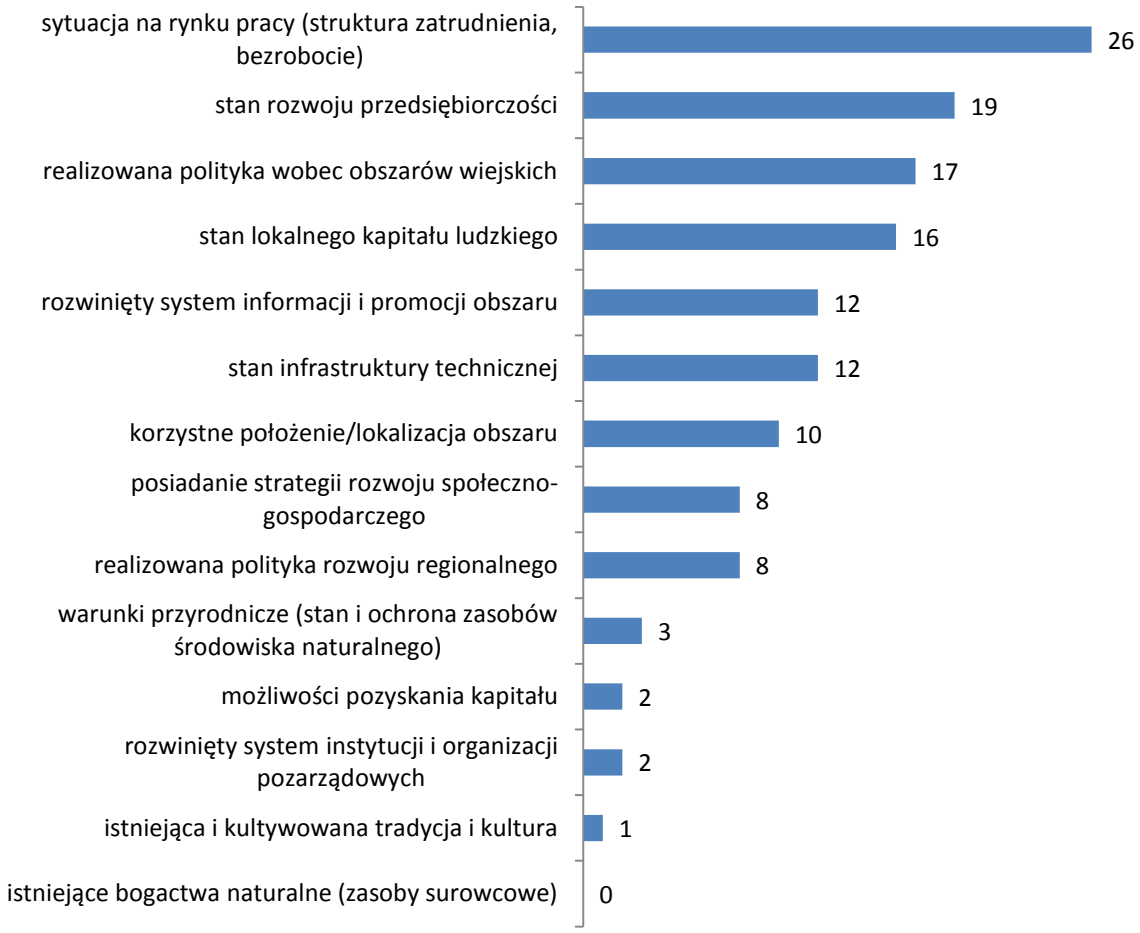

Wykres nr 62. Ocena znaczenia poszczególnych czynników, które wpływają na rozwój obszarów wiejskich

Drugim analizowanym zagadnieniem była ocena stopnia ważności poszczególnych czynników wpływających na rozwój obszarów wiejskich.

Każdy z badanych dokonywał wyboru 5 spośród 15 przedstawionych elementów oraz szeregował je od najważniejszego do najmniej ważnego. W związku z tym każdy element mógł uzyskać od zera do 5 punktów przyznanych przez jednego badanego.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Największą łączną liczbę punktów uzyskała sytuacja na rynku pracy (struktura zatrudnienia, bezrobocie), co oznacza, że przedstawiciele samorządów wskazali ją jako najważniejszy czynnik wpływający na rozwój obszarów wiejskich. Kolejne trzy miejsca zajęły takie czynniki, jak stan rozwoju przedsiębiorczości, realizowana polityka wobec obszarów wiejskich i stan lokalnego kapitału ludzkiego. Relatywnie najmniej istotne są natomiast takie elementy, jak warunki przyrodnicze, możliwości pozyskania kapitału, rozwinięty system instytucji i organizacji pozarządowych oraz istniejąca i kultywowana tradycja i kultura. Nikt nie wskazał istniejących bogactw naturalnych jako jednego z pięciu najistotniejszych czynników.

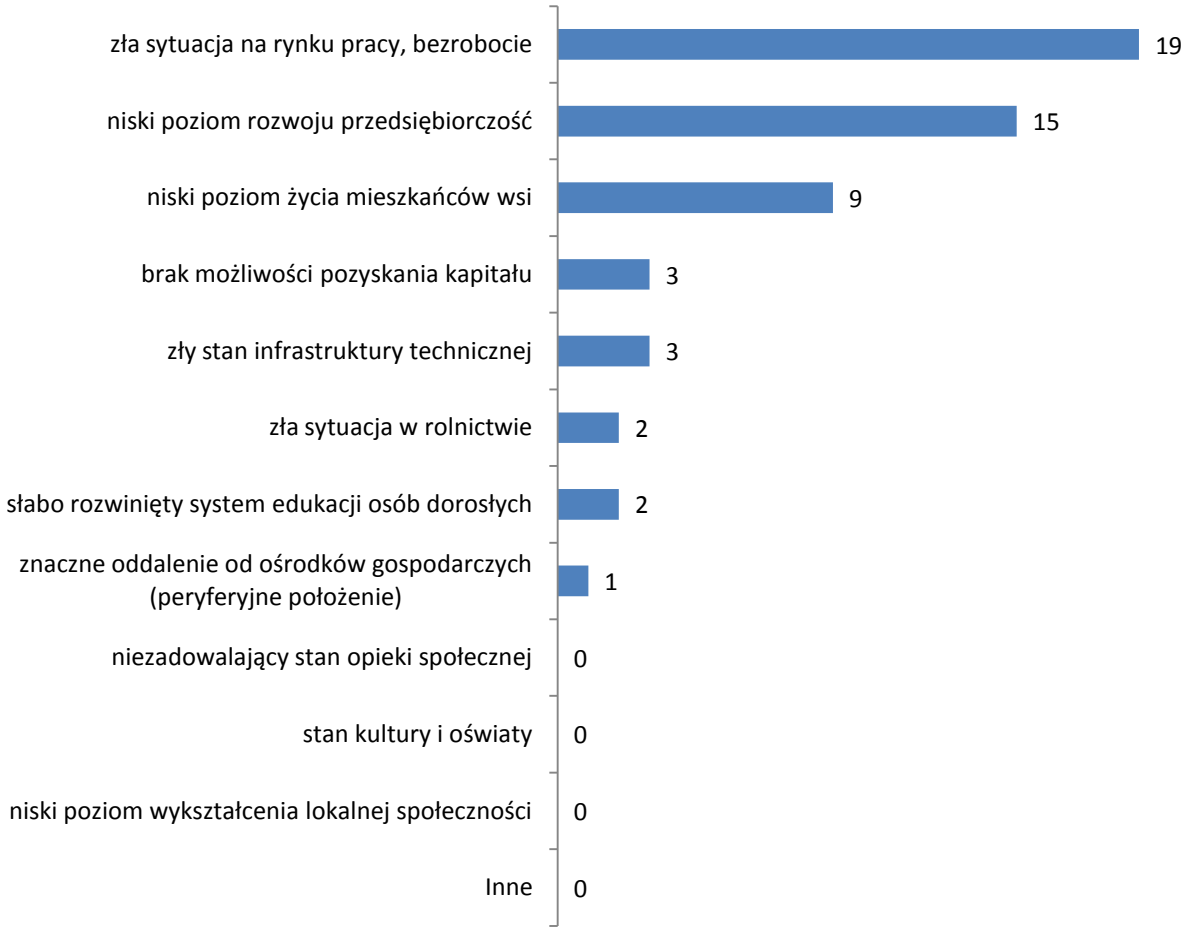

Wykres nr 63. Ocena najważniejszych grup problemów, z jakimi boryka się gmina lub powiat

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Trzecia analizowana kwestia dotyczyła najważniejszych grup problemów, z jakimi boryka się gmina lub powiat respondenta. Każdy z badanych dokonywał wyboru 3 spośród 11 przedstawionych elementów oraz szeregował je od najważniejszego do najmniej ważnego. W związku z tym każdy element mógł uzyskać od zera do 3 punktów przyznanych przez jednego badanego.

Największą łączną liczbę punktów uzyskała zła sytuacja na rynku pracy (bezrobocie), co oznacza, że jest ona uznawana za najpoważniejszy problem, z jakim borykają się gminy obszaru LGD9. Wysoką liczbę punktów uzyskały również takie problemy, jak niski poziom rozwoju przedsiębiorczości i niski poziom życia mieszkańców wsi. Pozostałe problemy wskazywane przez pojedynczych respondentów to: brak możliwości pozyskania kapitału, zły stan infrastruktury technicznej, zła sytuacja w rolnictwie, słabo rozwinięty system edukacji osób dorosłych i znaczne oddalenie od ośrodków gospodarczych. Nikt nie wskazał niezadowalającego stanu opieki społecznej, stanu kultury i oświaty oraz niskiego poziomu wykształcenia lokalnej społeczności jako jednego z trzech najważniejszych problemów. Żaden z badanych nie wymienił też innych elementów, które chciałby poddać ocenie.

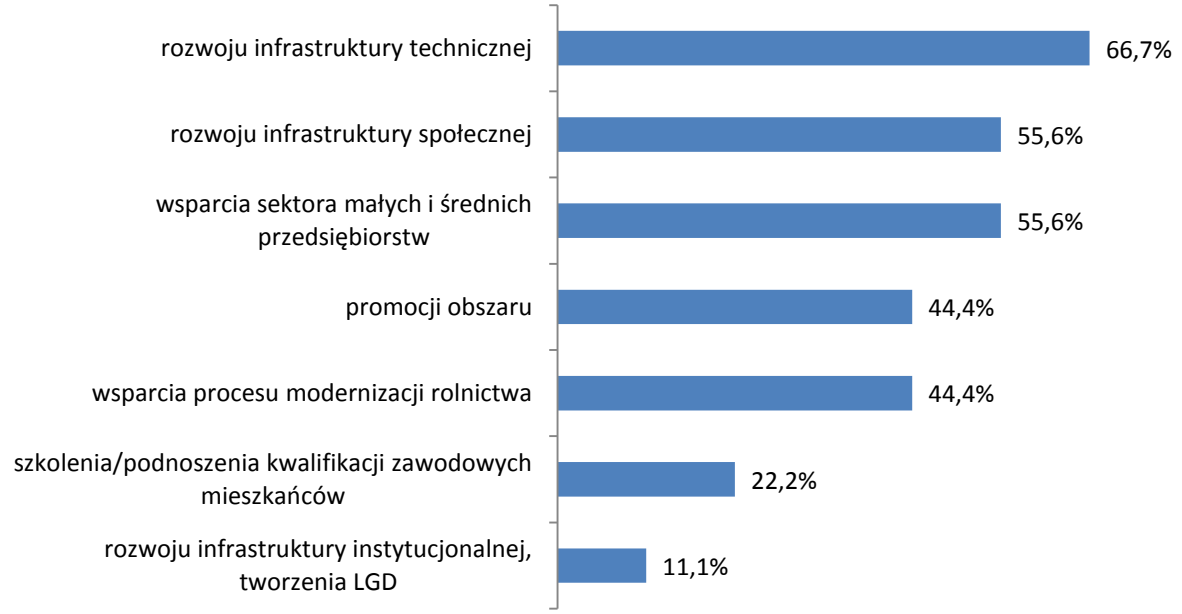

Wykres nr 64. Elementy, których powinien dotyczyć duży projekt wspierający rozwój subregionu w przypadku pojawienia się możliwości jego finansowania

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W przypadku pojawienia się możliwości finansowania dużego projektu wspierającego rozwój subregionu, zdaniem przedstawicieli samorządów powinien od dotyczyć przede wszystkim rozwoju infrastruktury technicznej – twierdzi tak dwie trzecie badanych przedstawicieli gmin. Inne często wskazywane odpowiedzi to rozwój infrastruktury społecznej (55,6%), wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw (55,6%), promocja obszaru (44,4%) i wsparcie procesu modernizacji rolnictwa (44,4%). Pojedynczy badani mówili także o szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców i rozwojowi infrastruktury instytucjonalnej. Żaden z badanych nie wymienił innych elementów.

Wykres nr 65. Kluczowe obszary niezbędne w diagnozie lokalnego potencjału rozwojowego

Przedstawiciele gmin poproszeni zostali o wskazanie kluczowych obszarów, niezbędnych w diagnozie lokalnego potencjału rozwojowego. Każdy z badanych dokonywał wyboru 3 spośród 12 przedstawionych elementów oraz szeregował je od najważniejszego do

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

najmniej ważnego. W związku z tym mógł przyznać jednemu elementowi 3 punkty, drugiemu dwa punkty i trzeciemu jeden.

Za dwa kluczowe obszary uznano aktywność gospodarczą oraz aktywność i zaangażowanie społeczne lokalnej ludności – oba uzyskały taką samą liczbę punktów. Na drugim miejscu jako kluczowe obszary wskazano stan i jakość infrastruktury oraz zdolności konkurencyjne obszaru. Na trzecim miejscu pojawiły się natomiast migracje oraz społeczna i zawodowa asymilacja, a także wpływ otoczenia na rozwój obszaru. Wymieniony został także stan środowiska naturalnego. Pozostałe umieszczone w kafeterii odpowiedzi obszary nie zostały uznane za niezbędne w diagnozie lokalnego potencjału rozwojowego.

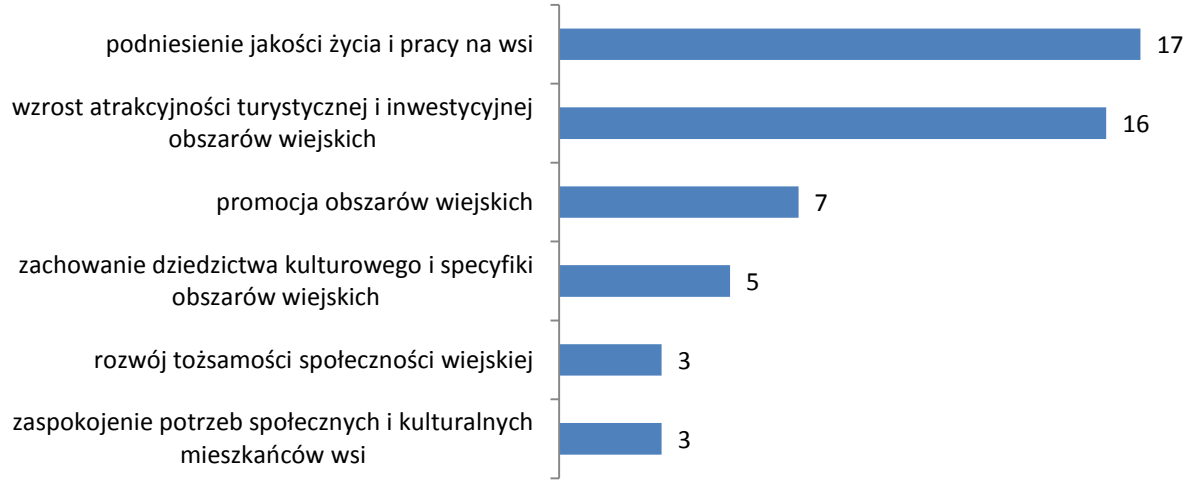

Wykres nr 66. Najważniejsze działania, które mogłyby w znacznym stopniu wpłynąć na rozwój obszarów wiejskich w regionie

Respondenci wskazywali także najważniejsze działania mogące wpłynąć na rozwój obszarów wiejskich w regionie. Każdy z badanych dokonywał wyboru 3 spośród 6 przedstawionych elementów oraz szeregował je od najważniejszego do najmniej ważnego. W związku z tym mógł przyznać jednemu elementowi 3 punkty, drugiemu dwa punkty i trzeciemu jeden.

Za dwa najważniejsze działania uznane zostały podniesienie jakości życia i pracy na wsi (17 punktów) oraz wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich (16 punktów). Na trzecim miejscu uplasowała się promocja obszarów wiejskich, a na czwartym zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich. Pozostałe

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

dwa elementy (rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi) wskazane były przez pojedynczych respondentów.

Wykres nr 67. Najważniejsze zadania, które byłyby konieczne, aby poprawić warunki bytowe mieszkańców wsi

Za najważniejsze zadanie konieczne, aby poprawić warunki bytowe mieszkańców wsi wszyscy przedstawiciele samorządów lokalnych uznali kształtowanie centrów wsi przez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników, oświetlenia – czynnik ten wskazany był przez wszystkich badanych. Dwie trzecie respondentów wskazało na budowę lub modernizację publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i społeczno-kulturalnych. Na trzecim miejscu uplasowała się modernizacja i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, wskazana przez ponad połowę badanych. Jedna trzecia przedstawicieli gmin uważa, że ważne jest urządzanie terenów zielonych, parków i innych miejsc wypoczynku. Pojedynczy respondenci wskazali także na takie zadania, jak: budowa, odnawianie i urządzanie placów zabaw, obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych oraz odnowa obiektów zabytkowych charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 68. Niezbędne warunki sprawnej, skutecznej i efektywnej realizacji działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich

Za najważniejszy warunek sprawnej, skutecznej i efektywnej realizacji działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich uznane zostało inwestowanie w kapitał ludzki i społeczny – wskazało to dwie trzecie badanych (66,7%). Na drugim miejscu uplasowały się wskazane przez 55,5% przedstawicieli gmin uspołecznienie procesu zarządzania poprzez angażowanie do realizacji działań lokalnych społeczności oraz usprawnienie współpracy instytucji samorządowych i pozarządowych odpowiedzialnych za różne dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Na trzecim miejscu ex aequo pojawiły się takie elementy, jak integrowanie i koordynowanie ekonomicznych, społecznych i przestrzennych aspektów rozwoju; pomoc z zewnątrz w realizacji lokalnych programów rozwoju oraz stworzenie silnego przywództwa. Pozostałe elementy wskazywane były przez pojedynczych respondentów.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 69. Ocena wpływu różnych instytucji na rozwój obszarów wiejskich

Badani oceniali wpływ różnych instytucji na rozwój obszarów wiejskich na skali od 1 do 5. Najwyższą średnią ocen (M=4,56) uzyskały władze lokalne oraz Lokalne Grupy Działania i Lokalne Grupy Rybackie, co oznacza bardzo wysoki stopień wpływu. Na kolejnych miejscach uplasowały się organizacje pozarządowe (średnia M=4,22), administracja samorządowa, tj. wojewódzka (M=4,00) i samorząd województwa (M=4,00), co oznacza wysoki stopień wpływu tych instytucji. Relatywnie najmniejszy wpływ zdaniem badanych mają agendy rządowe (M=2,33), inne instytucje doradcze (M=1,89), partie polityczne (M=1,89) i związki zawodowe (M=1,89). Żaden z badanych nie wymienił innych elementów, które chciałby poddać ocenie.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 70. Ocena postaw miejscowego społeczeństwa, w którym respondent przebywa i pracuje

W dalszej kolejności respondenci oceniali postawy miejscowego społeczeństwa. Ocena dokonywana była na skali 1-4, gdzie 1 oznaczało „zdecydowanie nie", a 4 – „zdecydowanie tak". Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć".

Przedstawiciele samorządów w najwyższym stopniu zgadzają się, że miejscowe społeczeństwo cechują takie elementy, jak identyfikacja z miejscem zamieszkania, uczciwość, praworządność i stopień zgodności wśród elit – wszystkie uzyskały średnią M=3,56. W dalszej kolejności wspominano umiejętności organizacyjne i współdziałanie (M=3,33), pracowitość, wytrwałość (M=3,22) oraz dbałość o estetykę otoczenia (M=3,11). Najmniejszą średnią ocen uzyskał stosunek do inicjatyw podejmowanych przez władze. Żaden z badanych nie wymienił innych elementów, które chciałby poddać ocenie.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

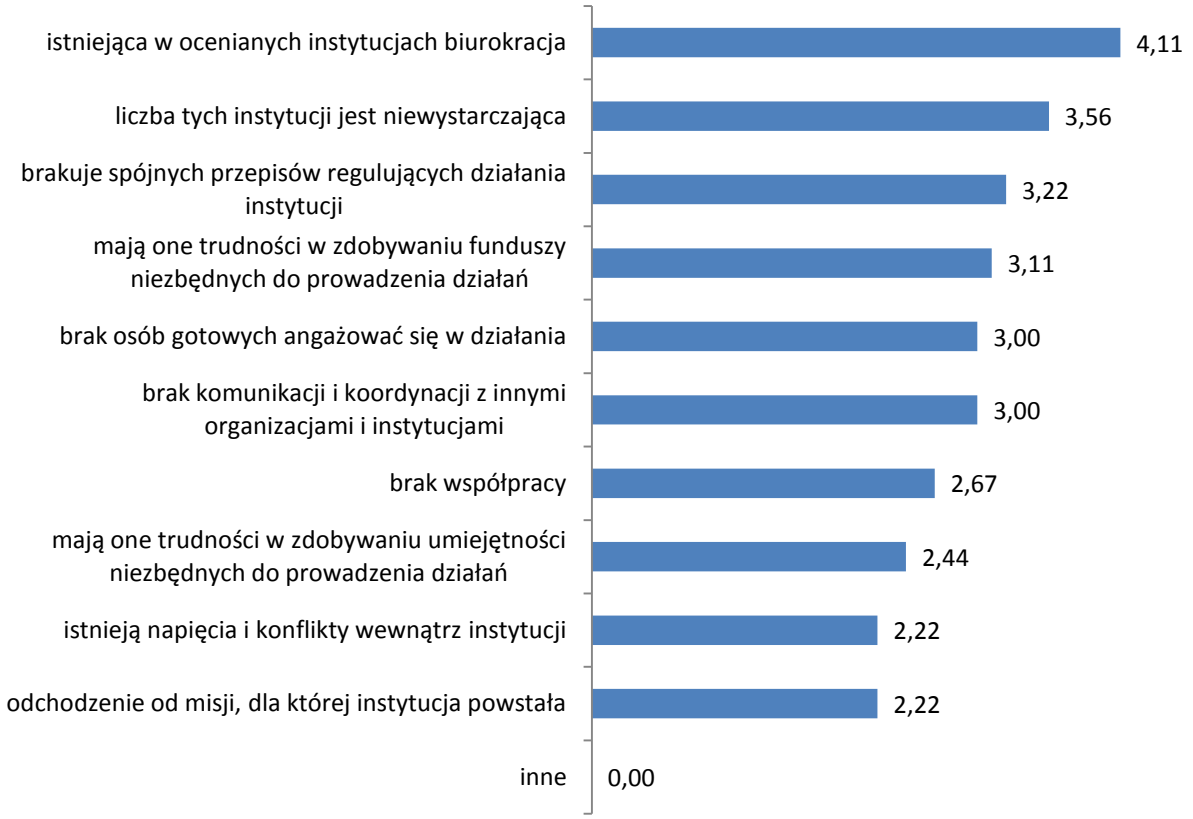

Wykres nr 71. Opinie nt. funkcjonowania organizacji i sektora pozarządowego na terenie respondenta

Opinia na temat funkcjonowania organizacji i sektora pozarządowego wyrażana była na skali 1-5, gdzie 1: zdecydowanie nie; 2: raczej nie; 3: trudno powiedzieć; 4: raczej tak; 5: zdecydowanie tak.

Badani w największym stopniu zgadzają się ze stwierdzeniem, że w ocenianych instytucjach istnieje biurokracja (średnia M=4,11); a jednocześnie, z tym, że liczba tych instytucji jest niewystarczająca. Badani natomiast nie zgadzają się z tym, że w organizacjach tych występuje brak współpracy, że mają one trudności w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do prowadzenia działań, że istnieją napięcia oraz konflikty wewnątrz instytucji, a także, że odchodzą od misji, dla której powstały.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 72. Opinia nt. współpracy z Samorządem Województwa

Opinia na temat współpracy z Samorządem Województwa wyrażana była na skali 1-5, gdzie 1: zdecydowanie nie; 2: raczej nie; 3: trudno powiedzieć; 4: raczej tak; 5: zdecydowanie tak. W związku z faktem, że wszystkie analizowane czynniki uzyskały średnią ocen niższą niż 3,0, stwierdza się, że badani nie zgadzają się z żadnym z przedstawionych na powyższym wykresie twierdzeń. Najbardziej nieprawdziwe, zdaniem badanych są stwierdzenia, że w Samorządzie brakuje osób gotowych angażować się w działania lokalne oraz, że brakuje w nim współpracy.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 73. Elementy w sposób istotny wpływające na rozwój społeczności lokalnej (skala 1-3)

Według przedstawicieli samorządów lokalnych spośród przedstawionych na powyższym wykresie elementów na rozwój społeczności lokalnych najbardziej wpływa odpowiednie doświadczenie i potencjał administracyjny LGD (średnia M-2,89 na skali 1-3), a także dobrze przygotowana Lokalna Strategia Rozwoju (M=2,78). Wysoki wpływ mają również szkolenia informacyjne oraz doradcze, służące zaangażowaniu mieszkańców w proces przygotowywania koncepcji rozwoju obszarów wiejskich (M=2,56) oraz rozbudowa już istniejących LGD. Jedynym elementem, z którym badani raczej się nie zgadzają jest powstawania nowych Lokalnych Grup Działania (M=1,44).

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 74. Słabe strony, które koncentrują się wokół problemów aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich

Najczęściej wymienianą słabą stroną koncentrującą się wokół problemów aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich jest wysoki poziom bezrobocia. Wskazany został przez 88,9% badanych. Dwie trzecie respondentów za taką słabą stronę uznają niski standard życia mieszkańców wsi (66,7%), a 44,4% - niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców wsi. Pojedynczy badani wskazywali też takie elementy, jak: niewystarczająca i uboga promocja obszarów wiejskich, niska jakość dróg publicznych, wysoki poziom migracji i niedostateczna baza sportowo-rekreacyjna. Żaden z badanych nie wskazał innych elementów, które uznałby za słabe strony.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 75. Ocena proponowanych celów, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy/powiatu respondenta

Ocena proponowanych celów, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy/powiatu respondenta dokonywana była na skali 1-5, gdzie 1: bez znaczenia; 2: niezadawalający; 3: zadowalający; 4:ważny; 5: bardzo ważny.

Za najważniejsze cele mające wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru LGD9 uznano działania na rzecz ograniczenia stopnia bezrobocia oraz działania na rzecz rozwoju turystyki – oba uzyskały średnią ocen M=4,78. Wysoko uplasowały się również takie działania, jak: podniesienie atrakcyjności i promocja obszaru (M=4,67), stworzenie odpowiednich warunków i struktur dla rozwoju aktywności ludzi przedsiębiorczych (M=4,44); utrzymanie nieskażonego i czystego środowiska naturalnego (M=4,44) oraz rozwój i specjalizacja produkcji rolnej (M=4,11).

Przedstawiciele większości gmin podawali przykłady **ciekawych, bądź oryginalnych inicjatyw społeczno-gospodarczych** podjętych w ich gminie lub powiecie w ciągu ostatnich 3 lat. W gminie Ryn była to budowa sieci wodno-kanalizacyjnej obejmującej 99% miejscowości gminy, a także zagospodarowanie turystyczne nabrzeża Jez. Ryńskiego. W

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

gminie Budry był to rozwój przedsiębiorczości w ramach grup LGD i LGR oraz pozyskiwanie środków na aktywizację zawodową przez GOP. W gminie Srokowo – oddanie do użytku pierwszej tego rodzaju w powiecie plaży, a w gminie Kruklanki – powstanie produktu turystycznego: Eko-Muzeum. Przedstawiciel gminy Węgorzewo przywołał powstanie stowarzyszenia Wielkich Jezior Mazurskich 2020 oraz stworzenie strategii dla WJM. W gminie Pozezdrze urządzono place dla zabaw dla dzieci w 30% miejscowości oraz utworzono tworzono ścieżkę edukacyjną: „Co kryją mazurskie lasy". O placach zabaw mówił również przedstawiciel gminy Wydminy, dodając do tego budowę boisk, miejsc do spotkań integracyjnych i świetlic w większości wiosek. Żadnych przykładów nie podali przedstawiciele gmin Gyżycko i Miłki.

Przedstawiciele wszystkich gmin wskazali, że posiadają **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**, choć jedynie w gminie Srokowo wskazano datę końcową ważności dokumentu – rok 2016.

O **Strategii rozwoju** mówili wszyscy badani oprócz przedstawiciela gminy Budry. W gminie Ryn jest ona na lata 2010-2020, w gminie Kruklanki 2015-2021, w gminach Pozezdrze i Miłki do 2020, w gminach Węgorzewo i Wydminy do 2015w gminie Srokowo do 2025, a w gminie Giżycko obecnie tworzona jest nowa strategia.

O tym, że gmina posiada aktualny **Plan Rozwoju Lokalnego** mówili przedstawiciele gm. Giżycko, Miłki i Srokowo (w tej gminie do 2016 roku). W gminach Budry, Pozezdrze, Węgorzewo i Kruklanki plan jest, ale już nieaktualny. Przedstawiciele gmin Ryn i Wydminy nie wypowiedzieli się w tym temacie.

Spośród wszystkich badanych jedynie przedstawiciel gminy Srokowo poinformował, że gmina posiada **Strategię Sektorową**. W gminie tej jest ona ważna do roku 2025.

Do innych dokumentów dotyczących rozwoju lokalnego, o których wspominali badani należały:

- Strategia Wielkich Jezior Mazurskiech 2020 (gm. Ryn)
- Program ochrony środowiska 2013-2016 z perspektywą do 2020 (gm. Budry)
- Program Ochrony Środowiska Gminy Węgorzewo 2004-2011, Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Węgorzewa 2009-2013 (gm. Węgorzewo)
- Strategia polityki społecznej do 2018 (gm. Srokowo)

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- plany odnowy miejscowości (gm. Kruklanki)

Większość gmin nie posiada opracowanego **programu wykonawczego** dla przedstawionych wyżej dokumentów.

- Dla Strategii Rozwoju program taki posiadają gminy: Ryn, Pozezdrze, Miłki, Kruklanki
- Dla Planu Rozwoju Lokalnego program taki posiadają gminy: Węgorzewo, Srokowo
- Dla Strategii program taki posiada gmina: Węgorzewo
- Dla innych dokumentów programowych program taki posiadają gminy: Ryn, Węgorzewo, Kruklanki.

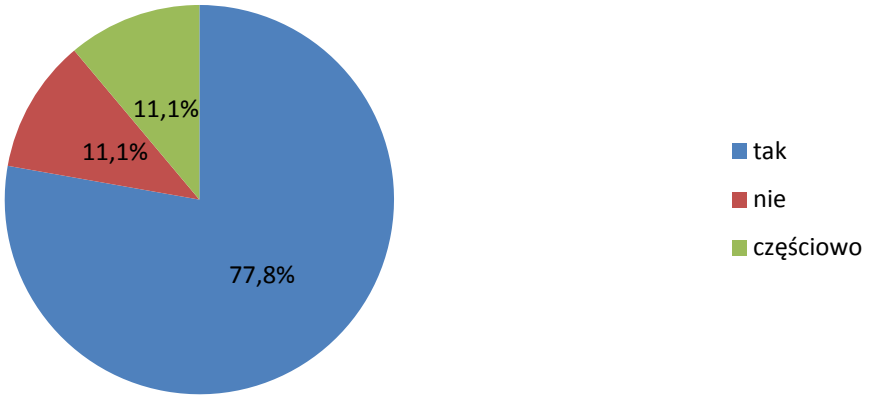

Wykres nr 76. Czy działania programowe gminy/powiatu są spójne z działaniami podejmowanymi przez gminy/powiaty sąsiednie

Przedstawiciele siedmiu z dziewięciu gmin (77,8%) mówili, że działania programowe ich gminy są spójne z działaniami podejmowanymi przez gminę. Do tej grupy należały gm. Budry, Giżycko, Kruklanki, Miłki, Pozezdrze, Ryn, Srokowo. Przedstawiciel gminy Węgorzewo był zdania, że działania te są zgodne częściowo, a przedstawiciel gminy Wydminy – że nie są zgodne.

2.3.1. Wnioski i rekomendacje z badania samorządów lokalnych

Kluczowe wnioski:

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Przedstawiciele gmin wchodzących w skład Związku Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich pozytywnie ocenili zdecydowaną większość elementów stanu rozwoju infrastruktury wiejskiej, najwyższej – zaopatrzenie w energię elektryczną, sieć wodociągową oraz wywóz śmieci. Najniższa ocena dotyczyła zaopatrzenia w gaz.
- Najważniejszym, zdaniem badanych, czynnikiem wpływającym na rozwój obszarów wiejskich jest sytuacja na rynku pracy (struktura zatrudnienia, bezrobocie). Istotny jest także stan rozwoju przedsiębiorczości, realizowana polityka wobec obszarów wiejskich i stan lokalnego kapitału ludzkiego.
- Sytuacja na rynku pracy jest także najważniejszym problemem, z jakim borykają się gminy obszaru LGD9. Ważkie są również takie problemy, jak niski poziom rozwoju przedsiębiorczości i niski poziom życia mieszkańców wsi.
- W przypadku pojawienia się możliwości finansowania dużego projektu wspierającego rozwój subregionu, powinien od dotyczyć przede wszystkim rozwoju infrastruktury technicznej, a w dalszej kolejności infrastruktury społecznej, wspierania sektora małych i średnich przedsiębiorstw.
- Dwa kluczowe obszary niezbędne w diagnozie lokalnego potencjału rozwojowego to aktywność gospodarcza oraz aktywność i zaangażowanie społeczne lokalnej ludności. Istotny jest też stan i jakość infrastruktury oraz zdolności konkurencyjne obszaru.
- Dwa najważniejsze działania mogące wpłynąć na rozwój obszarów wiejskich w regionie to podniesienie jakości życia i pracy na wsi oraz wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. Ważna jest również promocja obszarów wiejskich oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki tych obszarów.
- Do najważniejszych zadań koniecznych, aby poprawić warunki bytowe mieszkańców wsi należą kształtowanie centrów wsi przez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników, oświetlenia, a także budowa lub modernizację publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i społeczno-kulturalnych.
- Najważniejszym warunkiem sprawnej, skutecznej i efektywnej realizacji działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich jest inwestowanie w kapitał ludzki i

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

społeczny, a w dalszej kolejności także uspołecznienie procesu zarządzania poprzez angażowanie do realizacji działań lokalnych społeczności oraz usprawnienie współpracy instytucji samorządowych i pozarządowych odpowiedzialnych za różne dziedziny życia społeczno-gospodarczego.

- Na rozwój obszarów wiejskich spośród różnych instytucji największy wpływ mają władze lokalne oraz Lokalne Grupy Działania i Lokalne Grupy Rybackie. Mniejszy wpływ dotyczy organizacji pozarządowych, administracji samorządowej (wojewódzkiej) i samorządu wojewódzkiego, najmniejszy natomiast – agend rządowych, instytucji doradczych, partii politycznych i związków zawodowych.
- Miejscowe społeczeństwo cechują takie elementy, jak identyfikacja z miejscem zamieszkania, uczciwość, praworządność i stopień zgodności wśród elit, umiejętności organizacyjne i współdziałanie oraz pracowitość i wytrwałość.
- Analizując funkcjonowanie organizacji i sektora pozarządowego w oczach samorządów lokalnych, stwierdza się, że instytucjach sektora pozarządowego istnieje biurokracja, a jednocześnie liczba tych instytucji jest niewystarczająca. Występuje w nich współpraca, nie mają trudności w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do prowadzenia działań, nie istnieją napięcia ani konflikty wewnątrz instytucji, ani też nie odchodzą od misji, dla której powstały.
- Analizując opinie na temat współpracy z Samorządem Województwa w oczach samorządów lokalnych, stwierdza się, że w Samorządzie są osoby gotowe angażować się w działania społeczne, istnieje wola współpracy, a osoby w terenie wykazują zainteresowanie współpracą z Samorządem Województwa.
- Na rozwój społeczności lokalnych najbardziej wpływa odpowiednie doświadczenie i potencjał administracyjny LGD, a także dobrze przygotowana Lokalna Strategia Rozwoju. Wysoki wpływ mają również szkolenia informacyjne oraz doradcze, służące zaangażowaniu mieszkańców w proces przygotowywania koncepcji rozwoju obszarów wiejskich oraz rozbudowa już istniejących LGD.
- Najpoważniejszą słabą stroną koncentrującą się wokół problemów aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich jest wysoki poziom bezrobocia, a w drugiej kolejności

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

także niski standard życia mieszkańców wsi i niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców wsi.

- Za najważniejsze cele mające wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru LGD9 uznaje się działania na rzecz ograniczenia stopnia bezrobocia oraz działania na rzecz rozwoju turystyki. Ważne są również takie działania, jak: podniesienie atrakcyjności i promocja obszaru, stworzenie odpowiednich warunków i struktur dla rozwoju aktywności ludzi przedsiębiorczych; utrzymanie nieskażonego i czystego środowiska naturalnego oraz rozwój i specjalizacja produkcji rolnej.
- Wszystkie gminy obszaru LGD9 posiadają Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, strategię rozwoju wszystkie oprócz gm. Budry; aktualny Plan Rozwoju Lokalnego – gminy Giżycko, Miłki i Srokowo; a strategię sektorową – gmina Srokowo. Większość gmin nie posiada opracowanego programu wykonawczego dla tych dokumentów
- Tylko w siedmiu z dziewięciu gmin działania programowe gminy są spójne z działaniami podejmowanymi przez gminę.

Rekomendacje i wskazówki na przyszłość:

- W związku z faktem, że sytuacja na rynku pracy uznana została za najważniejszy czynnik wpływający na rozwój obszarów wiejskich, a także za największy problem, z jakim boryka się region, do kluczowych obszarów działalności Stowarzyszenia powinna należeć aktywizacja osób bezrobotnych, w szczególności poprzez działania informacyjne edukacyjne.
- Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości należy do głównych problemów regionu, a tym samym zasadne jest położenie nacisku w działalności Stowarzyszenia na wsparcie rozwoju przedsiębiorczości przy współpracy z samorządami lokalnymi poprzez działalność informacyjną dotyczącą rozpoczynania działalności gospodarczej oraz możliwości sięgnięcia po dotacje unijne.
- Działania na rzecz rozwoju turystyki na obszarze LGD9, choć mają mniejszy priorytet niż dwa wyżej opisane zadania, również powinny należeć do najważniejszych celów Stowarzyszenia.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Istotnym elementem wpływającym na możliwość rozwoju obszarów wiejskich jest aktywność i zaangażowanie społeczne ludności lokalnej. Z tego powodu wzmocnieniu powinien ulec jeden z głównych celów Stowarzyszenia, jakim jest mobilizowanie lokalnej społeczności do aktywnego uczestnictwa w procesie rozwoju obszarów wiejskich. Wiązać się z tym musi metodyczne inwestowanie w kapitał ludzki i społeczny.
- Niezwykle istotnym zadaniem jest prowadzenie kampanii informacyjnych, edukacyjnych oraz promocyjnych – nie tylko w kontekście promocji terenów wiejskich obszaru LGD9 poza regionem, ale także w kontekście promocji wśród mieszkańców poszczególnych inicjatyw realizowanych przez Stowarzyszenie, przez samorządy lub przez NGO . Wszak stosunek do inicjatyw podejmowanych przez władze uzyskał najniższą ocenę spośród wszystkich analizowanych cech społeczeństwa lokalnego.
- Z uwagi na fakt, że nie wszystkie gminy obszary LGD9 posiadają opracowaną strategie rozwoju, a zaledwie kilka posiada plan rozwoju lokalnego, ważnym elementem działań powinno stać się opracowanie tych dokumentów, a także planu wykonawczego do nich w najbliższej perspektywie czasowej.

2.4. Zogniskowany wywiad grupowy

Badanie fokusowe odbyło się w Węgorzewie, w dniu 27 maja 2015r; uczestniczyło w nim 13 osób – przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz samorządu z obszaru dziewięciu gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich, należących do trzech powiatów: giżyckiego, węgorzewskiego i kętrzyńskiego. Niektórzy uczestnicy badania reprezentowali dwa sektory np.: jako pracownicy organizacji pozarządowych i przedsiębiorcy lub pracownicy organizacji pozarządowych i przedstawiciele władzy samorządowej lub posiadający doświadczenia pracy dla instytucji samorządowej.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zdaniem części uczestników badania **społeczeństwo obywatelskie na terenach wiejskich** jest w stanie uśpienia, co objawia się brakiem zaangażowania, zamknięciem się na lokalne sprawy i brakiem motywacji zarówno do podejmowania jak i do uczestniczenia w jakiejkolwiek działalności społecznej. Ta niechętna postawa wynika po części z faktu, że różne instytucje pomocowe poprzez swoje działania pomagają utrzymać status quo tych społeczności: *„a po co pracować skoro opieka społeczna da pieniądze, tak zawsze było z dziada pradziada”.*

Mimo wielu problemów związanych z brakiem zaangażowania, na terenie północnego obszaru Wielkich Jezior Mazurskich istnieje też wiele pozytywnych przejawów aktywności obywatelskiej: „*Na naszym terenie część ludzi jest bardzo aktywna… interesują się społeczeństwem w postaci organizacji np. ścieżek rowerowych, krzewienia kultury fizycznej, czy oddziaływania jakiegoś zakładu na środowisko. Jak mają jakiś problem to się zrzeszają (…) widać duży postęp ludzi, np. na sesjach miejskich, ludzie przychodzą na sesje, chcą powiedzieć o swoich problemach*”. Inny uczestnik badania dzieli się też swoją obserwacją na ten temat: „*Jak stworzyło się fundusz sołecki i sołectwa otrzymały pewne niewielkie środki finansowe, to to, co obserwuje się w naszej gminie, to aktywizacja rad sołeckich, powstanie organizacji; zaczyna się obserwować, że zaczynają coś robić*”.

Jeden z samorządowców zauważa również fakt, że ludzie w coraz większym stopniu zaczynają się utożsamiać ze swoją miejscowością: „*Mój brat, który mieszka w innej gminie już usłyszał, że w Konopkach Nowych stowarzyszenie jest, dzwoni do mnie, mówi, że tam zrobili w Konopkach stowarzyszenie, my byśmy u siebie chcieli też coś zrobić, bo u nas się nic nie dzieje*”.

Podsumowując tę część dyskusji, jeden z przedsiębiorców zauważa w tym kontekście poprawę, co opisuje słowami: „*Wydaje mi się, że stan społeczeństwa obywatelskiego na terenie Wielkich Jezior Mazurskich ulega rozwojowi, niemniej wielkie są w tutaj potrzeby*”.

Aktywizacja społeczności wiejskich może odbywać się dzięki zaangażowaniu liderów oraz na bazie specjalnie zaplanowanych i rozłożonych w czasie działań – jak informuje przedstawiciel jednej z gmin obszaru LGD9, „*Społeczeństwo obywatelskie, zanim będzie w pełni funkcjonowało, musi upłynąć, i upłynie, wiele lat”*. Dlatego też badani

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

proponują następujące **działania**, które mogą przyczynić się do aktywizacji tych społeczności:

- sprawna wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy lokalnym działaczami
- wspieranie lokalnych liderów
- pozyskanie osób do prowadzenia tych działań
- rozszerzenie działań na gminy sąsiadujące
- dostrzeżenie i wspieranie inicjatywy lokalnej poprzez zaproponowanie i wdrożenie działań systemowych
- działania edukacyjne i informacyjne wobec społeczności lokalnych, pokazujące możliwości angażowania się dla dobra całej społeczności.
- uświadomienie społeczeństwu lokalnemu, że „*władza, to jesteśmy my, nie burmistrz, prezydent, rząd, władza to jesteśmy my, a ci co władzę sprawują, robią to w naszym imieniu*".
- popularyzowanie wiedzy na temat działalności społecznej poprzez organizacje cyklu eventów dla osób z terenów wiejskich, za pośrednictwem których zdobędą one wiedzę na temat potrzeb aktywizacji oraz sposobów jej realizacji
- wspieranie działań prowadzących do wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej „*dawanie wędki"* w postaci dostępu do informacji i pracy nad zmianą życiowej postawy.

Dla aktywizacji ludności terenów wiejskich najważniejsza jest zatem praca nad zmianą mentalności mieszkańców, która wymaga działań długofalowych, polegających na wskazywaniu i nagłaśnianiu dobrych przykładów, podejmowanych aktywności, projektów i wskazywaniu efektów tych działań a także na działalności promującej aktywizację lokalnej społeczności. Rozwiązaniem tych problemów powinien zajmować się samorząd, który powinien je zdefiniować i przy pomocy specjalistów znaleźć dla nich rozwiązania. Taką możliwość mają gminy, które mogą tworzyć na przykład Klub Integracji Społecznej, otworzyć punkty konsultacyjne czy zorganizować prelekcje, spotkania studyjne. Wsparcie tych działań powinno należeć do głównych zadań Związku Stowarzyszeń LGD9, a także powinno być realizowane przy współpracy z działającymi lokalnie organizacjami pozarządowymi.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Do najpoważniejszych **problemów w funkcjonowaniu organizacji pozarządowych** uczestnicy badania zaliczyli następujące kwestie:

- Liczne trudności w pozyskiwaniu środków na działalność organizacji: „*do jakiejkolwiek działalności potrzeba jest jednak mniejsza, bądź większa, ale jednak – kasa (...) Jeżeli są jakieś pieniądze, a szczególnie pieniądze publiczne, to one są obwarowane takimi warunkami…”*. Zarówno dla samorządów, jak i organizacji pozarządowych problemem jest nie tyle wsparcie finansowe, co obwarowania dotyczące przekazania takiego wsparcia.
- Konieczność sprostania wymogom formalnym prowadzenia organizacji, szczególnie w przypadku prowadzenia projektu współfinansowanego przez Unię Europejską dotyczącymi biurokracji i dokumentacji: „*Robimy taką biurokrację… piekielną, straszną, że papierów, tonerów, to idzie cała masa na to*”.
- Mały dostęp do informacji i niezadowalająca komunikacja pomiędzy organizacjami pozarządowymi ale też pomiędzy pozostałymi sektorami: „*jeżeli się dużo z ludźmi przebywa, rozmawia, nawet facebook .. . to człowiek orientuje się co gdzie się dzieje”*.
- Utrzymanie funkcjonowania działalności organizacji pozarządowej ze względu na stałą potrzebę: środków finansowych, wiedzy z zakresu prawa oraz osób zmotywowanych do pracy społecznej.
- Brak wsparcia ze strony urzędników: badani zaznaczyli, że w tej kwestii ich współpraca układa się pomyślnie wtedy, kiedy urzędników opiekujących się ich sprawami cechuje duże doświadczenie współpracy z trzecim sektorem, ale przede wszystkim szerokie spojrzenie zarówno na pracę organizacji, jak i na problemy, którym starają się one przeciwdziałać.
- Niejasne i ograniczające przepisy prawne: „*władza jest zazdrosna o swoje kompetencje*”;
- Sezonowość działań.
- Motywacja wolontariuszy i wypalenie liderów społecznych.

Osoby badane przyczyn tych problemów upatrują w niskiej świadomości społecznej dotyczącej działalności trzeciego sektora, ale też w brakach komunikacyjnych pomiędzy

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

przedsiębiorcami i samorządami, co skutkuje stosunkowo niskim ich udziałem i wsparciem dla działań organizacji pozarządowych na badanym terenie.

Funkcjonowanie organizacji pozarządowych można zatem **wspierać** poprzez:

- organizację dobrej płaszczyzny porozumienia pomiędzy organizacjami a samorządem;
- edukowanie otoczenia: wskazywanie korzyści jakie mogą wynikać ze współpracy;
- szersze spojrzenie społecznika na pracę jaką wykonuje, na problemy społeczne, którym stara się przeciwdziałać;
- wsparcie organizacyjne i edukacyjne wobec organizacji, np. poprzez organizację poradnictwa prawnego;
- organizację specjalnego lokalu, w którym organizacje mogłyby prowadzić swoją działalność;
- jednoczenie organizacji w większe grupy zajmujące wspólne stanowisko w danej sprawie i mówiące jednym głosem;
- rozpoznawanie i oferowanie wzorców sprawdzonych w innych miastach;
- monitorowanie działań wspierających przez samorządy.

Zdaniem uczestników spotkania **współpraca pomiędzy podmiotami** sektora gospodarczego, pozarządowego i publicznego powinna opierać się na dobrej wymianie informacji i wzajemnym zrozumieniu. Organizacje nie są w stanie funkcjonować bez wsparcie finansowego, po które najczęściej zgłaszają się do przedsiębiorców. Nieliczni z nich wykazują się otwartą postawą i traktują swój udział w działalności społecznej jako pewnego rodzaju obowiązek. Obecny na spotkani przedsiębiorca twierdzi, że *„to są nowe czasy, przeniesione z innych krajów, gdzie sponsoring istnieje (...) trzeba uzupełnić to niewydolne państwo, bo to ono powinno dużo robić."* Zdecydowana większość przedsiębiorców jednak wciąż niechętnie wspiera organizacje pozarządowe.

Z perspektywy działaczy społecznych współpraca ta również nie układa się najlepiej. Osoby pracujące w stowarzyszeniach nie lubią *„żebrać"* – bo tak określają swoją rolę w takich działaniach. W konsekwencji oba te sektory rzadko się spotykają i mało o sobie wiedzą. Badani są też zgodni, że i samorządy wciąż nie mają świadomości, że wspierając działania trzeciego sektora tak naprawdę działają we wspólnym interesie.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

O współpracy lokalnych samorządów z pozostałymi sektorami życia społecznego mówi przedstawiciel jednej z gmin obszaru LGD9: „*Trudno mówić, że jest jakaś potężna współpraca między samorządem, a innymi sektorami, może z organizacjami pozarządowymi jest większa, ale z przedsiębiorcami ta współpraca polega na tym, że przychodzi przedsiębiorca, mówi: macie może dla mnie jakąś robotę? – Mamy, jak wystartujesz w przetargu. I koniec (...) To nie jest takie cacy, że jak jest współpraca, to będzie tu Kanada*".

Zatem przedstawiciele trzech sektorów do **dobrych praktyk** w zakresie współpracy pomiędzy trzema sektorami zaliczyli:

- położenie głównego nacisku na wspólny interes wszystkich stron uczestniczących w działaniach organizacji pozarządowych, a w następnej kolejności podjęcie kwestii finansowania tej działalności;
- organizacja spotkań i wspólnych dyskusji. Przedstawiciel sektora biznesu opowiada w tym kontekście o jednym ze stowarzyszeń, w którym działa: „*W gminie Węgorzewo powstało stowarzyszenie przedsiębiorców… (...) zapraszają wicemarszałka, gości z Olsztyna, którzy patrzą, jakie przedsiębiorcy mają problemy na tym terenie (...). Jest to omawiane podczas różnych zjazdów (...). Zapraszają też z samorządu kogoś, jest to dobry krok, to idzie w dobrym kierunku*".
- utworzenie systemu służącego komunikacji wszystkich stron, ponieważ dotychczasowa ręcznie sterowania współpraca nie będzie efektywna przy większej liczbie uczestników;
- systemową organizację pracy urzędników na przykład poprzez powołanie specjalnych stanowisk do współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- sprawną wymianę informacji pomiędzy sektorami;
- dobrą wolę po każdej stronie;
- pomysł na działanie;
- środki finansowe.

Uczestnicy spotkania przedstawili również swoją wizję **zagrożeń i szans rozwoju obszarów wiejskich**. Po stronie szans wskazali: fakt, że są dopiero na początku tej drogi: "*wszystko jest przed nami, że wszystko możemy zrobić, bo tu nic nie ma, jest potencjał, trzeba*

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

wyłuskać go, wesprzeć"; „*My mamy dużo nieodkrytych talentów, to jest nasz atut, my jesteśmy na początku … gdzie na Śląsku, we Wrocławiu, to już są stowarzyszenia, takie muszą się specjalizować, w tym dokładnie… jak się widzi na NGO… to jest ogłoszenie, że potrzebujemy konkretnej osoby… (…) u nas czegoś takiego nie ma*". Szansą jest też świadomość, że do ich regionu zostały skierowane środki unijne, ich zdaniem większe niż do innych regionów: „*Możliwości jest niewiele, ale też i wiele, bo poszło na Polskę Wschodnią wiele pieniędzy – organizacje pozarządowe są tym objęte w odróżnieniu od przedsiębiorców".*

Zagrożeniem dla rozwoju działalności organizacji pozarządowych jest wypalenie się liderów i działaczy społecznych, którzy ponoszą koszta nie tylko w sferze finansowej ale też emocjonalnej, często wraz z nimi ponosi je ich rodzina: „*żeby ludziom się chciało robić – ludzie mają dosyć bo 2-3 lata walczą o te same problemy i w pewnym momencie mają dosyć i rezygnują*". Natomiast w kontekście środków unijnych badani upatrują zagrożenia związanego z nierówną ich dystrybucją i dostępem do tych środków głównie dla dużych organizacji. Obawy przedstawicieli organizacji pozarządowych związane są również z ogólną sytuacją kraju, między innymi złym, w ich ocenie, użytkowaniem środków, biurokracją, „*papirologią"* i absurdalnymi, często niemożliwymi do spełnienia kryteriami dostępu do tych środków.

Badani podkreślali, że aby wdrażać zmiany potrzebne jest stałe podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w działalność pozarządową ze wszystkich stron. Najlepszym na to sposobem są szkolenia, ale ważne, by były one organizowane pod kątem potrzeb tych osób i prowadzone przez praktyków.

Zarówno szansą, jak i zagrożeniem dla rozwoju obszarów wiejskich północnego obszaru Wielkich Jezior Mazurskich mogłoby być pojawienie się dużych zakładów produkcyjnych przemysłu ciężkiego – perspektywa wyczekiwana przez jednych, lecz przed którą przestrzegają inni, między innymi przedstawiciel samorządu, który zawodowo zajmuje się planowaniem przestrzennym: „*Sądzę, ba, jestem przekonany i to święcie przekonany, że w żadnym wypadku nie powinno być na terenie Wielkich Jezior Mazurskich żadnego rozwoju przemysłu, a szczególnie, nie daj Boże, przemysłu ciężkiego*". Zdecydowaną szansą jest natomiast rozwój turystyki i w tym kierunku powinny podążać gminy, przedsiębiorcy oraz lokalne społeczności z regionu. Zdaniem uczestników badania fokusowego, paradoksalnie

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

zagrożeniem dla rozwoju turystyki, a tym samym rozwoju regionu jest też troska o przyrodę. Pojawienie się chronionych gatunków, np. pachnicy dębowej stopuje inwestycje drogowe, a związane z ochroną przyrody ograniczenia dotyczące na przykład budowy ośrodków w pobliżu linii brzegowej także nie pomagają rozwojowi turystyki: „*Na Zachodzie, w Chorwacji, Czarnogórze, gdzie turystyka jest rozwinięta – tam nas samą wodą wypuszczony jest taras, pale powbijane są w wodę. I nic się nie stało. A u nas nie. My powinniśmy budować obiekty daleko, daleko od wody. Kto przyjedzie tutaj? Pies z kulawą nogą nie przyjedzie. Ludzi przyciąga do nas woda*". Szansą rozwoju tej niezwykle ważnej dla rozwoju regionu gałęzi gospodarki może być także dążenie do wprowadzenia zakazu gospodarczego połowu ryb. Bezrybiu można przeciwdziałać, wprowadzając taki zakaz, co spowoduje odbudowę pogłowia ryb. Jak przekonuje jeden z uczestników badania fokusowego, może to doprowadzić do rozwoju turystyki wędkarskiej, a w konsekwencji całego regionu: „*Przyjeżdża amator wędkowania, to on chce mieć nocleg, on chce zjeść, on chce pójść do sklepu kupić sobie przyjęty, haczyki… I turystyka się będzie rozwijała (…) Gdyby w tych jeziorach były ryby, to by ludzie przyjeżdżali począwszy od marca, jak zaczyna szczupak brać. Rozwinęłoby się wędkarstwo, a w ślad za tym cała otoczka z tym związana*".

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Spis wykresów

Wykres nr 1. Pozycja zajmowana w firmie ... 8
Wykres nr 2. Płeć osób badanych ... 9
Wykres nr 3. Wiek osób badanych ... 9
Wykres nr 4. Status prawny firmy ... 11
Wykres nr 5. Stan aktywności prawnej i ekonomicznej firmy ... 12
Wykres nr 6. Obszary wymagające podjęcia działań ze strony władz lokalnych ... 12
Wykres nr 7. Oszacowania procentowe dotyczące rynku, na którym oferowane są produkty badanych firm ... 13
Wykres nr 8. Oszacowania procentowe dotyczące zakupu surowców, półproduktów, produktów niezbędnych do prowadzenia działalności przez badane firmy ... 14
Wykres nr 9. Ważność poszczególnych problemów z punktu widzenia działalności firmy ... 15
Wykres nr 10. Średni liczba zatrudnionych pracowników w badanych firmach ... 16
Wykres nr 11. Stan zatrudnienia w okresie ostatnich 3 lat ... 16
Wykres nr 12. Status obecnie zajmowanych pomieszczeń ... 17
Wykres nr 13. Wprowadzenie technologicznych ulepszeń, nowych wyrobów, usług w przeciągu ostatnich 3 lat ... 18
Wykres nr 14. Wprowadzenie technologicznych ulepszeń, nowych metod produkcji w przeciągu ostatnich 3 lat ... 18
Wykres nr 15. Deklaracja wprowadzenia nowych wyrobów, nowych usług ... 19
Wykres nr 16. Plany modernizacji obecnie zajmowanego budynku lub wyposażenia ... 19
Wykres nr 17. Oszacowanie procentowe form finansowania przedsięwzięcia ... 20
Wykres nr 18. Plany rozszerzenia działalności ... 20
Wykres nr 19. Ocena infrastruktury otoczenia, w którym działają ankietowane firmy ... 21
Wykres nr 20. Infrastruktura wymagające priorytetowego usprawnienia ... 22
Wykres nr 21. Korzystanie z usług podmiotów oferujących pomoc w zakresie prowadzenia działalności ... 23
Wykres nr 22. Częstotliwość kontaktów z poszczególnymi instytucjami ... 24
Wykres nr 23. Plany wykorzystania środków pomocowych UE ... 25
Wykres nr 24. Korzystanie z programów pomocowych ... 26
Wykres nr 25. Powody niekorzystania z programów pomocowych ... 26
Wykres nr 26. Źródła informacji nt. dotacji ... 27
Wykres nr 27. Ocena jakości uzyskanych informacji nt. dotacji ... 28
Wykres nr 28. Określenie stopnia łatwości dotarcia do informacji o możliwości dofinansowania inwestycji ... 29
Wykres nr 29. Ocena procedur przyznawania dotacji z programu ... 30
Wykres nr 30. Zaciągniecie kredytu na cele inwestycyjne w okresie ostatnich 5 lat ... 30

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 31. Otrzymanie kredytu na preferencyjnych warunkach 31
Wykres nr 32. Realizacja inwestycji w okresie ostatnich 5 – lat 31
Wykres nr 33. Możliwość przeprowadzenia inwestycji w firmie bez kredytu lub dotacji z programu 32
Wykres nr 34. Ocena postaw miejscowego społeczeństwa przez przedsiębiorców 33
Wykres nr 35. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej miejscowości, w której firma ma siedzibę 34
Wykres nr 36. Możliwość rozwoju mieszkańców gminy w porównaniu do mieszkańców innych gmin w województwie 35
Wykres nr 37. Ocena korzyści dla gminy wynikających z lokalizacji firmy na danym terenie 36
Wykres nr 38. Elementy oceniane pozytywnie 37
Wykres nr 39. Elementy oceniane negatywnie 38
Wykres nr 1. Siedziba organizacji 43
Wykres nr 41. Rytm pracy organizacji 44
Wykres nr 42. Osoby działające w organizacji 45
Wykres nr 43. Ocena poszczególnych aspektów funkcjonowania organizacji 46
Wykres nr 44. Budżet organizacji 47
Wykres nr 45. Obszar działalności organizacji 48
Wykres nr 46. Główni odbiorcy działań organizacji 49
Wykres nr 47. Realizacja projektów wspólnie z innymi podmiotami 50
Wykres nr 48. Poczucie wpływu na najbliższe otoczenie 53
Wykres nr 49. Znaczenie NGO dla lokalnych społeczności 54
Wykres nr 50. Sytuacja ekonomiczna mieszkańców wsi 55
Wykres nr 51. Aktywność społeczna mieszkańców 56
Wykres nr 52. sytuacja kultury na wsi 57
Wykres nr 53. Przynależność do sieci organizacji pozarządowych 58
Wykres nr 54. Źródła finansowania organizacji 59
Wykres nr 55. Wykorzystanie funduszy strukturalnych 60
Wykres nr 56. Ocena realizacji projektów realizowanych z funduszy strukturalnych 61
Wykres nr 57. Chęć aplikowania o grant na realizację projektu w nadchodzącym roku 62
Wykres nr 58. Perspektywa rozwoju NGO 63
Wykres nr 59. Potencjalni partnerzy w działalności 64
Wykres nr 60. Czynniki umożliwiające rozwój organizacji 65
Wykres nr 61. Ocena poziomu rozwoju (stanu) infrastruktury wiejskiej znajdującej się na terenie gmin obszaru LGD9 68
Wykres nr 62. Ocena znaczenia poszczególnych czynników, które wpływają na rozwój obszarów wiejskich 69

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wykres nr 63. Ocena najważniejszych grup problemów, z jakimi boryka się gmina lub powiat 70
Wykres nr 64. Elementy, których powinien dotyczyć duży projekt wspierający rozwój subregionu w przypadku pojawienia się możliwości jego finansowania..... 71
Wykres nr 65. Kluczowe obszary niezbędne w diagnozie lokalnego potencjału rozwojowego 72
Wykres nr 45. Najważniejsze działania, które mogłyby w znacznym stopniu wpłynąć na rozwój obszarów wiejskich w regionie 73
Wykres nr 46. Najważniejsze zadania, które byłyby konieczne, aby poprawić warunki bytowe mieszkańców wsi..... 74
Wykres nr 47. Niezbędne warunki sprawnej, skutecznej i efektywnej realizacji działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich 75
Wykres nr 48. Ocena wpływu różnych instytucji na rozwój obszarów wiejskich..... 76
Wykres nr 49. Ocena postaw miejscowego społeczeństwa, w którym respondent przebywa i pracuje 77
Wykres nr 50. Opinie nt. funkcjonowania organizacji i sektora pozarządowego na terenie respondenta..... 78
Wykres nr 51. Opinia nt. współpracy z Samorządem Województwa..... 79
Wykres nr 52. Elementy w sposób istotny wpływające na rozwój społeczności lokalnej (skala 1-3) 80
Wykres nr 53. Słabe strony, które koncentrują się wokół problemów aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich 81
Wykres nr 54. Ocena proponowanych celów, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy gminy/powiatu respondenta 82
Wykres nr 55. Czy działania programowe gminy/powiatu są spójne z działaniami podejmowanymi przez gminy/powiaty sąsiednie 84

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Aneks. Tabele z badania przedsiębiorców

Tabela nr 3. Planowane modernizacje obecnie zajmowanego budynku lub wyposażenia

Planowane modernizacje	N	%
aktualizacja oprogramowania	2	5,26
basen dla gości	1	2,63
bieżące uzupełnianie parku narzędziowego	1	2,63
bieżące prace, zakup potrzebnego sprzętu	1	2,63
bieżące sprawy remontowe	1	2,63
brany jest pod uwagę zakup autokaru	1	2,63
firma dopiero powstaje, więc wszystko trzeba kupić, zająć się tym	1	2,63
konieczne bieżące prace remontowe	1	2,63
modernizacja linii produkcyjnej	1	2,63
modernizacja linii technologicznych	1	2,63
modernizacja parku maszynowego	1	2,63
modernizacja produkcji	1	2,63
modernizacja sprzętu roboczego	1	2,63
naprawa i częściowa wymiana sprzętu	1	2,63
podstawowe prace aby pensjonat spełniał oczekiwania gości, drobne prace remontowe itp.	1	2,63
rozbudowa i modernizacja istniejącej linii produkcyjnej	1	2,63
rozbudowa pomieszczeń, podniesienie komfortu	1	2,63
specyfika branży wymaga ciągłych prac modernizacyjnych	1	2,63
sprawy związane z modernizacją sprzętu	1	2,63
to będzie zależało od zakresu planowanych prac do wykonania	1	2,63
to jest związane z zamówieniami klientów. w miarę potrzeb chcemy się dostosować do ich wymagań	1	2,63
to zależy od władz w siedzibie głównej	1	2,63

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

trudno powiedzieć ale w zależności od potrzeb	1	2,63
udoskonalenia w produkcji	1	2,63
uzupełnianie parku maszynowego	1	2,63
w miarę potrzeb	1	2,63
w miarę wprowadzania nowinek w branży trzeba będzie je wprowadzać i w nie inwestować	1	2,63
w tej branży potrzebne jest ciągle modernizowanie i dostosowywanie się do potrzeb klientów	1	2,63
w zależności od potrzeb, maszyny budowlane	1	2,63
w zależności od zamówień będziemy modernizować	1	2,63
wymagane prace inwestycyjne wynikające z użytkowania obiektu	1	2,63
wymiana zużytych elementów, jakieś drobne prace remontowe, konserwatorskie	1	2,63
zakup busów	1	2,63
zakup gadżetów do ćwiczeń	1	2,63
zakup nowej wiertnicy	1	2,63
zakup nowych urządzeń, ogólne odświeżenie zakładu	1	2,63
zakup oprogramowania	1	2,63

Tabela nr 4. Inwestycje zrealizowane w ostatnich 5 – latach

Inwestycje zrealizowane	N	%
bieżące, potrzebne zakupy, ale nie wiem czy o tego typu inwestycje chodzi	1	1,6
były to głównie inwestycje związane z innowacjami technologicznymi, promocja produktów	1	1,6
cały czas trzeba coś dokupować	1	1,6
dostosowanie produkcji do wymagań rynkowych	1	1,6
firma powstaje, inwestycje trwają, większość rzeczy trzeba kupić	1	1,6

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

lub zlecić		
instalacja odpylania została zainstalowana	1	1,6
instalacje aparatury, magazyn chłodniczy, myjnia	1	1,6
inwestycje dotyczące współpracy przedsiębiorstwa z jednostkami naukowymi	1	1,6
inwestycje tak naprawdę są cały czas. Jest to głównie uzupełniania zaplecza narzędziowego	1	1,6
inwestycje w oprogramowanie, maszyny	1	1,6
inwestycje związane z wdrożeniem nowych technologii	1	1,6
komputer, aparatura medyczna	1	1,6
komputery	1	1,6
komputeryzacja	1	1,6
linia produkcyjna	1	1,6
modernizacja floty aut	1	1,6
modernizacja obiektów sportowych na terenie ośrodka	1	1,6
modernizacja pomieszczeń	1	1,6
modernizacja produkcji	1	1,6
modernizacja sieci wodno-ściekowej	1	1,6
narzędzia	1	1,6
nie duże sprawy związane z funkcjonowaniem firmy	1	1,6
niezbędne zakupy, sprzęt, komputer	1	1,6
Nowa sala do zajęć sportowych	1	1,6
nowy piec	1	1,6
odnawialne źródła energii	1	1,6
opracowanie nowych technologii	1	1,6
oprogramowanie	3	4,8
podniesienie standardu	1	1,6
ponieważ firma dopiero powstaje to inwestycje są cały czas.	1	1,6

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wszystko trzeba kupić		
poprawa systemu gospodarki odpadami	1	1,6
przebudowa ogrodu	1	1,6
Remont i rozbudowa centrum budynku usługowego	1	1,6
remont wnętrza sklepu	1	1,6
rozbudowa altany, miejsca grillowe zadaszone	1	1,6
rozbudowa obiektu o dodatkowe atrakcje dla gości	1	1,6
rozbudowa parku maszynowego, automatyka	1	1,6
rozbudowa pensjonatu, remont	1	1,6
rozbudowa stacji	1	1,6
samochód	1	1,6
wprowadzenie na rynek nowych modeli jachtów	1	1,6
wyposażenie gabinetu	1	1,6
wyposażenie i otwarcie saloniku	1	1,6
wyposażenie sklepu	1	1,6
zakup 2 busów osobowych	1	1,6
zakup laptopa	1	1,6
zakup lawet	1	1,6
zakup maszyn budowlanych	1	1,6
zakup oprogramowania, komputera	1	1,6
zakup pojazdów rolniczych	1	1,6
zakup potrzebnych narzędzi	1	1,6
zakup potrzebnych akcesoriów i narzędzi potrzebnych w pracy	1	1,6
zakup samochodu, aktualizacja oprogramowania	1	1,6
zakup specjalistycznych maszyn do obróbki kamienia	1	1,6
zakup sprzętu	1	1,6
zakup sprzętu niezbędnego do wykonywania pracy	1	1,6
zakup sprzętu do sali konferencyjnej	1	1,6

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

zakup sprzętu multimedialnego	1	1,6
zakup sprzętu na wyposażenie salonu	1	1,6
zakup sprzętu rolniczego	1	1,6

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Załączniki – narzędzia badawcze

2.5. Kwestionariusz wywiadu telefonicznego CATI z przedsiębiorcami

Ocena uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości

We wszystkich wypełnianych polach, w których występuje możliwość wyboru, należy wstawić X lub cyfrę w jednym lub kilku odpowiednich polach.

I. Charakterystyka przedsiębiorstwa

1. Nazwa przedsiębiorstwa

……

2. Proszę podać status prawny firmy:

☐1 osoba fizyczna ☐3 spółka jawna ☐5 spółka akcyjna
☐2 spółka cywilna ☐4 spółka z o.o. ☐6 inna, (jaka?)
……

3. Proszę określić stan aktywności prawnej i ekonomicznej.

PODMIOT AKTYWNY	PODMIOT NIEAKTYWNY
☐0 Prowadzący działalność	☐4 W stanie likwidacji
☐1 W budowie, organizujący się	☐5 W stanie upadłości
☐2 W stanie likwidacji (częściowa działalność)	☐6 Z zawieszoną działalnością
☐3 W stanie upadłości (częściowa działalność)	☐7 Z zakończoną działalnością

4. Proszę określić ważność poszczególnych obszarów wymagających podjęcia działań ze strony władz lokalnych wskazując cyfrę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza problem nieważny, a 5 problem bardzo ważny.

Kursy i szkolenia	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Doradztwo w zakresie złożenia i prowadzenia własnej firmy	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Szersza promocja i zachęcanie do inwestowania w regionie	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Programy rozwoju przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Pozyskiwanie nowych źródeł finansowania	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Propagowanie wiedzy o Unii Europejskiej	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Likwidacja „szarej strefy”	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inne, (jakie?) ……	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

5. Proszę określić (procentowo) rynek, na którym oferowane są produkty (świadczone usługi) firmy:

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(suma powinna wynosić 100%)

Miejscowość będąca siedzibą firmy	……%(1)	Obszar kraju	……%(5)
Teren gminy	……%(2)	Eksport do krajów UE	……%(6)
Teren powiatu	……%(3)	Eksport do innych krajów	……%(7)
Teren województwa	……%(4)		

6. Skąd firma zakupuje surowce, półprodukty lub produkty niezbędna do prowadzenia działalności?
(suma powinna wynosić 100%, jeżeli firma prowadzi działalność usługową proszę przejść do pytania nr 7)

Miejscowość będąca siedzibą firmy	……%(1)	Obszar kraju	……%(5)
Teren gminy	……%(2)	Import z krajów UE	……%(6)
Teren powiatu	……%(3)	Import z innych krajów	……%(7)
Teren województwa	……%(4)		

7. Czy firma lub jej właściciele są członkami organizacji o charakterze pozarządowym?
☐1 Nie ☐2 Tak → Jeżeli tak, proszę wpisać jakich?
……..
……..

8. Proszę określić ważność poszczególnych problemów z punktu widzenia działalności firmy wskazując cyfrę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza problem nieważny, a 5 problem bardzo ważny.

Wysokie koszty produkcji	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Biedne społeczeństwo	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Brak koncepcji rozwoju gminy	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Silna konkurencja krajowa i zagraniczna	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Trudności w zdobywaniu funduszy niezbędnych do prow. działalności	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Duża odległość od rynków zbytu i zaopatrzenia	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Rozwój „szarej strefy”	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Opieszałość urzędników	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inne, (jakie?) ……	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

II. Zatrudnienie i sprawy pracownicze

9. Liczba zatrudnionych (pełno i niepełnozatrudnionych, bez uczniów i praktykantów, łącznie z pracującymi właścicielami i bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin).

Wyszczególnienie	Pracownicy fizyczni	Pracownicy administracyjni	Kadra kierownicza	OGÓŁEM
Aktualna liczba zatrudnionych	1	2	3	4

10. Proszę określić stan zatrudnienia w okresie ostatnich 3 lat.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

☐1 Ogółem liczba zatrudnionych zmniejszyła się
☐3 Ogółem liczba zatrudnionych zwiększyła się
☐2 Ogółem liczba zatrudnionych nie uległa zmianie

III. Informacje o obiektach firmy

11. Czy firma jest właścicielem obecnie zajmowanych pomieszczeń, czy też je wynajmuje?
☐1 Własność ☐3 Większość pomieszczeń jest własnością firmy
☐2 Większość pomieszczeń jest wynajmowanych ☐4 Wynajem

12. Czy firma wprowadziła w ciągu ostatnich 3 lat:
- technologiczne ulepszenia lub nowe wyroby (usługi)? ☐1 Nie ☐2 Tak
- technologicznie ulepszone lub nowe metody produkcji (świadczenia usług)? ☐1 Nie ☐2 Tak

13. Czy firma zamierza wprowadzać nowe wyroby (świadczyć nowe usługi)?
☐1 Nie ☐2 Tak

14. Czy firma planuje modernizację obecnie zajmowanego budynku (budynków) lub wyposażenia?
☐1 Nie (proszę przejść do pytania nr 15)
☐2 Tak → 14.1) kiedy zostaną rozpoczęte prace (rok)? ……
14.2) proszę opisać zakres planowanych robót:
……
……
14.3) proszę określić procentowo formę finansowania przedsięwzięcia: *(suma powinna wynosić 100%)*
- środki własne …… % - dotacje w ramach programów pomocowych …… %
- kredyt …… % - inne, (jakie?) …… …… %
- pożyczka …… %

15. Czy firma planuje rozszerzenie działalności?
☐0 Nie ☐4 Tak, zwiększenie sprzedaży na terenie kraju
☐1 Tak, zwiększenie sprzedaży na terenie gminy ☐5 Tak, zwiększenie sprzedaży poza granicami kraju
☐2 Tak, zwiększenie sprzedaży na terenie powiatu ☐6 Inna forma, (jaka?) ……
☐3 Tak, zwiększenie sprzedaży na terenie województwa

Sfera techniczna

16. Proszę ocenić poziom infrastruktury otoczenia, w którym działa firma *(1-ocena niedostateczna, 5-ocena bardzo dobra).*

Oczyszczalnie ścieków	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Poziom telefonizacji przewodowej	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Sieć wodociągowa	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Zaopatrzenie w energię elektryczną	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stan dróg gminnych	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Zaopatrzenie w gaz	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Sieć kanalizacyjna	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Wywóz śmieci	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Usługi typu krawiec, szewc itp.	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Handel	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Ochrona zdrowia	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inne, (jakie?) ……	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

16.1) Która z wyszczególnionych usług powinna być usprawniona w pierwszej kolejności? *(proszę wpisać odpowiednią literę)* ……

Sfera ekonomiczna

17. Czy firma korzystała z usług podmiotów oferujących pomoc w zakresie prowadzenia działalności?

☐1 Nie *(proszę przejść do pytania nr 19)* ☐2 Tak

18. Proszę określić częstotliwość kontaktów w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza brak kontaktów, a 5 kontakty bardzo częste.

Urząd Gminy (Miasta)	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Agencja Rozwoju Lokalnego	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Bank lub inna instytucja finansowa	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Agencja Rozwoju Przemysłu	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Instytucje lokalne, np. inkubatory przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Lokalna Grupa Działania, Lokalna Grupa Rybacka	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Ośrodek Doradztwa Rolniczego	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inny podmiot (jaki?) ……	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

19. W jaki sposób firma wykorzystałaby środki pomocowe UE – zakładając, że otrzyma taką pomoc?
(proszę określić procentowo, suma powinna wynosić 100%)

Doradztwo techniczne …… %(1)	Inwestycje w środki trwałe …… %(3)	Inne, (jakie?) ……
Doradztwo ekonomiczne …… %(2)	Szkolenie personelu …… %(4)	…… %(5)

20. Czy firma korzysta (korzystałam) z programów pomocowych?

☐1 Nie ☐2 Tak *(proszę przejść do pytania nr 22)*

21. Proszę wskazać powody, dla których firma nie korzystała z programów pomocowych i przejść do pytania nr 27.

☐1 Nie wiedzieliśmy gdzie i do kogo się zwrócić
☐2 Wypełnienie dokumentów jest zbyt skomplikowane
☐5 Przepisy dotyczące programów są zbyt skomplikowane
☐6 Firma starała się o pomoc, ale jej nie uzyskała

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

☐3 Nieznajomość języków obcych ☐7 Inne, (jakie?)
……
☐4 Wymagana wysokość kapitału własnego
……

22. Z jakiej dotacji (z którego programu) skorzystała firma w ciągu ostatnich 5. lat?
(proszę wpisać nazwę programu lub rodzaj dotacji)
……
……

23. W jaki sposób firma dowiedziała się o istnieniu dotacji programu i jak ocenia jakość uzyskanych informacji?
(proszę wybrać właściwe źródła, a następnie określić jakość uzyskanych tą drogą informacji wskazując cyfrę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo słabą jakość, a 5 bardzo dobrą jakość)

Władze lokalne	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Agencja Rozwoju Lokalnego	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Organizacje przedsiębiorców	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Bank lub inna instytucja finansowa	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Agencja Rozwoju Przemysłu	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Instytucje lokalne, np. inkubatory przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Lokalna Grupa Działania, Lokalna Grupa Rybacka	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Ośrodek Doradztwa Rolniczego	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Prasa, radio, telewizja	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Znajomi	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Internet	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inny sposób (jaki?) ……	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

24. Proszę określić, czy dostęp do informacji o możliwości dofinansowania inwestycji był łatwy?
☐1 Bardzo trudny ☐2 Trudny ☐3 Ani trudny, ani łatwy ☐4 Łatwy ☐5 Bardzo łatwy

25. Proszę ocenić procedury przyznania dotacji z programu.
☐1 Bardzo trudne ☐2 Trudne ☐3 Ani trudne, ani łatwe ☐4 Łatwe ☐5 Bardzo łatwe

26. Czy wystąpiły problemy w trakcie wdrażania projektu? *(Jeśli tak, proszę wyjaśnić)*
☐1 Nie ☐2 Tak, (jakie?) ……

27. Czy firma zaciągnęła w okresie ostatnich 5. lat (bądź posiada obecnie) kredyt na cele inwestycyjne?

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

☐1 Nie *(proszę przejść do pytania nr 29)* ☐2 Tak

28. Czy był to (jest to) kredyt na preferencyjnych warunkach?

☐1 Nie ☐2 Tak → proszę określić na czym polegają preferencje:

.....

.....

29. Czy firma zrealizowała w okresie ostatnich 5. lat jakieś inwestycje?

☐1 Nie → *(proszę przejść do pytania nr 31)*

☐2 Tak → proszę wymienić najważniejsze inwestycje:

a) ..... c) .....

b) ..... d) .....

30. Czy możliwe byłoby przeprowadzenie inwestycji w firmie bez kredytu lub dotacji z programu?

☐1 Nie
☐2 Tak, ale później
☐3 Tak, ale w mniejszym zakresie
☐4 Tak, z własnych środków
☐5 Inny sposób (proszę wymienić):
.....
.....

Sfera społeczna

31. Proszę ocenić postawy miejscowego społeczeństwa *(1-ocena niedostateczna, 5-ocena bardzo dobra).*

Stosunek do przedsiębiorczości	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Stosunek do inicjatyw podejmowanych przez władze lokalne	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Identyfikacja z miejscem zamieszkania	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Dbałość o estetykę otoczenia	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Umiejętność współdziałania	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Umiejętności organizacyjne	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Pracowitość, wytrwałość	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inne cechy, (jakie?)	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

32. Proszę o dokonanie oceny sytuacji społeczno-gospodarczej miejscowości, w której firma ma siedzibę.
(odpowiadając na pytania proszę zaznaczyć odpowiednią kolumnę 1-ocena niedostateczna, 5-ocena bardzo dobra)

Ochrona ze strony policji	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Zabezpieczenie przeciwpożarowe	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Rekreacja dla dzieci i młodzieży	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Rekreacja dla dorosłych	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Usługi świadczone przez karetki pogotowia	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Dostęp do lekarzy	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Warunki w budynkach szkolnych	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Szkolnictwo podstawowe	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Szkolnictwo gimnazjalne	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Szkolnictwo zawodowe	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Edukacja dorosłych	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stan budynków publicznych	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Akceptacja nowych mieszkańców	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Organizacje społeczne	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Lokalne stawki podatkowe	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Bankowość i usługi finansowe	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Lokalne media	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Warunki życia rodzin	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

33. Proszę określić możliwość rozwoju mieszkańców gminy w porównaniu do mieszkańców innych gmin województwa
w zakresie:

	Mniejsze	Takie same	Większe	Trudno powiedzieć
- osiągnięcia wysokiej pozycji społecznej	☐1	☐2	☐3	☐8
- rozwijania swoich zdolności i zainteresowań	☐1	☐2	☐3	☐8
- zdobycia dobrego wykształcenia	☐1	☐2	☐3	☐8
- osiągnięcia godziwego poziomu życia	☐1	☐2	☐3	☐8

Sfera administracyjno-prawna

34. Proszę określić jakie korzyści przynosi gminie lokalizacja firmy wskazując cyfrę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza brak korzyści, a 5 korzyści bardzo duże.

Możliwości zarobkowania mieszkańców	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Wzrost wpływu do budżetu gminy	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Wspieranie akcji i imprez	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Powstawanie nowych firm o podobnym profilu działania	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Rozwój infrastruktury	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Promocja regionu	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Wzrost inwestycji w regionie	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5
Inne, (jakie?) ……..	☐1	☐2	☐3	☐4	☐5

35. Proszę ocenić swoją miejscowość jako miejsce do prowadzenia interesów *(1-ocena niedostateczna, 5-ocena bardzo dobra).*

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5

36. Co należy ocenić pozytywnie?

……
……
……

37. Co należy ocenić negatywnie?

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

……
……
……

Dane o respondencie

38. Jaką pozycję zajmuje Pan/Pani w firmie?

☐1 Właściciel ☐2 Współwłaściciel ☐3 ścisłe kierownictwo firmy ☐4 Inna pozycja, (jaka?) ……

39. Proszę podać dane personalne.

39.1) Płeć: ☐1 Kobieta ☐2 Mężczyzna

39.2) Wiek:

☐1 poniżej 24 lat ☐3 30-34 lata ☐5 40-44 lata ☐7 50-54 lata
☐2 25-29 lat ☐4 35-39 lat ☐6 45-49 lat ☐8 pow. 55 lat

39.3) Wykształcenie:

☐1 podstawowe ☐3 średnie zawodowe ☐5 wyższe (jakie?) ……
☐2 zasadnicze zawodowe ☐4 średnie ogólnokształcące

39.4) Staż pracy ogółem w firmie …… lat 43.5) Staż pracy na obecnym stanowisku …… lat

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.5.1. Kwestionariusz wywiadu telefonicznego CATI z przedstawicielami organizacji pozarządowych

I Profil

1. ***Proszę podać nazwę oraz wskazać siedzibę Pana(i) organizacji/ instytucji***

a) Nazwa: ……
b) Siedziba organizacji (miejscowość) ……
c) Siedziba organizacji (gmina):
   1) Giżycko (gm. wiejska)
   2) Kruklanki
   3) Miłki
   4) Wydminy
   5) Ryn
   6) Budry
   7) Pozezdrze
   8) Węgorzewo,
   9) Srokowo
   10) Inna gmina - Główna siedziba leży poza związkiem gmin LGD9

2. ***Kto działa w organizacji?*** *liczba członków .....*

liczba pracowników .....liczba wolontariuszy (nie będących członkami).....

3. Jak oceniliby Państwo rytm pracy Waszej organizacji:
a) działa systematycznie, codziennie
b) działa systematycznie, ale głównie w ramach zadań
c) działa w zależności od pojawiających się zadań

4.Proszę spośród poniżej wymienionych wskazać najbardziej aktywnych członków Państwa organizacji *(proszę zaznaczyć wszystkie możliwe odpowiedzi)*
a) Nauczyciele
b) rolnicy i ich żony
c) przedsiębiorcy
d) urzędnicy
e) bezrobotni
f) młodzież szkolna
g) emeryci i renciści
h) inni, kto?)……

5. Proszę wskazać na ile jest Pan(i) zadowolony(a) z wymienionych aspektów funkcjonowania Państwa organizacji *(oceny: 1 – bardzo negatywna, 2 – negatywna, 3 – przeciętna, 4 – pozytywna, 5 – bardzo pozytywna)*
a) Wpływ na aktywność społeczną mieszkańców wsi 1 2 3 4 5
b) Możliwość pozyskania funduszy na działania wiejskich organizacji pozarządowych 1 2 3 4 5

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

c) Współpraca z sektorem publicznym (gminy, powiaty, urzędy marszałkowskie i ich agendy typu domy kultury, muzea, szkoły) 1 2 3 4 5
d) Współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi 1 2 3 4 5
e) Współpraca z przedsiębiorcami, przedstawicielami sektora prywatnego 1 2 3 4 5
f) Przyjazność prawa regulującego działanie organizacji pozarządowych 1 2 3 4 5
g) Ogólna ocena perspektyw rozwoju Państwa organizacji w ciągu najbliższych 3 lat 1 2 3 4 5

6. Proszę oszacować jakim budżetem dysponowała w roku 2014 Państwa organizacja?

a) do 5 tysięcy
b) od 5 do 10 tysięcy
c) od 10 do 50 tysięcy
d) od 50 do 200.000 tysięcy
e) powyżej 200 tysięcy
f) trudno powiedzieć

II Działalność

7. Jakie są obszary działania Państwa organizacji? *(proszę wskazać wszystkie możliwe obszary)*

1 Gospodarka, finanse, ubezpieczenia, rynek pracy
2 Problemy wsi, rolnictwo, hodowla, uprawy
3 Budownictwo, mieszkalnictwo, problemy mieszkaniowe
4 Komunikacja, transport, łączność
5 Oświata, edukacja, wychowanie
6 Nauka, technika, technologia
7 Sport, rekreacja, turystyka, wypoczynek
8 Hobby, rozwój zainteresowań
9 Współpraca międzynarodowa, integracja europejska
10 Ekologia, ochrona środowiska
11 Ochrona zdrowia, rehabilitacja
12 Pomoc społeczna, samopomoc, działalność charytatywna
13 Sztuka, kultura, ochrona zabytków, tradycji
14 Środki masowego przekazu, informacja
15 Państwo, prawo, polityka
16 Religia, wyznanie, parafia
17 Rozwój regionalny, lokalny
18 Bezpieczeństwo publiczne, ochrona mienia
19 Prawa człowieka, ochrona mniejszości, równość szans
20 Ochrona interesów określonych grup zawodowych
21 Inne (jakie?):

8. Do kogo skierowane są działania Waszej organizacji/grupy?
(proszę wskazać wszystkie możliwe odpowiedzi)

a) do członków i współpracowników organizacji
b) do innych organizacji pozarządowych
c) Przede wszystkim do mieszkańców wsi
d) do przedsiębiorców
e) do samorządów
f) do każdego kto potrzebuje korzystać z tego, co robimy
g) do kogoś innego (do kogo?) ……

9. Ile projektów/działań zrealizowanych zostało w państwa organizacji w ciągu ostatniego roku?
a) dotyczących głównego obszaru działania Państwa organizacji: ……..
b) dotyczących dodatkowej działalności Państwa organizacji: ……

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

10. Z jakimi instytucjami współpracowali państwo realizując projekty w 2014 r. *(ocena: 1 – w ogóle, 2 – w bardzo małym stopniu, 3 – w przeciętnym stopniu , 4 – w dużym stopniu , 5 – pozytywna, projekt został przygotowany w ramach współpracy)*

a)z innymi lokalnymi organizacjami pozarządowymi: ocena współpracy: 1 2 3 4 5
b) z Przedstawicielami gmin: ocena współpracy: 1 2 3 4 5
c) z Urzędem Marszałkowskim: ocena współpracy: 1 2 3 4 5
d) z Przedstawicielami sektora publicznego (urzędy, szkoły): ocena współpracy: 1 2 3 4 5
e) z Przedsiębiorcami: ocena współpracy: 1 2 3 4 5
f) z dużymi, krajowymi organizacjami pozarządowymi: ocena współpracy: 1 2 3 4 5
g) z Partnerami zagranicznymi: ocena współpracy: 1 2 3 4 5

11. Proszę wymienić największy sukces swojej organizacji w ostatnich 2 latach.

.....

12. Proszę wymienić przykład działań, które w Państwa opinii zakończyły się niepowodzeniem.

.....

13. Która z zamieszczonych poniżej opinii jest bliższa Pana(i) poglądom.

a)Ludzie tacy jak ja, nawet działając wspólnie z innymi, nie są w stanie pomóc potrzebującym ani rozwiązać problemów swojego środowiska, osiedla, wsi lub miasta;
b)Ludzie tacy jak ja działając wspólnie z innymi mogą pomóc potrzebującym lub rozwiązać niektóre problemy swojego środowiska, osiedla, wsi lub miasta.

14. Która z zamieszczonych poniżej opinii jest bliższa Pana(i) poglądom.

a) organizacje pozarządowe mają bardzo ważną rolę do odegrania, ich aktywność w znacznym stopniu wpływa na sytuację mieszkańców wsi.
b) organizacje pozarządowe mają do odegrania pomocniczą rolę w rozwoju wsi, ich aktywność uzupełnia kluczowe działania przedsiębiorców i sektora publicznego.

III Otoczenie

15. Proszę ocenić sytuację ekonomiczną mieszkańców wsi na terenie, na którym działa Państwa organizacja?

a) jest bardzo dużo problemów, ludzie nie mogą znaleźć godziwej pracy
b) jest dużo problemów, ale ludzie starają sobie jakoś radzić
c) jest trochę problemów, mogło być lepiej, ale też dużo gorzej
d) nie ma większych problemów, ludzie mają się coraz lepiej
e) w ogóle nie ma problemów ekonomicznych

16. Proszę ocenić aktywność mieszkańców, na obszarze, na którym działa Państwa organizacja?

a) mieszkańcy są bierni, praca z nimi jest trudna
b) mieszkańcy są bierni, ale widać w nich potencjał
c) trudno powiedzieć
d) mieszkańcy od czasu do czasu potrafią coś wspólnie zrobić
e) mieszkańcy są aktywni, sami angażują się we współpracę

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

17. Proszę ocenić sytuację kultury wsi, na obszarze działania Państwa organizacji.
a) Wieś wygasła, praktycznie nic się nie dzieje
b) Wieś jest w stanie kryzysu, jest mało inicjatywy
c) To przede wszystkim sektor publiczny (gminy, urzędy) organizuje jakieś wydarzenia (dożynki, festyny)
d) trochę się dzieje, mieszkańcy mają ciekawe pomysły
e) Bardzo dużo się dzieje, jest wiele ciekawych inicjatyw

18. Czy Wasza organizacja należy do sieci, porozumień organizacji pozarządowych?
a) tak, jesteśmy częścią lokalnej sieci (na terenie gmina lub powiatu)
b) tak, jesteśmy częścią regionalnej sieci (wojewódzkiej)
c) tak, jesteśmy częścią krajowej sieci
d) nie należymy do żadnej sieci
e) należymy do innych sieci, jakich? ……

IV Zarządzanie organizacją

19. Jakie były najważniejsze źródła finansowania organizacji w ostatnim roku?
(proszę zaznaczyć wszystkie z możliwych odpowiedzi)
a. składki członkowskie
b. środki z budżetu gminy, starostwa
c. darowizny od osób fizycznych
d. darowizny od instytucji i firm
e. środki z urzędu wojewódzkiego lub marszałkowskiego
f. dotacje od innych organizacji pozarządowych
g. opłaty w ramach odpłatnej działalności statutowej
h. dochody z działalności gospodarczej
i. przychody z kampanii i zbiórek publicznych
j. własne projekty pozyskane ze środków UE
k. inne:

20. Czy państwa organizacja korzystała lub próbowała korzystać ze środków pochodzących z takich źródeł jak Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalny Program Operacyjny, granty Lokalnych Grup Działania?
a) tak (idź do pytania 25), jakich? ……
b) nie (idź do pytania 26)
c) nie wiem (idź do pytania 26)

21. Jak Pan/i ocenia następujące elementy realizacji projektów pochodzących z tych środków
(ocena: 1 – bardzo negatywna, 2 – negatywna, 3 – przeciętna, 4 – pozytywna, 5 – bardzo pozytywna).

a) Czytelność oferty konkursowej:	1 2 3 4 5
b) Racjonalność priorytetów i kwalifikowalnych działań:	1 2 3 4 5
c) Jasność kryteriów oceny wniosku:	1 2 3 4 5
d) Łatwość tworzenia wniosku:	1 2 3 4 5
e) Przyjazność procedur rozliczania finansowego wniosku:	1 2 3 4 5
f) Przyjazność procedur rozliczania merytorycznego wniosku:	1 2 3 4 5
g) Elastyczność instytucji wdrażającej:	1 2 3 4 5
h) Ogólne wrażenie z realizacji projektu:	1 2 3 4 5

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

22. Czy w ciągu najbliższego roku państwa organizacja zamierza aplikować o grant na realizację konkretnych projektów?

a) tak (idź do pytania 28)
b) nie (idź do pytania 27)
c) nie wiem (idź do pytania 28)

23. Dlaczego państwa organizacja nie zamierza w najbliższym roku aplikować o żaden grant?

a) już realizujemy projekty, nie potrzebujemy więcej
b) posiadamy inne źródła finansowania
c) chcielibyśmy, ale procedury są zbyt skomplikowane
d) chcielibyśmy, ale konkurencja jest zbyt mocna
e) chcielibyśmy, ale nie posiadamy odpowiedniego potencjału
f) chcielibyśmy, ale nie spełniamy kryteriów dostępu
g) chcielibyśmy, ale nie posiadamy wkładu własnego
h) chcielibyśmy, ale rozliczenie projektu to za duże ryzyko dla nas
i) chcielibyśmy, ale nie wiemy o jakie granty możemy się starać
j) inne: ……

V Perspektywy i potrzeby

24. Czy uważa Pan/i, że państwa organizacja w ciągu najbliższego roku:

a) rozwinie swoją działalność
b) będzie działać w podobnej skali
c) będzie musiała ograniczyć swoją działalność
d) najprawdopodobniej rozpadnie się
e) trudno powiedzieć

25. Jakie Pan/i przewiduje największe utrudnienia państwa działalności?

a) brak zainteresowania mieszkańców działalnością organizacji
b) Obojętność samorządu wobec naszej organizacji
c) nierówne traktowanie różnych organizacji przez samorząd lokalny
d) niedobre kontakty pomiędzy organizacjami pozarządowymi w naszej okolicy
e) Niewielkie wsparcie miejscowych przedsiębiorstw
f) Utrudnienia administracyjne
g) Brak wyposażenia organizacji
h) Nie potrafimy jeszcze sprawnie działać w organizacji pozarządowej
i) Trudności w zdobywaniu funduszy na działalność
j) Inne (jakie?).....

26. Proszę wskazać najważniejsze instytucje, z którymi zamierzają państwo podjąć współpracę w najbliższym roku:

a) samorząd lokalny
b) samorząd regionalny
c) sektor publiczny (szkoły, inne urzędy)
d) przedsiębiorcy
e) mieszkańcy regionu
f) inne organizacje pozarządowe

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

g) Lokalna Grupa Działania (LGD)
h) sieci organizacji pozarządowych
i) inne:

27. Proszę wskazać dwa najważniejsze elementy, które pozwoliłyby Państwa organizacji rozwinąć działalność (w kolejności):

a) dodatkowe wsparcie finansowe
b) dodatkowe wsparcie materialne ale pozafinansowe (sprzęt)
c) szkolenia z zakresu aktywizacji społeczności lokalnych
d) szkolenia z zakresu pozyskiwania środków na działalność
e) szkolenia z zakresu zarządzania organizacją pozarządową
f) szkolenia z zakresu rozliczenia finansowego działań organizacji
g) wsparcie merytoryczne dotyczące pomysłów na działanie
h) umożliwienie kontaktu z innymi organizacjami pozarządowymi
i) inne:

Metryczka:

1) Forma prawna: a. Stowarzyszenie b. Fundacja c. inna……

2) Rok założenia organizacji:……..

3) Liczba członków:……..

4) Funkcja osoby udzielającej wywiadu: ……

5) 1kobieta /2mężczyzna (wiek: …….)

6) pracuje jako 1wolontariusz A SS pracuje na 2etacie/umowie 3zleceniu.

7) Ile lat respondent działa w organizacji: …….

8) Wykształcenie: podstawowe lub zawodowe, średnie, wyższe

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.6. Kwestionariusz wywiadu telefonicznego CATI z przedstawicielami samorządów lokalnych

1. Proszę o ocenę poziomu rozwoju (stanu) infrastruktury wiejskiej znajdującej się na terenie Pana(i) gminy/powiatu w skali 1-5, gdzie 5 to ocena maksymalna

01. oczyszczalnie ścieków	……..	11. dostęp do kultury	……..
02. poziom telefonizacji przewodowej	……..	12. wywóz śmieci	……..
03. sieć wodociągowa	……..	13. usługi bytowe	……..
04. zaopatrzenie w energie elektryczną	……..	14. handel	……..
05. zaopatrzenie w gaz	……..	15. ochrona zdrowia	……..
06. sieć kanalizacyjna	……..	16. oświata	……..
07. stan dróg gminnych	……..	17. dostęp do obiektów sportowych i służących rekreacji	……..
08. system instytucji społecznych	……..		
09. połączenia komunikacyjne	……..	18. inne elementy (jakie?)	
10. pomoc społeczna	……..	……..	……..

2. Jak Pan(i) ocenia znaczenie wymienionych poniżej czynników, które wpływają na rozwój obszarów wiejskich *(proszę o dokonanie wyboru 5-ciu z nich i ustalenie rankingu czynników w kolejności od* 1 *do* 5*, gdzie* 1 *to czynnik bardzo ważny, a* 5 *najmniej ważny z grupy wybranych)*

	miejsce w rankingu
01. posiadanie strategii rozwoju społeczno-gospodarczego	.....
02. stan rozwoju przedsiębiorczości	.....
04. możliwości pozyskania kapitału	.....
05. rozwinięty system informacji i promocji obszaru	.....
06. realizowana polityka rozwoju regionalnego	.....
07. rozwinięty system instytucji i organizacji pozarządowych	.....
08. stan infrastruktury technicznej	.....
09. stan lokalnego kapitału ludzkiego	.....
10. istniejące bogactwa naturalne (zasoby surowcowe)	.....
11. korzystne położenie/lokalizacja obszaru	.....
12. warunki przyrodnicze (stan i ochrona zasobów środowiska naturalnego)	.....
13. istniejąca i kultywowana tradycja i kultura	.....
14. sytuacja na rynku pracy (struktura zatrudnienia, bezrobocie)	.....
15. realizowana polityka wobec obszarów wiejskich	.....

3. Proszę o dokonanie wyboru i zaznaczenie 3 najważniejszych grup problemów, z jakimi boryka się
w Pana(i) opinii gmina/powiat *(przyznając* ***1*** *- problemowi głównemu, a* **2** *i* **3** *kolejnym)*

01. zła sytuacja w rolnictwie	……..
02. zła sytuacja na rynku pracy, bezrobocie	……..
03. niski poziom rozwoju przedsiębiorczość	……..
04. niezadowalający stan opieki społecznej	……..
05. brak możliwości pozyskania kapitału	……..
06. niski poziom życia mieszkańców wsi	……..
07. zły stan infrastruktury technicznej	……..

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

08. stan kultury i oświaty ……..
09. słabo rozwinięty system edukacji osób dorosłych ……..
10. niski poziom wykształcenia lokalnej społeczności ……..
11. znaczne oddalenie od ośrodków gospodarczych (peryferyjne położenie) ……..
12. inne (jakie?) ……..... ……..

4. W przypadku pojawienia się możliwości finansowania dużego projektu wspierającego rozwój subregionu, dotyczyć on powinien przede wszystkim
(*proszę wybrać i zaznaczyć maksym. 3 możliwości*)

01. wsparcia sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
02. rozwoju infrastruktury instytucjonalnej, tworzenia LGD,
03. rozwoju infrastruktury społecznej,
04. rozwoju infrastruktury technicznej,
05. promocji obszaru,
06. szkolenia/podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców,
07. wsparcia procesu modernizacji rolnictwa,
08. wsparcia rozwoju systemów zarządzania,
09. tworzenia sieci kontaktów (pomiędzy gminami, instytucjami, społecznościami itp.),
10. innych działań (jakich?) ……

5. Proszę zaznaczyć maksymalnie 3, w Pana(i) opinii, kluczowe obszary niezbędne w diagnozie lokalnego potencjału rozwojowego (*prosimy o dokonanie oceny przyznając: **1 - obszarowi kluczowemu, a 2 i 3 kolejnym***).

01. aktywność i zaangażowanie społeczne lokalnej ludności ……..
02. aktywność gospodarcza ……..
03. zdolności konkurencyjne obszaru ……..
04. wpływ otoczenia na rozwój obszaru ……..
05. stan i jakość infrastruktury ……..
06. posiadane zasoby naturalne ……..
07. tożsamość obszaru – w stylu życia, kultury, architektury, krajobrazu, zachowań, etyki społecznej itp. ……..
08. obraz markowy obszaru (jego walory) ……..
09. migracje oraz społeczna i zawodowa asymilacja ……..
10. rozwój technologii – poziom innowacyjności ……..
11. stan środowiska naturalnego ……..
12. poziom zamożności społecznej ……..

6. Proszę wybrać, Pana(i) zdaniem, 3 najważniejsze działania, które mogłyby w znacznym stopniu wpłynąć na rozwój obszarów wiejskich w naszym regionie
(**w skali 1-3, gdzie **3 to ocena maksymalna)

01. podniesienie jakości życia i pracy na wsi ……..
02. wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich ……..
03. zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi ……..
04. rozwój tożsamości społeczności wiejskiej ……..
05. zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich ……..
06. promocja obszarów wiejskich ……..

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

7. Proszę wybrać najważniejsze zadania, które Pana(i) zdaniem byłyby konieczne, aby poprawić warunki bytowe mieszkańców wsi *(proszę wybrać **maksymalnie 3 możliwości**)*

01. modernizacja i wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
02. budowa lub modernizacja publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i społeczno-kulturalnych,
03. odnowa obiektów zabytkowych charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego,
04. budowa, odnawianie i urządzanie placów zabaw, obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych,
05. kształtowanie centrów wsi przez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników, oświetlenia,
06. urządzanie terenów zielonych, parków i innych miejsc wypoczynku,
07. zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych w obrębie miejscowości,
08. inne (jakie?) ……

8. Proszę o opinię dotyczącą niezbędnych warunków sprawnej, skutecznej i efektywnej realizacji działań dotyczących rozwoju obszarów wiejskich *(proszę wybrać i zaznaczyć **max 3 możliwości**).*

01. stworzenie silnego przywództwa,
02. promowanie współpracy z sąsiednimi gminami w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
03. pomoc z zewnątrz w realizacji lokalnych programów rozwoju,
04. wmontowanie realizowanych programów w kompleksową strategię rozwoju regionalnego ,
05. inwestowanie w kapitał ludzki i społeczny,
06. usprawnienie współpracy instytucji samorządowych i pozarządowych odpowiedzialnych za różne dziedziny życia społeczno-gospodarczego,
07. udzielanie pomocy koncepcyjnej i organizacyjnej z zewnątrz lokalnym grupom działania,
08. uspołecznienie procesu zarządzania poprzez angażowanie do realizacji działań lokalnych społeczności,
09. integrowanie i koordynowanie ekonomicznych, społecznych i przestrzennych aspektów rozwoju.

9. Proszę o ocenę wpływu różnych instytucji na rozwój obszarów wiejskich
(**w skali 1-5, gdzie **5 oznacza stan bardzo korzystny, 4-korzystny, 3- mało korzystny, 2-niekorzystny, 1- obojętny)

01. władze centralne ……..
02. administracja rządowa (wojewódzka) ……..
03 samorząd województwa ……..
04. agendy rządowe ……..
05. władze lokalne ……..
06. obsługa biznesu ……..
07. organizacje pozarządowe ……..
08. Lokalne Grupy Działania, Lokalne Grupy Rybackie …….
09. izby rolnicze ……..
10. ośrodek doradztwa rolniczego ……..
11. inne instytucje doradcze ……..
12. instytucje edukacyjne ……..
13. partie polityczne ……..
14. związki zawodowe ……..
15. inne (jakie?) …… ……..

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

10. Proszę o ocenę postaw miejscowego społeczeństwa ,w którym Pan(i) przebywa i pracuje ***(w skali 1-5, gdzie 5 to ocena maksymalna)***

01. stosunek do przedsiębiorczości ……..
02. stosunek do inicjatyw podejmowanych przez władze ……..
03. poziom zintegrowania lokalnych społeczności ……..
04. identyfikacja z miejscem zamieszkania ……..
05. dbałość o estetykę otoczenia ……..
06. umiejętność współdziałania ……..
07. umiejętności organizacyjne- współdziałanie ……..
08. pracowitość, wytrwałość ……..
09. uczciwość, praworządność ……..
10. stopień zgodności wśród elit ……..
11. inne cechy (jakie?) ……..

11. Proszę o wyrażenie opinii nt. funkcjonowania organizacji i sektora pozarządowego na Pana(i) terenie *(w skali 1-5, gdzie:* ***1-zdecydowanie tak, 2-raczej tak, 3-raczej nie, 4-zdecydowanie nie, 5-trudno powiedzieć).***

01. mają one trudności w zdobywaniu funduszy niezbędnych do prowadzenia działań ……..
02. mają one trudności w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do prowadzenia działań ……..
03. istnieją napięcia i konflikty wewnątrz instytucji ……..
04. brak osób gotowych angażować się w działania ……..
05. brak komunikacji i koordynacji z innymi organizacjami i instytucjami ……..
06. brak współpracy ……..
07. brakuje spójnych przepisów regulujących działania instytucji ……..
08. istniejąca w ocenianych instytucjach biurokracja ……..
09. odchodzenie od misji, dla której instytucja powstała ……..
10. liczba tych instytucji jest niewystarczająca ……..
11. inne (jakie?) ……..... ……..

12. Proszę o wyrażenie opinii nt. współpracy z Samorządem Województwa *(w skali 1-5, gdzie:* ***1-zdecydowanie tak, 2-raczej tak, 3-raczej nie, 4-zdecydowanie nie, 5-trudno powiedzieć)***

01. istnieją trudności w zdobywaniu funduszy ……..
02. brak współpracy ……..
03. trudności w załatwianiu spraw formalnych (biurokracja) ……..
04. niedoskonałość lub brak przepisów regulujących wzajemne kontakty ……..
05. brak w Samorządzie osób gotowych angażować się w działania lokalne ……..
06. małe zaangażowanie pracowników na rzecz współpracy z terenem ……..
07. istnieją trudności w pozyskaniu informacji ……..
08. małe zainteresowanie osób w terenie współpraca z Samorządem Województwa ……..

13. Co Pana(i) zdaniem w sposób istotny wpływa na rozwój społeczności lokalnej? ***(****w skali 1-3, gdzie* ***3 to ocena maksymalna)***

01. powstawanie nowych Lokalnych Grup Działania (LGD) ……..
02 rozbudowa już istniejących LGD ……..
03. odpowiednie doświadczenie i potencjał administracyjny LGD ……..
04. szkolenia informacyjne oraz doradcze, służące zaangażowaniu mieszkańców w proces przygotowywania koncepcji rozwoju obszarów wiejskich ……..

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

05. dobrze przygotowane Lokalna Strategia Rozwoju ……..

14. Proszę wymienić te wszystkie słabe strony, które koncentrują się wokół problemów aktywizacji i rozwoju obszarów wiejskich (proszę zaznaczyć **maksymalnie 3 odpowiedzi**)

01. niska jakość dróg publicznych
02. niewystarczająca i uboga promocja obszarów wiejskich
03. brak bezpiecznych dróg
04. niski poziom wykształcenia mieszkańców
05. wysoki poziom migracji
06. wysoki poziom bezrobocia
07. niedostateczna baza sportowo-rekreacyjna
08. niski poziom świadomości ekologicznej
09. niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców wsi
10. niski standard życia mieszkańców wsi
11. inne (jakie?) .....

15. Proszę o ocenę proponowanych celów, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy Pana(i) gminy/powiatu *(w skali 1-5, gdzie **1- bardzo ważny, 2- ważny 3- zadowalający, 4- niezadowalający, 5- bez znaczenia)***

01. działania na rzecz ograniczania stopnia bezrobocia ……..
02. rozwój i specjalizacja produkcji rolnej ……..
03. stworzenie odpowiednich warunków i struktur dla rozwoju aktywności ludzi przedsiębiorczych ……..
04. podniesienie atrakcyjności i promocja obszaru ……..
05. utrzymanie nieskażonego i czystego środowiska naturalnego ……..
06. rozwój infrastruktury technicznej i społecznej ……..
07. działania na rzecz rozwoju turystyki ……..
08. aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców ……..
09. opracowywanie i wdrażanie programów lokalnego rozwoju ……..

16. Jakie ciekawe/oryginalne inicjatywy społeczno-gospodarcze zostały podjęte w gminie/powiecie w ciągu ostatnich 3 lat?

……
……
……
……

17. Prosimy o zaznaczenie jakiego rodzaju programy posiada gmina/powiat

Program	***na lata***
01. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	.....
02. Strategia rozwoju	.....
03. Plan Rozwoju Lokalnego	.....
04. Strategia sektorowa ……	.....
05. Inne dokumenty programowe dotyczące rozwoju lokalnego (jakie?)	
05a.	.....
05b.	.....

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

05c. ....

18. Które z zaznaczonych w pkt. 19 dokumentów programowych mają opracowany program wykonawczy? *(wyszczególnione działania szczegółowe, określone środki na realizację przedsięwzięć i ich źródła)*

01. nie dotyczy 02. Strategia rozwoju 03. Plan Rozwoju Lokalnego
04. Strategia sektorowa ……..
05. Inne dokumenty programowe ……..

19. Czy działania programowe gminy/powiatu są spójne z działaniami podejmowanymi przez gminy/powiaty sąsiednie?

01. tak 02. nie 03. częściowo

Jeżeli tak, to w jakim zakresie ma miejsce współpraca?

.....

.....

.....

Zamieszczone w ankiecie dane będą wykorzystywane wyłącznie do prac analitycznych służących ocenie uwarunkowań rozwoju obszarów wiejskich na terenie obszaru LGD 9.

Metryczka:
Nazwa Gminy:

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2.7. Scenariusz badania fokusowego (FGI)

Przebieg wywiadu FGI	Szacowany czas modułu	Metody realizacji FGI
Powitanie, przedstawienie moderatora, uczestników, zasad prowadzenia FGI		
• ***Wyjaśnienie czym jest spotkanie*** **Celem wywiadu jest diagnoza problemów w funkcjonowaniu i rozwoju oraz diagnoza warunków sukcesu współpracy trzech sektorów życia społeczno-gospodarczego, czyli samorządów, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych na terenie gmin wiejskich obszaru LGD9, czyli gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich.** • ***Podstawowe zasady prowadzenia wywiadu*** ○ ***Anonimowość (przy interpretacji danych nie będzie ujawnione, kto wypowiadał daną opinię)*** ○ ***Otwartość i szczerość wypowiedzi (zapewnienie, że każda wypowiedź respondenta jest dobra, ważna i nie ma tu odpowiedzi ani dobrych ani złych).*** ○ ***Podkreślenie że zależy nam na poznaniu rzeczywistych opinii, odczuć i oczekiwań rozmówców.*** • ***Potwierdzenie zgody na nagrywania spotkania***	10 minut	**Dyskusja:** Każdy uczestnik wywiadu przedstawia się i mówi parę słów o sobie na wzór przedstawienia moderatora
Cz. 1. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych		
1. Proszę ocenić stan społeczeństwa obywatelskiego na tym terenie, czyli w gminach *północnego obszaru Wielkich Jezior Mazurskich*. Jakie czynniki mają wpływ na taki, a nie inny stan społeczeństwa obywatelskiego? **2. Jak oceniają Państwo sytuację organizacji pozarządowych na tym terenie? [*Mamy na myśli wszelkie organizacje, zrzeszenia i stowarzyszenia, w tym te najmniejsze działające na obszarze jednego sołectwa*]** **3. Jakie są podstawowe problemy w funkcjonowaniu organizacji pozarządowych? Czym te problemy są powodowane? Kto mógłby je zniwelować?**	20 minut	Dyskusja
Cz. 2. Przedsiębiorczość		
4. Jak oceniają Państwo sytuację przedsiębiorców na terenie gmin północnego obszaru Wielkich Jezior Mazurskich? **5. Jakie są problemy przedsiębiorców i problemy rozwoju**	15 minut	Dyskusja

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

przedsiębiorczości? Jak skutecznie wspierać rozwój przedsiębiorczości?		
Cz. 3. Współpraca pomiędzy trzema sektorami		
6. Jaki jest zakres współpracy pomiędzy samorządami, przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi? Które z tych grup ze sobą bardziej, a które najmniej współpracują? **7. Jakie są mocne, a jakie słabe strony tej współpracy?** **8. Proszę wskazać dobre praktyki dotyczące współpracy reprezentantów sektora publicznego, pozarządowego i sfery biznesu?** **9. Jakie powinny być dalsze kierunki współpracy organizacji pozarządowych, samorządów i przedsiębiorców?**	15 minut	Dyskusja
Cz. 4. Aktywizacja społeczności wiejskich		
10. W jaki sposób w Państwa opinii można aktywizować lokalne społeczności? Jakie są potrzeby w tym zakresie na terenie LGD9 – proszę podać przykładowe projekty, które powinny być realizowane. **11. W jaki sposób partnerstwo lokalne może włączyć się w proces walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym?** **12. Jak podnieść kompetencje osób z naszego obszaru? [*Mamy na myśli wszelkiego rodzaju kompetencje, zarówno twarde kompetencje zawodowe, jak i miękkie kompetencje społeczne*]** **13. Jakie potrafią Państwo wskazać szanse i zagrożenia rozwoju obszarów wiejskich?**	25 minut	Dyskusja
Zakończenie		
Podsumowanie rozmowy i czas na ewentualny komentarz badanych. ***Podziękowanie za udział w badaniu.*** ***Pożegnanie.***	5 minut	Podsumo-wanie
OGÓŁEM	**1:30 minut**	

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie".
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Instytucja Zarządzająca PROW 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.